Ylimääräinen yhtiökokous päätti laajentaa Työkansan päivälehdeksi. Toimikaa päätöksen toteuttamiseksi.

Työväenluokan täytyy luokkataistelun avulla lopettaa luokkien olemassaolo. Saavuttaakseen tämän tarkotuksen, on kaikkien maiden köyhälistön liityttävä yhteen.

TYÖKANSA

Yksilöllinen omistusoikeus lakkautettava, tuotannon välikappaleet tehtävä kansan omiksi ja työntekijöille täydet työnsä tulokset. Siinä sosialismin tärkeimmät opinkappaleet.

AINOA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA — TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA.

No. 59 — 1911 | Tiistaina, Heinäkuun 25 p:nä — Tuesday July 25 | V:s vuosikerta — Vol. V.

Porvarien kätyri ampuu työläisiä.

Montrealin kirvesmiesten lakko alkaa käydä veriseksi. — Unioon kuulumaton työnjohtaja ampunut revolverilla kaksi laukausta lakkolaisia kohti.

Montreal, heink. 21 p. — Ensimäinen laittomuus kirvesmiesten lakossa tapahtui tänä aamuna, jolloin eräs unioon kuulumaton työnjohtaja J. N. Faurnier ampui kaksi revolverin laukausta lakkolaisten joukkoon, jotka marssivat rakennuksen alla olevalta United Shoe Macinery rakennukselta Labor Templeen. Kaikeksi onneksi kumpikaan luoti ei sattunut miehiin. Ampuja työskenteli mainitulla rakennuksella. Kuten tavallista ei tätäkään verenhimoista petoa vangittu, joka porvareiden käskystä työläisiä ammuskeli, mutta union miehet sanovat tietävänsä miehen osotteen ja pakottavansa poliisin vangitsemaan hänet.

J. N. Fournier, ampumisesta syytetty työnjohtaja, myönsi ampuneensa kaksi laukausta, mutta sanoi ampuneensa ne „ilmaan", pelotellakseen lakkolaisia, jotka muka aikoivat hyökätä hänen kimppuunsa. Hän sanoi kuulleensa, että asia on poliisin huostassa ja pyysi suojelusta, jota luvattiinkin.

Poliiseja on sijotettu läheisyyteen estämään unsia laittomuuksia.

— Tässäkin on yksi selvä todistus nykyään vallitsevasta luokkaoikeudesta. Jos joku lakkolainen olisi ampunut nuo laukaukset ja sen jälestä selittänyt ampuneensa ne pelotellessaan päällensä ryntääviä porvareiden kätyreitä, olisi hän siitä huolimatta tullut vangituksi, mutta tälle herrasmiehelle, joka porvareiden puolesta ampui työläisiä, luvataan poliisien taholta suojelusta. Eikö olekin kaunista oikeutta?

KAUPPASOPIMUS HYVÄKSYTTY YHDYSVALTAIN SENAATISSA.

Washington, D. C., heinäk. 22 p. — Lopullinen äänestys Canadan kauppasopimuksesta tapahtui tänään, jolloin myöten annettiin 53 ja vastaan 27 ääntä. Esitys tulee laiksi sitten kun presidentti sen allekirjoittaa.

Laki ei kuitenkaan astu voimaan ennen ensi keskiviikkoa, koska senaatin istunto lykättiin siihen asti. Laki on palautettava senaattiin kopioitavaksi ennen kun presidentti sen allekirjottaa.

Sekin sopimus on nyt valmis, Nyt on vain kysymys siitä, milloin mikäli se koskee Yhdysvaltoja. Canadan valtiomiehet sen hyväksyvät.

KIRVESMIEHET PALAAVAT TÖIHIN.

Lähes kaikki Vancouverin rakennustyöläiset palaavat töihin sielmisehdoista ja koettanut sovitella siellä missä lakon aikana on käytetty unioon kuulumattomia työläisiä.

Tästä huolimatta on vielä useita unioita, jotka eivät ole halukkaita lopettamaan lakkoa. Niiden joukossa on koneenkäyttäjät, jotka ovat olleet lakossa kolmetoista kuukautta, sisäsähkötyöläiset ja muurarit. Kontrahtorit näillä kahdella ammattilalalla julistivat avoimen työpajan samoihin aikoihin kun yleislakko julistettiin ja kerrotaan, ettei sovintoa tule ennen kun kontrahtorien liitto on kukistanut tämän järjestön. Maalarien, koristeliain ja paperoitsiain asema on ennallaan ja pitävät kokouksen läheisessä tulevaisuudesa, jossa keskustelevat asemasta. Putkityöläisten, lämmitysalitosten asettajain ja heidän auttajien lakko jatkuu edelleen.

IHMEELLISTÄ TYÖVÄEN PUUTETTA.

Canadan Pacific raut.yhtiö on jo useita viikkoja pitänyt suurta elämää suuresta elonkorjaajain puutteesta lännellä. Milloin se on tarvinnut kaksi milloin viisikymmentä tuhatta miestä. Nyt kun hallitus selitti, ettei siirtolaislait estä elonkorjaajien maahantuontia, tyuntyi yhtiö kuten lapsi — ainakin väliaikaisesti.

Mutta hälytys ei tähän loppunut. Canadian Northern rautatieyhtiön presidentti kertoi t. k. 22 p. eräälle Winnipeg Telegramin raportterille, että farmarit sanotun tien varrella tarvitsevat vähintään 20 tuhatta miestä korjaamaan suurta viljasatoa. Kovin oli ukkopaha ollut „farmarien puolesta" huolissaan, että mistä tuollainen lauma miehiä siepataan muutamissa viikoissa.

Tässä „suuressa" työväen puutteessa taitaa olla hiukan peräkin, mutta täydellä varmuudella voi sanoa puolen olevan siinä liikaa. Rautatieyhtiöt raijaisivat miehiä omien, monenlaisten etujensa tähden.

Hävitti oman valtansa.

Englannin parlamentin ylähuone hyväksynyt „veto-bill" nimellä tunnetun parlamenttilain sen kolmannessa lukemisessa.

Lontoo, heinäk. 20 p. — Ylähuone hyväksyi tänään yksimielisesti jälkeen kolmituntisen keskustelun „veto-bill" nimellä tunnetun parlamenttilain. Kapinallisien ylimyksien vastustus jäi onnistumatta. Heidän uhkauksensa heittää koko esitys murkkaan ja saattaa hallitus ja koko valtakunta pulaan osottautui joutavaksi kerskailuksi.

Lordi Morley of Blackburn puhui hallituksen ja lain puolesta ja lordi Lansdowne puhui esitystä vastaan. Ylähuoneen kapinallisten johtaja lordi Halsbury uhkasi ryhtyä tästälemaan koko lakia vastaan, ellei alahuone hyväksy ylähuoneen tekemiä muutoksia.

Varmalta taholta on kuitenkin kerrottu, että ministeri Asquith

Sulettu tai avoin työpaja.

EI OLE RIITAKYSYMYKSENÄ, SANOVAT LÄNNEN KAIVOSMIEHET TYÖMINISTERILLE.

Calgarylaiset vaativat hallituksen poistamaan tullin yhdysvaltalaiselta hiileltä.

Fernie, B. C., heinäk. 21 p. — Kaivosmiesten toimeenpaneva komitea piti kokouksen tänään ja lähetti työministeri Mackenzie Kingille seuraavan sähkösanoman:

„Sanomalehdet kertovat teidän selittäneen parlamentin alahuoneessa, että riidan syynä täällä on kysymys suljetusta tai avoimesta työpajasta ja että tämän kysymyksen sopiminen lopettaisi täydellisesti lakon. Teidän selostuksenne epäilyksettä perustuu t:ri Gordonin raporttiin, joka on harhaanjohtava ja valheellinen. Sovintoalautakunta tilapäisesti käsitteli tätä kysymystä tutkintojensa ohella ja sen pääsyyksi esittämien näyttää tekaistulta anteeksipyynnöltä, kun ei onnistuttu sovittamaan todellista riidan syytä — palkkakysymystä."

„Me puolestamme tarjoudumme saattamaan asiat ennalleen, suletuna tai avoimena työpajana, sillä edellytyksellä, että palkkariita sovitaan."

Sähkösanoman oli allekirjottaneet toimeenpanevan komitean puolesta W. B. Powell, A. J. Carter ja C. Stubbs.

Pyytävät hiilitullin poistamista.

Calgary, Alta., heinäk. 21 p.—Calgaryn kaupunki ja kauppaseura aikovat vaatia Dominion hallitusta poistamaan tullin Canadaan tuotavalta yhdysvaltalaiselta hiileltä kuuden kuukauden ajaksi.

„Calgary Herald" julkaisi äskettäin eräältä spokanelaiselta hiilikauppiaalta tulleen kirjeen, jossa ilmotettiin, että siellä on satatuhatta tonnia kivihiiltä valmiina lähetettäväksi Albertaan ja Saskatchewaan ensimäisten kahden kuukauden ajalla. Kauppaseuran ja kaupungin edustajien yhteisessä kokouksessa tänään tehtiin yksimielinen päätös, että hallitukselta vaaditaan hiilitullin poistamista kuuden kuukauden ajaksi. Päätös lähetettiin sähköteitse majuri Mitchellille, joka on parhaillaan Ottawassa ja joka sen lopullisesti esittää hallitukselle.

Calgarylaiset toivovat, että jos heidän esityksensä pannaan käytäntöön, vaikuttaa se riitapuolueilaisiin siinä määrin, että ovat pakotettuja lopettamaan lakon.

„ME EMME KUULU BRITTILÄISEEN VALTAKUNTAAN."

Lontoo, Eng., heinäk. 22 p. — The Review of Reviews on julaissut huomattavan haastattelun

Vancouverin petosjuttu parlamentissa.

„Kiinalaisia ja opiumia on „vapaasti" salaa tuotu Canadaan", sanoi tuomari Murphy. — Mc Innes, Low ja Grant syytteessä petoksesta.

Ottawa, heinäk. 22 p. — Tuomari Murphy, jonka liittohallitus määräsi tutkimaan Vancouverissa kiinalaisten maahantulossa harjoitettua petosta, sanoo ,että kiinalaisia ja opiumia on salaa tuotu British Columbiaan neljän tai viiden vuoden ajalla. Tuomari Murphy esitti havaintonsa parlamentille tänään. Siinä sanotaan, että suurempi luku kiinalaisia on tulkin suosiollisella avulla päässyt Canadaan, maksamatta pääveroa, kauppiaiden poikina tai Canadan palaavina kiinalaisina.

Tuomari Murphy on myöskin huomannut, ettei niissä syytöksissä, joita tämän jutun ohessa tehtiin William Templemania ja liberaalien toimeenpanevaa komiteaa vastaan, ole perää (eipä tietenkään).

Tutkimuksessa kävi selville, että T. R. E. McInnes, David Low ja Gordon Grant kaikenlaisilla juonittelulla koettivat saada kiinalaista siirtolaistukkia valtansa alle. Myöskin huomattiin, että Vancouverissa on kylliksi tilaisuuksia laskea kiinalaisia laittomasti maahan, jotavastoin Victoriassa kiinalaisten maahantuloasetusta on noudatettu niin huolellisesti kuin sen virheellinen muoto on tehnyt mahdolliseksi.

Opiumin salakuletuksesta puhuessaan hän sanoi Union Bayn, Nanaimon, Ladysmithin ja Boat Harborin olevan täydellisesti avoimia satamia.

On kerrassaan mahdotoin sanoa kuinka monta kiinalaista on laittomasti pääsyt maahan pujahtamaan, kun petosjärjestelmä on vallinnut vähintäin vuodesta 1907, jota siirtolaistulkki Yip On on tavallaan johtanut. Laivain silmälläpito, jolla koetettiin estää kiinalaisten petoksella maihin pääsyä, on ollut hullukurisen kömpelöä ja kiinalainen siirtolaisuus on ollut suuri viime vuosina.

Tullivirkailija Bowellin sanotaan olevan syyttömän vääryyden tekoon, mutta huolimattoman, mikäli hänen toimensa koskevat kiinalaisten maahannousua ehkäisevän lain noudattamiseen. Huolimattomuuden Murphy sanoi johtuneen siitä ,että Bowellilla oli liian paljon työtä. Nykyistä tulkkia Poon Shun Lungia olisi myöskin epäiltävä sen johdosta, että hän ennen oli ollut yhteydessä erään Toronton firman kanssa, joka on asetettu poliisin silmälläpidon alaiseksi.

PELKÄÄVÄT TAUDIN OLEVAN KOLEERAA.

Neljä miestä, niistä kaksi suomalaista, on pidätetty Grosse saaren „karanteeni"-asemalle. — Miesten epäillään sairastavan koleeraa.

Murphy ei sanonut olevan pontta ei perää syytöksessä, että virkailijat olisivat myyneet takavarikkoon ottamaansa salaa maahantuotua opiumia. (Eipä tietenkään! Kaikki he ovat puhtaita kuin lumi.)

Yip On'ia ja hänen toveriaan Yip Sai Pouia vastaan ehdottaa Murphy nostettavaksi oikeusjutun, mutta joka taitaa käydä vaikeaksi, koska jehut ovat livistäneet Taivaanvaltakuntaan.

Komissioneri ehdottaa, että kiinalaisten Canadaan siirtymistä rajoittava sopimus olisi tehtävä Kiinan hallituksen kanssa, — samanlainen kuin Jaappaninkin kanssa. Kiinalaisilla kauppiailla, jotka mielivät päästä pääveroa maksamatta Canadaan, tulisi olla Kiinassa olevan Canadan kauppakomissioneerin antama todistus ja kiinalaista siirtolaisuutta käsittelevän asetuksen ylivalvonta olisi annettava siirtolaisdepartementille, sen sijasta, että sitä nyt valvoo kauppa ja liikenne departementti.

Kirvesmiesten lakko jatkuu.

Jotkut kontrahtörit ovat valmiit maksamaan minimipalkan, mutta eivät hyväksy uniota.

Montreal, heinäk. 21 p. — Yhä uusia kirvesmiehiä ja puusseppiä yhtyi lakkolaisten riveihin tänä aamuna, mutta jonka ei sanota vieläkään vaikuttavan suurimpien rakennusten rakentamiseen. Elei tämän iltasessa kirvesmiesten union toimeenpanevan komitean ja kontrahtorien välisessä kokouksessa käänny neuvottelut sovintoon päin, niin siitä on yleislakko seurauksena. Tänä aamuna Labor Templessä pidetyssä lakkolaisten kokouksessa keskusteltiin lakkoasemasta ja voiton mahdollisuuksista, mutta minkäänlaisiin toimenpiteisiin ei vielä ryhdytty muiden rakennusalalle kuuluvien unioiden myötätuntoisuuslakkoon pyytämiseksi.

Lakkolaiset sanovat, että 35 sentin tuntipalkkaehdotus on alkuperäisesti työnantajien tekemä, joten he eivät ymmärrä miksi työnantajat eivät pidä lupaustaan.

Ei allekirjota sopimusta.

Mr. F. A. Byers of Byers & Anglin, yksi suurimmista rakennuttajista, jonka miehet ovat lakossa, oli eilen illalla neuvottelussa lakon johtajien kanssa, mutta jossa ei kuitenkaan päästy sovintoon. Mr Byers sanoi, ettei hän vastusta 35 sentin tuntipalkkaa niinkään paljon kuin sovinnon tekoa union johtajien kanssa. Hän sanoi kerran ennen allekirjottaneensa sopimuksen, vaan josta oli „ikäviä seurauksia."

Kontrahtori Cape ei myöskään aikonut allekirjottaa vuotuista sopimusta lakkolaisten kanssa. Neljäkymmentä Atlasrakennusyhtiöllä työskennellyttä kirvesmiestä lopettivat työnsä tänään. Virkailijat sanovat yhtiön maksa-

Hallitus koettaa sovitella.

Huhutaan, että hallitus koettaa saada vastustuspuolueen hyväksymään kauppasopimus sillä ehdolla, ettei se astu voimaan kuin vuoden kuluttua,jolla ajalla vedottaisiin kansaan.

Ottawa, heinäk. 21 p. — Liikkeessä olevien huhujen mukaan politillinen asema on saanut uuden käänteen. Hallituksen sanotaan tarjoavan ehtoja vastustuspuolueelle. Ehdotus, sikäli kun sitä tunnetaan, on, että vastustuspuolue muodollisesti hyväksyisi kauppasopimuksen sillä ymmärryksellä, ettei se astu voimaan ennen kun vuoden kuluttua ja että sillävälin toimeenpannaan yleiset vaalit, jossa kansa saa osottaa kantansa. Huhua ovat vahvistaneet ne useat neuvottelut, joita pääministeri on pitänyt useiden ontariolaisten puolueilaistensa kanssa. Minkäänlaista tarjousta ei vielä kuitenkaan ole saapunut oppositionin johtajan korviin.

Liberaalit toivovat tällä tempulla saavansa kauppasopimuksen ajetuksi läpi ja pääsevänsä valtaan vielä seuraavissa vaaleissa. Jos niin käypi, niin koko juttu menee hyvin hiljaisesti.

„SE OLIKIN VAAN MIES."

Ottawan lehdet kertovat hauskan jutun kuinka eräs McLaughlin niminen salapoliisi siellä sai pitkän nenän. Kaupunkiin oli tullut Young Buffalon sirkus, joka antoi näytäntöjä. Salapoliisi pistäysi muiden mukana sinne — tietysti tarkastamaan ettei mitään laittomuutta harjoteta. Luultavaan käyneensä läpi koko laitoksen ja oltuaan juuri poistumassa, äkkäsikin hän äänii eräästä salaisesta komerosta, jossa hän ei vielä ollut käynyt. McLaughlin päätäytyi sinnekin ja mitähän siellä näki? Joo, hän näki kauniin, hienoihin harsoihin ja pitseihin verhotun naisen esittävän „siveettömyydestään" kuulua „Salome"-tanssia. Salapoliisi katseli henkäämättän hetkeen naisen esitystä ja sen jälestä ilmotti sirkuksen johtajalle että näytäntö on keskeytettävä ottawalaisten moraalille vaarallisena, jota toteltiinkin ilman pienintäkään vastavaitetta.

Näytännön loputtua oli salapoliisilla lyhyt keskustelu tanssijattaren kanssa, jossa hän suureksi kummastukseksen sai knulla, että se olikin mies. Parempaa maalaus- ja hiustentekotaitteen ilmotusta ei olisi voitu saada.

Poliisi tuli täydellisesti narratuksi ja hän myönsikin sen, mutta ei käskenyt „naisen" jatkaa esitystään.

KUNNALLINEN OMISTUSOIKEUS.

Porvarien kätyri ampuu työläisiä.

Montrealin kirvesmiesten lakko alkaa käydä veriseksi. — Unioon kuulumaton työnjohtaja ampunut revolverilla kaksi laukausta lakkolaisia kohti.

Montreal, heink. 21 p. — Ensimäinen laittomuus kirvesmiesten lakossa tapahtui tänä aamuna, jolloin eräs unioon kuulumaton työnjohtaja J. N. Faurnier ampui kaksi revolverin laukausta lakkolaisten joukkoon, jotka marssivat rakennuksen alla olevalta United Shoe Macinery rakennukselta Labor Templeen. Kaikeksi onneksi kumpikaan luoti ei sattunut miehiin. Ampuja työskenteli mainitulla rakennuksella. Kuten tavallista ei tätäkään verenhimoista petoa vangittu, joka porvareiden käskystä työläisiä ammuskeli, mutta union miehet sanovat tietävänsä miehen osotteen ja pakottavansa poliisin vangitsemaan hänet.

J. N. Fournier, ampumisesta syytetty työnjohtaja, myönsi ampuneensa kaksi laukausta, mutta sanoi ampuneensa ne „ilmaan", pelotellakseen lakkolaisia, jotka muka aikoivat hyökätä hänen kimppuunsa. Hän sanoi kuulleensa, että asia on poliisin huostassa ja pyysi suojelusta, jota luvattiinkin.

Poliiseja on sijotettu läheisyyteen estämään uusia laittomuuksia.

— Tässäkin on yksi selvä todistus nykyään vallitsevasta luokkaoikeudesta. Jos joku lakkolainen olisi ampunut nuo laukaukset ja sen jälestä selittänyt ampuneensa ne pelotellessaan päällensä ryntääviä porvareiden kätyreitä, olisi hän siitä huolimatta tullut vangituksi, mutta tälle herrasmiehelle, joka porvareiden puolesta ampui työläisiä, luvataan poliisien taholta suojelusta. Eikö olekin kaunista oikeutta?

KAUPPASOPIMUS HYVÄKSYTTY YHDYSVALTAIN SENAATISSA.

Washington, D. C., heinäk. 22 p. — Lopullinen äänestys Canadan kauppasopimuksesta tapahtui tänään, jolloin myöten annettiin 53 ja vastaan 27 ääntä. Esitys tulee laiksi sitten kun presidentti sen allekirjoittaa.

Laki ei kuitenkaan astu voimaan ennen ensi keskiviikkoa, koska senaatin istunto lykättiin siihen asti. Laki on palautettava senaattiin kopioitavaksi ennen kun presidentti sen allekirjottaa.

Sekin sopimus on nyt valmis, Nyt on vain kysymys siitä, milloin mikäli se koskee Yhdysvaltoja. Canadan valtiomiehet sen hyväksyvät.

KIRVESMIEHET PALAAVAT TÖIHIN.

Lähes kaikki Vancouverin rakennustyöläiset palaavat töihin siellä missä union työpajoja on luvattu. Toiset ovat päättäneet jatkaa taistelua.

Vancouver, B. C., heinäk. 22 p. — Union kirvesmiehet palasivat töihin t. k. 20 p. kaikkien niiden kontrahtorien työmaille, jotka myöntyivät union työpajavaatimukseen ja lupasivat $4.25 päivältä.

Tällä perusteella päättyi yleislakko, mikäli se koskee rakennustyöläisiä. Eri unioista ko'ottu komitea, joka teki tämän työhönpalaamispäätöksen edellämainituilla ehdoilla, on kontrahtoreiden kanssa neuvotellut työhönpalaamisehdoista ja koettanut sovitella siellä missä lakon aikana on käytetty unioon kuulumattomia työläisiä.

Tästä huolimatta on vielä useita unioita, jotka eivät ole halukkaita lopettamaan lakkoa. Niiden joukossa on koneenkäyttäjät, jotka ovat olleet lakossa kolmetoista kuukautta, sisäsähkötyöläiset ja muurarit. Kontrahtorit näillä kahdella ammattilalalla julistivat avoimen työpajan samoihin aikoihin kun yleislakko julistettiin ja kerrotaan, ettei sovintoa tule ennen kun kontrahtorien liitto on kukistanut tämän järjestön. Maalarien, koristeliain ja paperoitsiain asema on ennallaan ja pitävät kokouksen läheisessä tulevaisuudesa, jossa keskustelevat asemasta. Putkityöläisten, lämmityslaitosten asettajain ja heidän auttajien lakko jatkuu edelleen.

IHMEELLISTÄ TYÖVÄEN PUUTETTA.

Canadan Pacific raut.yhtiö on jo useita viikkoja pitänyt suurta elämää suuresta elonkorjaajain puutteesta lännellä. Milloin se on tarvinnut kaksi milloin viisikymmentä tuhatta miestä. Nyt kun hallitus selitti, ettei siirtolaislait estä elonkorjaajien maahantuontia, tyyntyi yhtiö kuten lapsi — ainakin väliaikaisesti.

Mutta hälyytys ei tähän loppunut. Canadian Northern rautatieyhtiön presidentti kertoi t. k. 22 p. eräälle Winnipeg Telegramin raportterille, että farmarit sanotun tien varrella tarvitsevat vähintäin 20 tuhatta miestä korjaamaan suurta viljasatoa. Kovin oli ukkopaha ollut „farmarien puolesta" huolissaan, että mistä tuollainen lauma miehiä siepataan muutamissa viikoissa.

Tässä „suuressa" työväen puutteessa taitaa olla hiukan perääkin, mutta täydellä varmuudella voi sanoa puolen olevan siinä liikaa. Rautatieyhtiöt raijaisivat miehiä omien, monenlaisten etujensa tähden.

Hävitti oman valtansa.

Englannin parlamentin ylähuone hyväksynyt „veto-bill" nimellä tunnetun parlamenttilain .sen kolmannessa lukemisessa.

Lontoo, heinäk. 20 p. — Ylähuone hyväksyi tänään yksimielisesti jälkeen kolmituntisen keskustelun „veto-bill" nimellä tunnetun parlamenttilain. Kapinallisien ylimyksien vastustus jäi onnistumatta. Heidän uhkauksensa heittää koko esitys nurkkaan ja saattaa hallitus ja koko valtakunta pulaan osottautui joutavaksi kerskailuksi.

Lordi Morley of Blackburn puhui hallituksen ja lain puolesta ja lordi Lansdowne puhui esitystä vastaan. Ylähuoneen kapinallisten johtaja lordi Halsbury uhkasi ryhtyä taistelemaan koko lakia vastaan, ellei alahuone hyväksy ylähuoneen tekemiä muutoksia.

Varmalta taholta on kuitenkin kerrottu, että ministeri Asquith ehdottaa alahuoneelle kaikkien lordien tekemien muutoksien hylkäämistä. Tämän tehtyään ministeri julistaa, että jos lordit pysyvät lujana, niin hänellä ei ole muuta neuvoa kuin antaa kuninkaalle joitakin neuvoja, jotka takaavat lain hyväksymisen. Asquith ymmärrettävästi tulee kuninkaalle esittämään uusien liberaalisten päärien nimittämistä.

Ylähuoneen istunnon, jossa laki oli kolmannen kerran käsiteltävänä, sanotaan olleen hautajaisten kaltaisen, joka onkin ymmärrettävää, sillä hautautuuhan tässä muinaisen ylimysvallan jätteet.

Sulettu tai avoin työpaja.

EI OLE RIITAKYSYMYKSENÄ, SANOVAT LÄNNEN KAIVOSMIEHET TYÖMINISTERILLE.

Calgarylaiset vaativat hallituksen poistamaan tullin yhdysvaltalaiselta hiileltä.

Fernie, B. C., heinäk. 21 p. — Kaivosmiesten toimeenpaneva komitea piti kokouksen tänään ja lähetti työministeri Mackenzie Kingille seuraavan sähkösanoman:

„Sanomalehdet kertovat teidän selittäneen parlamentin alahuoneessa, että riidan syynä täällä on kysymys suljetusta tai avoimesta työpajasta ja että tämän kysymyksen sopiminen lopettaisi täydellisesti lakon. Teidän selostuksenne epäilyksettä perustuu t:ri Gordonin raporttiin, joka on harhaanjohtava ja valheellinen. Sovintolautakunta tilapäisesti käsitteli tätä kysymystä tutkintojensa ohella ja sen pääsyyksi esittäminen näyttää tekaistulta anteeksipyynnöltä, kun ei onnistuttu sovittamaan todellista riidan syytä — palkkakysymystä."

„Me puolestamme tarjoudumme saattamaan asiat ennalleen, sulettuna tai avoimena työpajana, sillä edellytyksellä, että palkkariita sovitaan."

Sähkösanoman oli allekirjottaneet toimeenpanevan komitean puolesta W. B. Powell, A. J. Carter ja C. Stubbs.

Pyytävät hiilitullin poistamista.

Calgary, Alta., heinäk. 21 p.— Calgaryn kaupunki ja kauppaseura aikovat vaatia Dominion hallitusta poistamaan tullin Canadaan tuotavalta yhdysvaltalaiselta hiileltä kuuden kuukauden ajaksi.

„Calgary Herald" julkaisi äskettäin eräältä spokanelaiselta hiilikauppiaalta tulleen kirjeen, jossa ilmotettiin, että siellä on satatuhatta tonnia kivihiiltä valmiina lähetettäväksi Albertaan ja Saskatchewaan ensimäisten kahden kuukauden ajalla. Kauppaseuran ja kaupugin edustajien yhteisessä kokouksessa tänään tehtiin yksimielinen päätös, että hallitukselta vaaditaan hiilitullin poistamista kuuden kuukauden ajaksi. Päätös lähetettiin sähkötteitse majuri Mitchellille, joka on parhaillaan Ottawassa ja joka sen lopullisesti esittää hallitukselle.

Calgarylaiset toivovat, että jos heidän esityksensä pannaan käytäntöön, vaikuttaa se riitapuoluelaisiin siinä määrin, että ovat pakotettuja lopettamaan lakon.

„ME EMME KUULU BRITTILÄISEEN VALTAKUNTAAN."

Lontoo, Eng., heinäk. 22 p. — The Review of Reviews on julaissut huomattavan haastattelun Australiaan pääministeri Fisherin kanssa. Haastattelussa hänen kehutaan sanoneen: „Elkää puhuko minulle kuningaskunnasta. Me emme kuulu siihen ja sen sanan käyttämisestä johtuvasta vallattomuudesta ei ole tullut loppua. Me olemme hyvin höllässä viiden kansan liitossa, joista jokainen on itsenäinen ja halukas jäämään veljelliseen unioon Ison-Britanian ja toinen toisensa kanssa, mutta ainoastaan siinä asemassa, jossa joka hetki voimme erota. Me olemme itsenäisiä ja itse hallittavia yhteiskuntia, joita ei kahlehdi mitkään lait, sopimukset tai perustuslait. Me olemme vapaita määräämään oman suuntamme, jonka me uskomme olevan itsellemme edullisen ilman että yksikään voi estää sitä ja voimme sanoa josko me otamme tai emme ota osaa johonkin Englannin sotaan. Jos meitä uhataan, niin me voimme päättää kuinka puolustamme itseämme tai jos me näemme sodan olevan tarpeettoman ja Englannin vihollisen olevan oikeassa, olemme valmiit vetämään alas Union Jackin ja nostamaan omamme ylös. Me emme luule tulevamme hyökkäyksen alaiseksi, emmekä suunnittele itsenäisyyden julistusta, koska emme siinä voittaisi mitään muuta paitsi vapautuisimme Englannin vihollisten hyökkäyksistä."

VANHUUDEN VAKUUTUSLAKI SAA ANKARAA VASTUSTUSTA.

Lontoo, heinäk. 22 p. — Kansleri Lloyd Georgen vanhuus- ja työttömyysvakuutuslaki on saanut niin suurta vihamielisyyttä kaikilta tahoilta suurinta Labor Partyn puolelta parlamentissa, että ennustellaan hallituksen olevan pakotettu vetämään esitys takasin — ainakin väliaikaisesti. Esitys on ollut komiteassa käsiteltävänä kaksi viikkoa ja „ainoastaan" 11 pykälää on siitä pyyhkäisty pois.

James Keir Hardie, sosialistiedustaja, sanoo Lloyd Georgen terveyden pettävän ankarassa jännityksessä ja että hän ei kykene taistelemaan lakia voimaan. Sosialistiedustaja Philip Snowden sanoo, että jonkun toisen ministerin käsissä esitys olisi aikoja sitten kuollut ja että kaikki mahdollisuudet ovat sen laiksi tulemista vastustamassa.

Porcupinen palon jälkikaikuja.

Apukomitealla on ollut puute varoista, mutta joita on taaskin tullut — Kaivantomiehet palailevat takasin kultakämpille.

Sammutustöissä olleet joukkueet ovat tähänasti etsiskelleet mahdollisesti palaneiden tai hukkuneiden ruumiita, vaan ilman löytämättä, joten surmansa saaneiden luku on nyt 66.

Tulen tekemän vahingon suuruus eri paikoissa on arvioitu seuraavasti: Etelä-Porcupine $350,000; Porcupine City $250,000; Golden City $30,000; kaksitoista suurinta kaivantoa $500,000; useita pienempiä kaivantoja $500,000; neljä kauppalaa $50,000; kullanetsijäin tupia, työkaluja, ruoka- ja vaatetavaroita viidessä kauppalssa $10,000.

Ruoka- ja vaatevarasto vähissä.

„Vaikka todellista puutetta ei vielä ole ollutkaan, loppui apukomitealta ruokavarat eilettäin Etelä-Porcupinessa. Suuressa teltassa, missä satoihin nouseva ihmisjoukko on saanut väliaikaisesti suojaa ja ravintoa, ei ole enään jälellä muuta kuin leipää, perunoita ja teetä. T. k. 1 päivä sai komitea $5,000, jonka se aikoo käyttää huolellisesti.

„Paljon työtä."

Toronto „Worldin" t. k. 21 p. numerossa oli seuraava uutinen:

„Jokainen mies, joka on halukas työskentelemään, jolla on kalvoset ja käsivarret, voi saada työtä Porcupinessa ja Cochranessa. Teminskaming- ja Northern Ontarion rautatien komissioneri J. L. Englehart on ryhtynyt rakennuttamaan uutta asemahuonetta palaneen tilalle."

Kullanetsijät ja kaivosmiehet palailevat takasin palaneisiin kaupungeihin.

Vancouverin petosjuttu parlamentissa.

„Kiinalaisia ja opiumia on „vapaasti" salaa tuotu Canadaan", sanoi tuomari Murphy. — McInnes, Low ja Grant syytteessä petoksesta.

Ottawa, heinäk. 22 p. — Tuomari Murphy, jonka liittohallitus määräsi tutkimaan Vancouverissa kiinalaisten maahantulossa harjotettua petosta, sanoo ,että kiinalaisia ja opiumia on salaa tuotu British Columbiaan neljän tai viiden vuoden ajalla. Tuomari Murphy esitti havaintonsa parlamentille tänään. Siinä sanotaan, että suurempi luku kiinalaisia on tulkin suosiollisella avulla päässyt Canadaan, maksamatta pääveroa, kauppiaiden poikina tai Canadaan palaavina kiinalaisina.

Tuomari Murphy on myöskin huomannut, ettei niissä syytöksissä, joita tämän jutun ohessa tehtiin William Templemania ja liberaalien toimeenpanevaa komiteaa vastaan, ole perää (eipä tietenkään).

Tutkimuksessa kävi selville, että T. R. E. McInnes, David Low ja Gordon Grant kaikenlaisilla juonitteluilla koettivat saada kiinalaista siirtolaistulkkia valtansa alle. Myöskin huomattiin, että Vancouverissa on kylliksi tilaisuuksia laskea kiinalaisia laittomasti maahan, jotavastoin Victoriassa kiinalaisten maahantuloasetusta on noudatettu niin huolellisesti kuin sen virheellinen muoto on tehnyt mahdolliseksi.

Opiumin salakuletuksesta puhuessaan hän sanoi Union Bayn, Nanaimon, Ladysmithin ja Boat Harborin olevan täydellisesti avoimia satamia.

On kerrassaan mahdotoin sanoa kuinka monta kiinalaista on laittomasti päässyt maahan pujahtamaan, kun petosjärjestelmä on vallinnut vähintäin vuodesta 1907, jota siirtolaistulkki Yip On on tavallaan johtanut. Laivain silmälläpito, jolla koetettiin estää kiinalaisten petoksella maihin pääsyä, on ollut hullukurisen kömpelöä ja kiinalainen siirtolaisuus on ollut suuri viime vuosina.

Tullivirkailija Bowellin sanotaan olevan syyttömän vääryyden tekoon, mutta huolimattoman, mikäli hänen toimensa koskevat kiinalaisten maahannousua ehkäisevän lain noudattamiseen. Huolimattomuuden Murphy sanoi johtuneen siitä ,että Bowellilla oli liian paljon työtä. Nykyistä tulkkia Poon Shun Lung'ia olisi myöskin epäiltävä sen johdosta, että hän ennen oli ollut yhteydessä erään Toronton firman kanssa, joka on asetettu poliisin silmälläpidon alaiseksi.

Murphy ei sanonut olevan pontta ei perää syytöksessä, että virkailijat olisivat myyneet takavarikkoon ottamaansa salaa maahantuotua opiumia. (Eipä tietenkään! Kaikki he ovat puhtaita kuin lumi.)

Yip On'ia ja hänen toveriaan Yip Sni Pouia vastaan ehdottaa Murphy nostettavaksi oikeusjutun, mutta joka taitaa käydä vaikeaksi, koska jehut ovat livistäneet Taivaanvaltakuntaan.

Komissioneri ehdottaa, että kiinalaisten Canadaan siirtymistä rajoittava sopimus olisi tehtävä Kiinan hallituksen kanssa, — samanlainen kuin Jaappaninkin kanssa. Kiinalaisilla kauppiailla, jotka mielivät päästä pääveroa maksamatta Canadaan, tulisi olla Kiinassa olevan Canadan kauppakomissioneerin antama todistus ja kiinalaista siirtolaisuutta käsittelevän asetuksen ylivalvonta olisi annettava siirtolaisdepartementille, sen sijasta, että sitä nyt valvoo kauppa ja liikenne departementti.

PELKÄÄVÄT TAUDIN OLEVAN KOLEERAA.

Neljä miestä, niistä kaksi suomalaista, on pidätetty Grosse saaren „karanteeni"-asemalle. — Miesten epäillään sairastavan koleeraa.

Quebec, heinäk. 21 p. — Grosse saaren „karanteeni"-asemalta tulleiden viimesten tietojen mukaan, on siellä neljä höyrylaia Bendun miestä, pidätetty koleerasairaana. Miesten nimet ovat: Harguffi, suomalainen, joka on niin huonossa tilassa, että kuolemaa odotetaan joka hetki; Darlington, englantilainen; Otto Oller, venäläinen ja Sealer, suomalainen.

Miesten tauti on ollut koleeran kaltaista ja lopullista lausuntoa ei anneta ennen kun bakteri-opillinen tutkimus on toimitettu, jonka tulokset mahdollisesti julaistaan muutamien päivien kuluttua.

Kirvesmiesten lakko jatkuu.

Jotkut kontrahtörit ovat valmiit maksamaan minimipalkan, mutta eivät hyväksy uniota.

Montreal, heinäk. 21 p. — Yhä uusia kirvesmiehiä ja puuseppiä yhtyi lakkolaisten riveihin tänä aamuna, mutta jonka ei sanota vieläkään vaikuttavan suurimpien rakennusten rakentamiseen. Ellei tämän iltasessa kirvesmiesten union toimeenpanevan komitean ja kontrahtorien välisessä kokouksessa käänny neuvottelut sovintoon päin, niin siitä on yleislakko seurauksena. Tänä aamuna Labor Templessä pidetyssä lakkolaisten kokouksessa keskusteltiin lakkoasemasta ja voiton mahdollisuuksista, mutta minkäänlaisiin toimenpiteisiin ei vielä ryhdytty muiden rakennusalalle kuuluvien unioiden myötätuntoisuuslakkoon pyytämiseksi.

Lakkolaiset sanovat, että 35 sentin tuntipalkkaehdotus on alkuperäisesti työnantajien tekemä, joten he eivät ymmärrä miksi työnantajat eivät pidä lupaustaan.

Ei allekirjota sopimusta.

Mr. F. A. Byers of Byers & Auglin, yksi suurimmista rakennuttajista, jonka miehet ovat lakossa, oli eilen illalla neuvottelussa lakon johtajien kanssa, mutta jossa ei kuitenkaan päästy sovintoon. Mr Byers sanoi, ettei hän vastusta 35 sentin tuntipalkkaa niinkään paljon kuin sovinnon tekoa union johtajien kanssa. Hän sanoi kerran ennen allekirjottaneensa sopimuksen, vaan josta oli „ikäviä seurauksia."

Kontrahtori Cape ei myöskään aikonut allekirjottaa vuotuista sopimusta lakkolaisten kanssa. Neljäkymmentä Atlasrakennusyhtiöllä työskennellyttä kirvesmiestä lopettivat työnsä tänään. Virkailijat sanovat yhtiön maksaneen miehille 33 senttiä tunnilta, mutta kieltäytyneen allekirjottamasta sopimusta.

Lakkolaiset eivät sano heillä olevan riitaa rakennuttajain liiton kanssa; sanovat kohdelleensa kontrahtoreita yksilöinä ja pitävänsä 35 sentin tuntipalkkavaatimuksensa oikeutettuina, kun vertaa sitä muilla ammattialoilla maksettaviin palkkoihin.

Kontrahtorit toiselta puolen väittävät, että he toukokuussa ylensivät palkkoja ja aikovat taistella viimeseen asti miesten vaatimuksia vastaan — joka on porvarien tapaista.

Hallitus koettaa sovitella.

Huhutaan, että hallitus koettaa saada vastustuspuolueen hyväksymään kauppasopimus sillä ehdolla, ettei se astu voimaan kuin vuoden kuluttua, jolla ajalla vedottaisiin kansaan.

Ottawa, heinäk. 21 p. — Liikkeessä olevien huhujen mukaan politillinen asema on saanut uuden käänteen. Hallituksen sanotaan tarjoavan ehtoja vastustuspuolueelle. Ehdotus, sikäli kun sitä tunnetaan, on, että vastustuspuolue muodollisesti hyväksyisi kauppasopimuksen sillä ymmärryksellä, ettei se astu voimaan ennen kun vuoden kuluttua ja että sillävälin toimeenpannaan yleiset vaalit, jossa kansa saa osottaa kantansa. Huhua ovat vahvistaneet ne useat neuvottelut, joita pääministeri on pitänyt useiden ontariolaisten puoluelaistensa kanssa. Minkäänlaista tarjousta ei vielä kuitenkaan ole saapunut oppositionin johtajan korviin.

Liberaalit toivovat tällä tempulla saavansa kauppasopimuksen ajetuksi läpi ja pääsevänsä valtaan vielä seuraavissa vaaleissa. Jos niin käypi, niin koko juttu menee hyvin hiljaisesti.

„SE OLIKIN VAAN MIES."

Ottawan lehdet kertovat hauskan jutun kuinka eräs McLaughlin niminen salapoliisi siellä sai pitkän nenän. Kaupunkiin oli tullut Young Buffalon sirkus, joka antoi näytäntöjä. Salapoliisi pistäysi muiden mukana sinne — tietysti tarkastamaan ettei mitään laittomuutta harjoteta. Luultuaan käyneensä läpi koko laitoksen ja oltuaan juuri poistumassa, äkkäsikin hän ääniä eräästä salaisesta komerosta, jossa hän ei vielä ollut käynyt. McLaughlin pistäytyi sinnekin ja mitähän siellä näki? Joo, hän näki kauniin, hienoihin harsoihin ja pitseihin verhotun naisen esittävän „siveettömyydestään" kuulua „Salome"-tanssia. Salapoliisi katseli henkäämään hetkeen naisen esitystä ja sen jälestä ilmotti sirkuksen johtajalle että näytäntö on keskeytettävä ottawalaisten moraalille vaarallisena, jota toteltiinkin ilman pienintäkään vastaväitettä.

Näytännön loputtua oli salapoliisilla lyhyt keskustelu tanssijattaren kanssa, jossa hän suureksi kummastukseekseen sai kuulla, että se olikin mies. Parempaa maalaus- ja hiustentekotaiteen ilmotusta ei olisi voitu saada.

Poliisi tuli täydellisesti narratuksi ja hän myönsikin sen, mutta ei käskenyt „naisen" jatkaa esitystään.

KUNNALLINEN OMISTUSOIKEUS.

Winnipeg, Man., heinäk. 21 p. — Kerrotaan Winnipegin kaupungin valtuuston, jolla jo pitemmän aikaa on ollut aikomus ostaa komppanialta katuvaunutie, sähkö- ja kaasuvalolaitokset ja voimankehitysasema, päättäneen ehdottaa veronmaksajille, että komppanialle maksettaisiin niistä yhteensä 15 milj. doll.

Kaupungin isät ovat kai jostakin tulleet huomaamaan, että on edullisimpaa ottaa ne omiin käsiinsä kuin antaa yksityisen komppanian hoitaa niitä ja kerätä miljoonia joidenkin taskuihin.

Synnyinmaastamme

TYÖMIEHEN VASTAAVA 6 KUUK. VANKEUTEEN.

Senaatti on tuominnut Työmiehen vastaavan toimittajan E. V. Elon 6 kuukaudeksi vankeuteen Työmiehessä lokak. 27 päivänä 1908 olleen, valtiovaakunaa halventavalla kuvalla varustetun ilmoituksen johdosta. Hovioikeus oli vapauttanut Elon.

SANTERI JACOBSSON,

joka karkoitettiin 5-vuodeksi Siperiaan, oli istunut vuoden Pietari-Paavalin linnassa. „Russisches Bulletinin" mukaan tuomitsi hänet Pietarin sotaoikeus. Kuten aikoinaan kerrottiin, ilmiantoi ensinmainitut henkilöt eräs venäläinen, joka harjotti valokuvausta. He olivat antaneet hänen ottaa itsestään ryhmäkuvan, joten heidät tunnettiin valokuvien mukaan.

EDUSKUNNAN ADRESSI VALTIOLLISESTA ASEMASTA JÄTETTY HUOMIOONOTTAMATTA.

Ministerineuvoston puheenjohtaja on ilmoittanut kenraalikuvernöörille, että H. M. Keisari, käytyään läpi ministerineuvoston pöytäkirjan huhtikuun 21 p:ltä 1911 vanhaa lukua, joka koskee eduskunnan adressia valtiollisesta asemasta Suomessa, on nähnyt hyväksi määrätä, että mainittu adressi on jätettävä huomioonottamatta.

„TYÖMIES" PINTEISSÄ.

Painoylihallituksen nostama kanne Työmiestä vastaan kirjoituksesta „Portugalin vallankumous" otettiin t. k. 1 p. käsiteltäväksi Helsingin raastuvanoikeuden toisessa osastossa; oikeuden puheenjohtajana toimi oikeusn. W. F. Heimburger ja syyttäjänä kaupungin viskaali Albrecht.

Painoylihallitus katsoi kirjotuksen sen vuoksi, että siinä osotettiin vallankumous historiallisesti välttämättömäksi muka rikokseen yllyttämiseksi. Syytteeseen tahtoi pantavaksi toim. Edv. Valpas Hännisen, joka muka sen kirjojen mukaan on Työmiehen vastaava. Yleinen syyttäjä oli kuitenkin haastanut jutusta vastaamaan myös toimittaja Emil Elon koska hän on lehdessä ilmotettu vastaavaksi. Kun Hännistä ei olutu haastettu oikeuteen anoi juttua lykättäväksi.

Oikeus lykkäsikin jutun enemmän käsittelyn elokuun 19 p:ään, johon Elon on välttämättä saavuttava ja Valpas myös haastettava.

„HENGELLISET" VIPANNEET YLI 6,000 MK.

Kun Nivalassa oli kirkonkous v. k. 26 p:vä, tutkittiin siellä m. m. kuolleen kirkonisännän Matti Mattilan hallussa ja hoidettavana olleet kirkonkassan tilit, sellaisenaan kuin ne hänen kuollessaan olivat.

Tilikertomuksesta kävi selville, että suurin vajaus on viinikassan tileissä, sekä lisäksi, tilintarkastajain lausunnon mukaan, erinäisissä tileissä „epävarmoja saatavia", joten vaillinki voi nousta vielä suuremmaksikin. Sen mukaan mitä eritileissä oleva vajaus nyt osoittaa, on e 6,363: 08 mk. Kokous ei voinut hyväksyä noita tilejä, vaan päätti, että kirkkoneuvosto yhdessä uuden kirkonisännöitsijän kanssa tutkii nuo tilit ja niitä vastaan tehdyt huomautukset, sekä kutsuu ulkopuolelta kirkkoneuvostoa kaksi asiantun-

jä. Mahdollisesti ovat tytöt lakonrikkureina toimineet poliisin suojeluksen alaisina.

Suurta ihmettelyä sanoo tiedonlähettäjä herättäneen ulkomaalaisissa työläisissä, nähdessään suomalaisten pyörittämässä voidritteleitä. Ulkomaalaiset työläiset sanovat oleensa hyvässä käsityksessä suomalaisiin työntekijöihin niin naisiin kuin miehiinkin nähden, mutta nyt olevan kerrassaan hämmästyneitä tyttöjen menettelyn johdosta. Kuuluvatko tytöt laivaväestöön ovatko tytöt viety tarkoituksella kurjaan toimeensa, ei kertoja tiedä.

Tyttöjä on kaikkiaan kymmenen ja ovat he valokuvatut Titanian kannella. Heidän vieressään seisoo suojelija — poliisi täysissä varustuksissa. Kuva on julaistu jossakin englantilaisessa sanomalehdessä ja myös lähetetty Helsingin Työmiehelle.

VALTION TULO- JA MENOARVIO-EHDOTUS V. 1911.

„Samaa maata ovat maalarin housut."

Ministerineuvoston istunnossa v. k. 29 p:nä oli käsiteltävänä senaatin esitys valtion varsinaisen ja ylimääräisen tulo- ja menoarvion vahvistamisesta v. 1911.

Esityksen johdosta antamassaan lausunnossa oli kenraalikuvernööri tehnyt seuraavat huomautukset:

1) Valtakunnanduuman kulunkiarvioehdotukseen v. 1911 on merkitty 16,800 ruplan määräraha Suomen väestön puolesta valittujen duuman jäsenten palkkioiksi ja sitäpaitsi 173 ruplaa matkarahoiksi. Samoin on valtakunnanneuvoston tämän vuoden menoarvioon otettu 12,900 ruplan määräraha Suomesta neuvostoon valittavien jäsenten palkkioksi ja 83 ruplan 60 kop. määräraha matkakuluiksi.

Koska yleisvaltakunnallista lainsäädäntöä koskevan kesäk. 30 päivänä 1910 annetun lain mukaan edellämainitut menoerät on korvattava Suomen varoista, on kenraalikuvernööri katsonut tarpeelliseksi lisätä Suomen varsinaiseen menoarvioon uuden osaston, jossa osotetaan että mainitut menot, 79,889 mk. 27 p., ovat suoritettavat valtakunnanrahastoon.

2) Koska ne 100,000 mk., jotka maalisk. 17 p:nä 1904 annetun arm. käskyn nojalla Suomen valtio varoista annetaan kenraalikuvernöörin luona toimivalle venäläisten koulujen neuvottelevalle komitealle on osottautunut aivan riittämättömiksi, kun on osoittautunut tarpeelliseksi paikkakunnan oikeauskoiselle väestölle perustaa uusia venäläisiä kouluja, jotka ovat tämän väestön hengen ja uskon mukaisia, anoo kenraalikuvernööri alamaisesti lupaa Suomen valtionvaroista mainittujen 100,000 mkn lisäksi siirtää a) pysyvästi 305,253 mk. vuodessa, kuluvan vuoden alusta lukien, ja b) väliaikaisesti neljän vuoden aikana 252,400 mk. vuodessa.

Lopuksi ehdottaa kenraalikuvernööri, että se otsake, jonka alle 12,000,000 markan suoritus valtakunnanrahastoon on merkitty, muutettaisiin kuuluvaksi seuraavasti: „Maksu valtakunnanrahastoon sotilastarpeisiin korvaukseksi Suomen Suuriruhtinaskunnan asukasten mieskohtaisen asevelvollisuuden suorittamisesta."

Ministerineuvosto on puolestaan

kot, eihän näin juhlapäivinä viitsi metsässä istua. Mies kyllä lähtikin ja verkot laskettiin. Mutta paluumatkalla mies jälleen samalla paikalla tahtoi vaimoaan istumaan joka paikka on hyvin kivikoinen ja louhuinen. Vaimo suostui nyt miehensä pyyntöön ja lähti istumaan sekä alkoi ottaa louhikolla kasvavasta pihlajasta kukkia huoneen koristukseksi. Kukkia ottaessa mies hyökkäsi hänen kimppuunsa kaatoi hänet kahden kiven väliin ja noustuansa hänen rintansa päälle otti puukon käteensä ja sillä alkoi piirrellä haavoja vaimon käsiin ja kasvoihin. Vaimo, ollen miestään väkevämpi, sai puukon pois ja heitti sen luotaan, mutta se sattuikin kiveen ja kimposi lähelle, joten miehen oli helppo saada se uudestaan käsiinsä. Nyt alkoi tuo petomainen mies puukolla kaivaa pois vaimonsa silmiä, mutta vaimon onnistui jälleen saada puukko hänen kädestään ja viskasi sen syrjään. Vimmastunut mies ei kuitenkaan luopunut aikeestaan. vaan haki uudelleen puukon ja puhkasi sillä vaimonsa molemmat silmät, samalla survoen hänet kiviä vastaan puolikuoliaaksi. Tämän tehtyään hän alkoi taluttaa uhriaan edellä mainittuun lampeen. Vaimoparka oli rukoillen pyytänyt miestään luopumaan tästä aikeesta, mutta mies vain uhkasi viedä hänet lampeen, tappaa kaikki heidän 8 lastaan ja tulla sitten itsekin samaan lampeen. Vaimon yhä rukoillessa mies kuitenkin lähellä rantaa kääntyi takaisin ja toi myös vaimoaan vähän matkaa. Sitten hän jätti hänet ja läksi itse menemään.

Läheisestä talosta kuultiin kuitenkin vaimoraukan hätähuudot ja mentiin katsomaan. Sieltä metsätieltä löydettiin vaimo verissään ja raadeltuna. Samassa saapui mieskin aikeissa hyökätä jälleen vaimon kimppuun, mutta kun väkeä oli paljon paikalla, saatiin hänet kiinni. Nyt lähdettiin molempia kuljettamaan pitäjän kirkolle, toista lääkärin luo, toista pitäjän vankilaan. Se oli kauhea näky, — molemmat kun olivat veressä.

Lääkärin tutkinnossa havaittiin vaimon päässä, käsissä, y. m. yli 30 puukonhaavaa, toiset niistä isojakin. Ensimäinen apu hänelle annettiin Juuan vaivaistalon sairasosastolla. V. k. 27 päivänä hänet vietiin Nurmeksen kunnan sairaalaan. Lääkärin lausunnon mukaan on vaimon tila hengenvaarallinen. Näkö ainakin on kokonaan mennyt. Ikävintä asiassa on kuitenkin se, että vaimo odotti synnyttävänsä jo heinäkuun alkupuolella, joten siinä on ollut kysymyksessä myöskin lapsenkin elämä tai kuolema.

Mies vietiin Kuopion lääninvankilaan samana päivänä kuin vaimokin sairaalaan. Mainitun pariskunnan välit ovat olleet riiitaiset koko sen ajan kuin he ovat olleet yhdessä. Vaimo on kerran ollut jo mielisairaanakin sen johdosta. Tämän viimeisen erityön lienee aiheuttanut miehen mustasukkaisuus.

SARJA KOTITARKASTUKSIA VIIPURISSA.

Vangittu 1 henkilö, otettu takavarikkoon papereita ja ryhmäkuvia. Jatkoa edellisille vangitsemisille.

Tänä vuonna on Viipuria onnellistettu sarjalla kotitarkastuksia, kuten tapahtui viimekin vuonna, jollin useita kymmeniä henkilöitä vangittiin, ja joista useimmat ovat jo Siperiassa tai sinne matkalla. Nyt tällä kertaa ovat syntipukeiksi joutuneet venäläiset leipurit.

kittu kaikki paikat ihan läpikotaisin. Kotinuuskijat veivät suuren määrän kirjallisuutta sekä erään ryhmävalokuvan, jossa oli ollut useita eri henkilöitä yhteisesti valokuvattuna. Seurauksena oli, että sanottu mies vangittiin ja passitettiin poliisivankilaan.

Kotinuuskinta Papulassa

Samana aamuna oli klo 7 tienoissa ilmestynyt Viipurin osuustalolle Vuorikadun varrella rouva T. Terichoffin asunnolle 1 santarmiupseeri, 4 santarmia ja 2 suomalaista poliiisa sekä 1 naispoliisi pitämään kotitarkastusta. Silminnäkijät vakuuttivat, että santarmit tunkeutuivat sisään ja mullistivat rva T:n asuntoa 2 tunnin ajan. Sitten oli pantu poliisivahti odottamaan niitä henkilöitä, joiden luultiin käyvän rva T:n luona. Sillä T. oli matkustanut Pietariin tapaamaan sukulaisiaan, eikä niinollen ollut ketään kotona. Santarmit haeskelivat sitten **koko sunnuntaipäivän rva T:ta.**

Tämän yhteydessä mainittakoon, että rva Terichoff on Suomen kansalainen. Jo aikaisemmin oli kenraalikuvernööri Seyn käskenyt toimimaan kotitarkastuksen hänen luonaan, mutta ensin kieltäytyi kuvernööri von Troil täyttämästä käskyä — Troil sai eronsa — sitten lääninsihteeri Älgren teki samoin — sai eronsa—, varalääninsihteeri Suhonen seurasi edellisten esimerkkiä — eroitettiin 6 kk. toimestaan.

Syyt tarkastuksiin.

Niissä kuvernöörin määräyksissä, joilla [illegible]kastukset toimeenpantiin, ei mainittu mitään syytä.

Kuitenkin löytyy otaksumisia, jotka viittaavat siihen, että nykyiset tapaukset olisivat jatkoa viime vuonna tapahtuneille vangitsemisille, jolloin m. m. Santeri Jacobsson, Vera ja Ljuba Ostroumeff vangittiin. On nim. haettu yhtä ryhmäkuvaa, jonka otti muuan urkkijaksi epäilty mies Viipurin sosialidemokratien Vappumielenosotuksella kaupungin haassa v. 1909, ja jossa nämä kaikki henkilöt olivat olleet mukana.

Toiselta puolen väitetään että syynä venäläisten leipurien pidättämiseen ja tarkastukseen olisi se, että olisi erään moskovalaisen leipomoliikkeen taholta tehty ilmiantoja santarmilaitokselle siitä, että miehet ovat järjestyneitä ja katsovat, että Suomen leipurilakia noudatetaan venäläisissäkin liikkeissä Tämä voisi niinollen olla kostona?

PAPPITARINOITA.

„Ruun Heikki" oli aikoinaan sukkeluuksitaan tunnettu yli Kyrön pitäjän. Hänen ruumiinsa ei työn tekemistä kaivannut, sillä leipähuolet hän voitti hyvällä puhujalahjalla, jonka avulla hän pääsikin silloisen kappalaisen virkatalon työvoudiksi. Väelle hän kyllä aamuisin antoi käskyt mihin mennä ja mitä tehdä välittämättä siitä tekikö väki työtä eli ei. Ja kun pastorilla ei ollut juuri nimeksikään luonakävijöitä — niin oli aivan luonnollista, että hänkin huvittelihe Heikkivoudin laverruksilla ja kun kunnon voudi varasi aina ajan ratoksi kielen kostuttajaa, niin eihän siitä välitetty,jos seurakunnan kristillinen kansa olikin pastorin unohtanut, sillä olihan seurakunnassa silloin pitäjän apulainen, joka oli Suomenmaan parhaita heränäisyyssaarnaajoita, mistä oli taas seuraus, että lähes puoli kansasta tu-

nyt sitten lienevätkään kylvöjänsä leikkaamassa! Se vain on tiettyä, että monikin almujen jakaja saattoi oman perheensä mierontielle. Mutta Heikistä ja kappalaisesta minun pitikin kertoa. Kun sitten oli kesän kiireiset työt koolla ja oli Mikkelin alaisviikko, niin Heikkimme ja pastori menivät yhdessä kaupunkiin — silloin ei ollut rautatietä — ja syksyn sateisista ilmoista olivat tiet kovin huonot. Kun sitten pastori ja Heikki Mikkeli-lauantaina aamupäivällä lähtivät kotia kohden, niin matka kului kovin hitaasti ja illalla saavutti pimeä, joten ei ollut muuta neuvoa kuin ottaa yökortteeri naapurikunnan kievarissa, jossa pastori ja Heikki saivat yösijan. Samassa sängyssä — tietysti siitä syystä, etteivät olleet oikein mieluisia vastaanotettavia. Mutta aamulla aikaisin, kun pastorilta oli uni loppunut — luultavasti syystä, että alusta oli märkä, niin hän tyrkkäsi Heikkiä kylkeen kysyen: „kumpiko meistä on sängyn kastellut?" Heikki vastasi: „en minä ainakaan, mutta kyllä minä otan syykseni". Ja niin selitettiin vierasten passaajalle asia Heikin viaksi ja pastori maksoi kaksin kolmin kerroin pikkuerehdyksen. Tultiin sitten Mikkelinpäivän aamulla kotiin, ja kun pastori tuli alas rattailta, niin hän huokasi syvään ja sanoi, että hänen kohta pitää lähteä saarnaamaan, mutta mitä hän nyt sanoo kun saarna on tekemättä. Mutta kun Heikki oli saanut hevosen talliin ja mennyt väentupaan, niin talon väki oli eineellä ja kertoi juuri miten Roosin oli käynyt edellisiltana, jolloin hän oli tullut kotiin viikkokunnalta, niin akka oli ensimäiseksi lyönyt kiehuvalla puurokauhalla miestänsä vasten kasvoja. Kun Heikki sai asian kuulla, niin hän meni kiireesti siitä pastorille kertomaan ja niin oli pastorilla saarna-aihe valmis.

Kun pastorimme oli ensin saarnan alkulauseet suorittanut niin sitten puhe kääntyi kansan pahuuteen ja että maailman loppumerkit ovat nähtävänä, sillä tuskin Sodomassa ja Gomorrassa niin kauheita syntiä tehtiin, kun täällä,, että kun mies tulee väsyneenä viikkokunnalta kotiin lauvantai-illalla, niin akka lyö kiehuvalla puurokauhalla vasten kasvoja ja kun tämä tapahtuu vielä seurakunnan opettajan ja sielunpaimenen läheisyydessä. Ihmeellinen on Jumalan pitkämielisyys. ettei maa avaa kitaansa ja niele sellaisia jumalattomia, kuten ennen Koran kapinan aikana! Ja kun pastorin rouvakin, joka istui kirkon penkissä itkien kuunteli puhuttavan Jumalan tuomiosta ja kansan pahuudesta,, niin hänen itkuunsa yhtyivät melkein kaikki muutkin eukot — ainakin ne, joilla oli körttiröijy. Mutta maa ei ole avannut suutansa sittenkään, vaikka körttiröijyt ovat hävinneet ukkojen ja eukkojen seljästä ja lahjurit kuolleet ja hävinneet.

Ja sitten kun pastori oli hengen ravinnolla ensin maanmuokannut, niin hän ilmoitti palkkansa ylöskannon ja kehotti lopuksi: „tuokaat runsaat kymmenykset minun aittaani,, niin saatte nähdä, että minä siunauksellani avajan teille taivaan akkunat, mistä vuotaa teille rieskaa ja hunajaa yltäkyllin." Ja silloin minäkin sananrieskalla täysin ravittuna menin tyytyväisenä kotiin.

Tämän lisäksi olkoon vielä mainittu, kun rippikoulua pidettiin kirkossa ja pastori aamusiunausta toimittaissa huomasi, että sen penkin pojat eivät rukouksen ajalla nousseet seisomaan, kuten pastori olisi tahtonut, niin hän keskeytti rukousten pidon ja tuli sen penkin edustalle, missä tämä kirjoit-

TILATKAA!

Maksaa ainoastaan neljäkymmentä senttiä kaksi tusinaa.

TILATKAA!

HUOMATKAA!

Kaunista Värsypaperia

saa tilata sekä ostaa Työkansan konttoorista. Paperi on somistettu kauniilla ja sopivilla värssyillä.

Tilataan osotteella:

TYOKANSA

Bx 132, Port Arthur, Ont., Can.

HUOMATKAA!

PILETTEJÄ.

Amerikasta Suomeen

sekä

Suomesta Amerikkaan

AMERICAN, ANCHOR, CUNARD, WHITE STAR ja SCANDINAVIAN-AMERICAN linjoilla NEW YORKIN kautta myy alhaisimpiin hintoihin

FINLAND STEAMSHIP CO. AGENCY

15 State St., New York, N. Y.

ALLAN, CUNARD ja WHITE STAR linjoilla BOSTONIN kautta.

Finland Steamship Co. Agency

73 Hanover St., Boston, Mass.

ALLAN, ROYAL, CANADIAN PACIFIC, WHITE STAR-DOMINION ja DONALDSON linjoilla MONTREALIN kautta.

Finland Steamship Co. Agency

128 St. Antoine St., Montreal, Can.

Ollen näiden linjojen valtuutetut suomalaiset asiamiehet Amerikassa. Rahoja välitetään nopeaan, maksaen mahdollisimman korkean selsovan kurssin

Finland Steamship Co. Agency

on ainoa suomalainen rahalähetys- ja pilettiliike New Yorkissa, Bostonissa ja Montrealissa.

Huvimatka vapaasti Suomeen.

Olemme järjestäneet oppilaidemme huviksi sangen hauskan sekä kehittävän ja jokaiselle helpon kilpailun jossa hyvä arvaamiskyky ja mielikuvitus voittaa Palkintoina annetaan:

Ensiksi.

Laivapiletti Suomeen taikka sen hinta rahassa.

Toiseksi.

Kaksikymmentä viisi dollari maksava miesten taikka naisten kultakello perineen.

Kolmanneksi.

Seitsemäntoista dollaria maksava miesten tai naisten kultakello perineen.

Neljänneksi

Kymmenen dollaria maksava miesten taikka naisten kulta kello.

Viidenneksi.

Seitsemän dollaria maksava kultateräinen ja kullalla ja päärlyillä koristettu hieno fountain pännä.

Kilpailuun saavat vapaasti ottaa osaa kaikki nykyiset sekä uudet oppilaat, jotka ennen heinäkuun viimeistä päivää ovat sisään kirjoittautuneet. Kilpailu ratkaistaan elokuun 15 päivänä ja palkintojen saajain nimet sekä osoitteet julkaistaan kaikissa Amerikassa ilmestyvissä suomalaisissa sanomalehdissä. Oppilaiksi aiko-

Valmistakaa itsenne.

Kaikki viimeiset merkit osoittavat, että liike ja teollisuus maa ilman jäisulut ovat aukenemassa Huono aika on jäämässä selän taakse ja kohta alkaa hyvinvoinin ja toiminnan aika. Silloin ne ihmiset, jotka ovat valmiit, kokoovat oivia rikkauksia, istuakseen kulta läjäin päällä huonojen aikojen jälleen tultua.

Jos teidän edistystänne ehkäisee maankielen taitamattomuus, niin nyt on aika se korjata. Jos te olette rehellinen opiskelussa, niin me voimme taata teille tyydyttävän englanninkielen puhe- luku- ja kirjoitustaidon kuudessa kuukaudessa.. Meidän erikoinen opetusaineemme on englanninkieli. Sitä paitsi opetamme useita muita nykyisiä sekä klassillisia sivistyskieliä, Yhdysvaltain lakeja ja yleisiä akademisia tieteitä Opetus tapahtuu kirjevaihdon avulla.

The Sampo Correspondence School.

Box 344 Chicago, Ill.

Vapaasti

Lääke-kirja, jossa yli 25 eri, miesten ja naisten tautia, ja niiden parantaminen, ovat selitetty. Kuten Vatsakatarri-Lapamato-Huono-ruoansulatus-Huono-Veri-Munnais ja Rakko taudit—Reumatismi-Heikkous-Naisten taudit.y.m. Myöskin täydellinen luettelo suomalaisista

SANTERI JACOBSSON, joka karkoitettiin 5-vuodeksi Siperiaan, oli istunut vuoden Pietari-Paavalin linnassa. „Russisches Bulletinin" mukaan tuomitsi hänet Pietarin sotaoikeus. Kuten aikoinaan kerrottiin, ilmiantoi ensinmainitut henkilöt eräs venäläinen, joka harjotti valokuvausta. He olivat antaneet hänen ottaa itsestään ryhmäkuvan, joten heidät tunnettiin valokuvien mukaan.

EDUSKUNNAN ADRESSI VALTIOLLISESTA ASEMASTA JÄTETTY HUOMIOONOTTAMATTA.

Ministerineuvoston puheenjohtaja on ilmoittanut kenraalikuvernöörille, että H. M. Keisari, käytyään läpi ministerineuvoston pöytäkirjan huhtikuun 21 p:ltä 1911 vanhaa lukua, joka koskee eduskunnan adressia valtiollisesta asemasta Suomessa, on nähnyt hyväksi määrätä, että mainittu adressi on jätettävä huomioonottamatta.

„TYÖMIES" PINTEISSÄ.

Painoylihallituksen nostama kanne Työmiestä vastaan kirjoituksesta „Portugalin vallankumous" otettiin t. k. 1 p. käsiteltäväksi Helsingin raastuvanoikeuden toisessa osastossa; oikeuden puheenjohtajana toimi oikeusn. W. F. Heimburger ja syyttäjänä kaupungin viskaali Albrecht.

Painoylihallitus katsoi kirjotuksen sen vuoksi, että siinä osotettiin vallankumous historiallisesti välttämättömäksi muka rikokseen yllyttämiseksi. Syytteeseen tahtoi pantavaksi toim. Edv. Valpas Hännisen, joka muka sen kirjojen mukaan on Työmiehen vastaava. Yleinen syyttäjä oli kuitenkin haastanut jutusta vastaamaan myös toimittaja Emil Elon koska hän on lehdessä ilmotettu vastaavaksi. Kun Hännistä ei olutu haastettu oikeuteen anoi juttua lykättäväksi.

Oikeus lykkäsikin jutun enemmän käsittelyn elokuun 19 p:ään, johon Elon on välttämättä saavuttava ja Valpas myös haastettava.

„HENGELLISET" VIPANNEET YLI 6,000 MK.

Kun Nivalassa oli kirkonkous v. k. 26 p:vä, tutkittiin siellä m. m. kuolleen kirkonisännän Matti Mattilan hallussa ja hoidettavana olleet kirkonkassan tilit, sellaisenaan kuin ne hänen kuollessaan olivat.

Tiilikertomuksesta kävi selville, että suurin vajaus on viinikassan tileissä, sekä lisäksi, tilintarkastajain lausunnon mukaan, erinäisissä tileissä „epävarmoja saatavia", joten vaillinki voi nousta vielä suuremmaksikin. Sen mukaan mitä eritileissä oleva vajaus nyt osoittaa, on e 6,363: 08 mk. Kokous ei voinut hyväksyä noita tilejä, vaan päätti, että kirkkoneuvosto yhdessä uuden kirkonisännöitsijän kanssa tutkii nuo tilit ja niitä vastaan tehdyt huomautukset, sekä kutsuu ulkopuolelta kirkkoneuvostoa kaksi asiantuntevaa henkilöä. Tämäkin tapaus osottaa sangen selvästi, sitä mädännäisyyttä, johon kirkon helmassa vajotaan.

SUOMALAISET TYTÖT MERIMIESLAKONRIKKURINA.

Helsingin Työmiehelle saapuneiden yksityistietojen mukaan on Titanian voilastin purkamisessa ja voidrittelien pyörittämisessä Hullin satamassa käytetty suomalaisia tyttöjä lakon aikana. Ensimäiset tiedot kertoivat Titanian saaneen viikkokauden kuluessa puretuksi 500 voidritteliä, mutta jotka eivät kuitenkaan jouluneet markkinoille myytäviksi. Näitten purkamisessa on nähtävästi käytetty suomalaisia tyttö- mästyneitä tyttöjen menettelyn johdosta. Kuuluvatko tytöt laivaväestöön ovatko tytöt viety tarkoituksella kurjaan toimeensa, ei kertoja tiedä.

Tyttöjä on kaikkiaan kymmenen ja ovat he valokuvatut Titanian kannella. Heidän vieressään seisoo suojelija — poliisi täysissä varustuksissa. Kuva on julaistu jossakin englantilaisessa sanomalehdessä ja myös lähetetty Helsingin Työmiehelle.

VALTION TULO- JA MENOARVIO-EHDOTUS V. 1911.

„Samaa maata ovat maalarin housut."

Ministerineuvoston istunnossa v. k. 29 p:nä oli käsiteltävänä senaatin esitys valtion varsinaisen ja ylimääräisen tulo- ja menoarvion vahvistamisesta v. 1911.

Esityksen johdosta antamassaan lausunnossa oli kenraalikuvernööri tehnyt seuraavat huomautukset:

1) Valtakunnanduuman kulunkiarvioehdotukseen v. 1911 on merkitty 16,800 ruplan määräraha Suomen väestön puolesta valittujen duuman jäsenten palkkioiksi ja sitäpaitsi 173 ruplaa matkarahoiksi. Samoin on valtakunnanneuvoston tämän vuoden menoarvioon otettu 12,900 ruplan määräraha Suomesta neuvostoon valittavien jäsenten palkkioksi ja 83 ruplan 60 kop. määräraha matkakuluiksi.

Koska yleisvaltakunnallista lainsäädäntöä koskevan kesäk. 30 päivänä 1910 annetun lain mukaan edellämainitut menoerät on korvattava Suomen varoista, on kenraalikuvernööri katsonut tarpeelliseksi lisätä Suomen varsinaiseen menoarvioon uuden osaston, jossa osotetaan että mainitut menot, 79,889 mk. 27 p., ovat suoritettavat valtakunnanrahastoon.

2) Koska ne 100,000 mk., jotka maalisk. 17 p:nä 1904 annetun arm. käskyn nojalla Suomen valtio varoista annetaan kenraalikuvernöörin luona toimivalle venäläisten koulujen neuvottelevalle komitealle on osottautunut aivan riittämättömiksi, kun on osoittautunut tarpeelliseksi paikkakunnan oikeuskoiselle väestölle perustaa uusia venäläisiä kouluja, jotka ovat tämän väestön hengen ja uskon mukaisia, anoo kenraalikuvernööri alamaisesti lupaa Suomen valtionvaroista mainittujen 100,000 mkn lisäksi siirtää a) pysyvästi 305,253 mk. vuodessa, kuluvan vuoden alusta lukien, ja b) väliaikaisesti neljän vuoden aikana 252,400 mk. vuodessa.

Lopuksi ehdottaa kenraalikuvernööri, että se otsake, jonka alle 12,000,000 markan suoritus valtakunnanrahastoon on merkitty, muutettaisiin kuuluvaksi seuraavasti: „Maksu valtakunnanrahastoon sotilastarpeisiin korvaukseksi Suomen Suuriruhtinaskunnan asukasten mieskohtaisen asevelvollisuuden suorittamisesta."

Ministerineuvosto on puolestaan hyväksynyt tulo- ja menoarvioehdotuksen kenraalikuvernöörin tekemillä muutoksilla paitsi että sana „sotilastarpeisiin" on mainitussa otsakkeessa jätetty pois.

IHMISPETO JUUASSA.

Mies puhkaissute vaimoltaan silmät ja raadellut muuten hirveästi.

Kamala verityö tapahtui juhannuspäivänä pohjois-Karjalassa Juuan pitäjän Vaikon kylässä. Talon vuokraaja Heikki Tuononen oli lähtenyt vaimonsa Sohvin kanssa verkonlaskuun ja lähellä olevalle lammelle mennessä tahtonut vaimoaan istumaan. Vaimo ei kuitenkaan suostunut, vaan sanoi, että käydään laskemassa ver- taan, mutta se sattuikin kiveen ja kimposi lähelle, joten miehen oli helppo saada se uudestaan käsiinsä. Nyt alkoi tuo petomainen mies puukolla kaivaa pois vaimonsa silmiä, mutta vaimon onnistui jälleen saada puukko hänen kädestään ja viskasi sen syrjään. Vimmastunut mies ei kuitenkaan luopunut aikeestaan. vaan haki uudelleen puukon ja puhkasi sillä vaimonsa molemmat silmät, samalla survoen hänet kiviä vastaan puolikuoliaaksi. Tämän tehtyään hän alkoi taluttaa uhriaan edellä mainittuun lampeen. Vaimoparka oli rukoillen pyytänyt miestään luopumaan tästä aikeesta, mutta mies vain uhkasi viedä hänet lampeen, tappaa kaikki heidän 8 lastaan ja tulla sitten itsekin samaan lampeen. Vaimon yhä rukoillessa mies kuitenkin lähellä rantaa kääntyi takaisin ja toi myös vaimoaan vähän matkaa. Sitten hän jätti hänet ja läksi itse menemään.

Läheisestä talosta kuultiin kuitenkin vaimoraukan hätähuudot ja mentiin katsomaan. Sieltä metsätieltä löydettiin vaimo verissään ja raadeltuna. Samassa saapui mieskin aikeissa hyökätä jälleen vaimon kimppuun, mutta kun väkeä oli paljon paikalla, saatiin hänet kiinni. Nyt lähdettiin molempia kuljettamaan pitäjän kirkolle, toista lääkärin luo, toista pitäjän vankilaan. Se oli kauhea näky, — molemmat kun olivat veressä.

Lääkärin tutkinnossa havaittiin vaimon päässä, käsissä, y. m. yli 30 puukonhaavaa, toiset niistä isojakin. Ensimäinen apu hänelle annettiin Juuan vaivaistalon sairasosastolla. V. k. 27 päivänä hänet vietiin Nurmeksen kunnan sairaalaan. Lääkärin lausunnon mukaan on vaimon tila hengenvaarallinen. Näkö ainakin on kokonaan mennyt. Ikävintä asiassa on kuitenkin se, että vaimo odotti synnyttävänsä jo heinäkuun alkupuolella, joten siinä on ollut kysymyksessä myöskin lapsenkin elämä tai kuolema.

Mies vietiin Kuopion lääninvankilaan samana päivänä kuin vaimokin sairaalaan. Mainitun pariskunnan välit ovat olleet riitaiset koko sen ajan kuin he ovat olleet yhdessä. Vaimo on kerran ollut jo mielisairaanakin sen johdosta. Tämän viimeisen erityön lienee aiheuttanut miehen mustasukkaisuus.

SARJA KOTITARKASTUKSIA VIIPURISSA.

Vangittu 1 henkilö, otettu takavarikkoon papereita ja ryhmäkuvia. Jatkoa edellisille vangitsemisille.

Tänä vuonna on Viipuria onnellistettu sarjalla kotitarkastuksia, kuten tapahtui viimekin vuonna, jollin useita kymmeniä henkilöitä vangittiin, ja joista useimmat ovat jo Siperiassa tai sinne matkalla. Nyt tällä kertaa ovat syntipukeiksi joutuneet venäläiset leipurit.

T. k. 2 p. aamuna tuossa klo 7—9 oli 1 santarmi ja 3 etsivää tullut leipurintyöntekijäin O. Kutin ja R. Glävinin asuntoon „Toivo"-yhtiön talossa Sairashuonetta vastapäätä. He olivat toimeenpanneet näiden työläisten yhteisessä asumuksessa perinpohjaisen kotitarkastuksen, jolloin oli otettu takavarikkoon kaikki Kutin ja Glävinin paperit ja valokuvat sekä suomalaista työväen kirjallisuutta.

Samana päivänä ja samoihin aikoihin olivat 2 vormupukuista, 2 etsivää ja 1 santarmi toimittamassa kotitarkastusta venäläisen leipurityöntekijä Jakob Nikolajevitsch Guseffin luona, joka asui Tiiliruukilla. Tällöin oli nuus- näkijät vakuuttivat, että santarmit tunkeutuivat sisään ja mullistivat rva T:n asuntoa 2 tunnin ajan. Sitten oli pantu poliisivahti odottamaan niitä henkilöitä, joiden luultiin käyvän rva T:n luona. Sillä T. oli matkustanut Pietariin tapaamaan sukulaisiaan, eikä niinollen ollut ketään kotona. Santarmit haeskelivat sitten **koko sunnuntaipäivän** rva T:ta.

Tämän yhteydessä mainittakoon, että rva Terichoff on Suomen kansalainen. Jo aikaisemmin oli kenraalikuvernööri Seyn käskenyt toimimaan kotitarkastuksen hänen luonaan, mutta ensin kieltäytyi kuvernööri von Troil täyttämästä käskyä — Troil sai eronsa — sitten lääninsihteeri Algren teki samoin — sai eronsa—, varalääninsihteeri Suhonen seurasi edellisten esimerkkiä — eroitettiin 6 kk. toimestaan.

Syyt tarkastuksiin.

Niissä kuvernöörin määräyksissä, joilla tarkastukset toimeenpantiin, ei mainittu mitään syytä.

Kuitenkin löytyy otaksumisia, jotka viittaavat siihen, että nykyiset tapaukset olisivat jatkoa viime vuonna tapahtuneille vangitsemisille, jolloin m. m. Santeri Jacobsson, Vera ja Ljuba Ostroumeff vangittiin. On nim. haettu yhtä ryhmäkuvaa, jonka otti muuan urkkijaksi epäilty mies Viipurin sosialidemokratien Vappumielenosotuksella kaupungin haassa v. 1909, ja jossa nämä kaikki henkilöt olivat olleet mukana.

Toiselta puolen väitetään että syynä venäläisten leipurien pidättämiseen ja tarkastukseen olisi se, että olisi erään moskovalaisen leipomoliikkeen taholta tehty ilmiantoja santarmilaitokselle siitä, että miehet ovat järjestyneitä ja katsovat, että Suomen leipurilakia noudatetaan venäläisissäkin liikkeissä. Tämä voisi niinollen olla kostona!

PAPPITARINOITA.

„Ruun Heikki" oli aikoinaan sukkeluuksitaan tunnettu yli Kyrön pitäjän. Hänen ruumiinsa ei työn tekemistä kaivannut, sillä leipähuolet hän voitti hyvällä puhujalahjalla, jonka avulla hän pääsikin silloisen kappalaisen virkatalon työvoudiksi. Väelle hän kyllä aamuisin antoi käskyt mihin mennä ja mitä tehdä välittämättä siitä tekikö väki työtä eli ei. Ja kun pastorilla ei ollut juuri nimeksikään luonakävijöitä — niin oli aivan luonnollista, että hänkin huvittelihe Heikkivoudin laverruksilla ja kun kunnon voudi varasi aina ajan ratoksi kielen kostuttajaa, niin eihän siitä välitetty,jos seurakunnan kristillinen kansa olikin pastorin unohtanut, sillä olihan seurakunnassa silloin pitäjän apulainen, joka oli Suomenmaan parhaita heränäisyyssaarnaajoita, mistä oli taas seuraus, että lähes puoli kansasta tuli niin suureen herätykseen, että niillä piti olla merkkinä erityinen pukukin, josta eräs runoseppä lauloi:

„Iakki leveä, hattu leveä,
vaka vaate seljässä,
köyhät körtit, niinkuin syltit,
ei saa pilkkaa peljätä."

Monella olikin körtti-puvusta luulona, että kellä pyhä Pietari näkee körttimekon hartijoilla ja pieksusaappaat jaloissa, niin sille paratiisin ovet aukenevat vähin koputtamisin. Senpätähden monikin lahjoitti rakkaalle sielunpaimenellensa kaikkensa mitä mammonaa kullakin oli, vieläpä maansa ja mantunsa — missä he pastori ja Heikki saivat yösijan. Samassa sängyssä — tietysti siitä syystä, etteivät olleet oikein mieluisia vastaanotettavia. Mutta aamulla aikaisin, kun pastorilta oli uni loppunut — luultavasti syystä, että alusta oli märkä, niin hän tyrkkäsi Heikkiä kylkeen kysyen: „kumpiko meistä on sängyn kastellut?" Heikki vastasi: „en minä ainakaan, mutta kyllä minä otan syykseni". Ja niin selitettiin vierasten passaajalle asia Heikin viaksi ja pastori maksoi kaksin kolmin kerroin pikkuerehdyksen. Tultiin sitten Mikkelinpäivän aamulla kotiin, ja kun pastori tuli alas rattailta, niin hän huokasi syvään ja sanoi, että hänen kohta pitää lähteä saarnaamaan, mutta mitä hän nyt sanoo kun saarna on tekemättä. Mutta kun Heikki oli saanut hevosen talliin ja mennyt väentupaan, niin talon väki oli eineellä ja kertoi juuri miten Roosin oli käynyt edellisiltana, jolloin hän oli tullut kotiin viikkokunnalta, niin akka oli ensimäiseksi lyönyt kiehuvalla puurokauhalla miestänsä vasten kasvoja. Kun Heikki sai asian kuulla, niin hän meni kiireesti siitä pastorille kertomaan ja niin oli pastorilla saarna-aihe valmis.

Kun pastorimme oli ensin saarnan alkulauseet suorittanut niin sitten puhe kääntyi kansan pahuuteen ja että maailman loppumerkit ovat nähtävänä, sillä tuskin Sodomassa ja Gomorrassa niin kauheita syntiä tehtiin, kun täällä,, että kun mies tulee väsyneenä viikkokunnalta kotiin lauvantai-illalla, niin akka lyö kiehuvalla puurokauhalla vasten kasvoja ja kun tämä tapahtuu vielä seurakunnan opettajan ja sielunpaimenen läheisyydessä. Ihmeellinen on Jumalan pitkämielisyys. ettei maa avaa kitaansa ja niele sellaisia jumalattomia, kuten ennen Koran kapinan aikana! Ja kun pastorin rouvakin, joka istui kirkon penkissä itkien kuunteli puhuttavan Jumalan tuomiosta ja kansan pahuudesta,, niin hänen itkuunsa yhtyivät melkein kaikki muutkin eukot — ainakin ne, joilla oli körttiröijy. Mutta maa ei ole avannut suutansa sittenkään, vaikka körttiröijyt ovat hävinneet ukkojen ja eukkojen seljästä ja lahjurit kuolleet ja hävinneet.

Ja sitten kun pastori oli hengen ravinnolla ensin maanmuokannut, niin hän ilmoitti palkkansa ylöskannon ja kehotti lopuksi: „tuokaat runsaat kymmenykset minun aittaani,, niin saatte nähdä, että minä siunauksellani avajan teille taivaan akkunat, mistä vuotaa teille rieskaa ja hunajaa yltäkylllin." Ja silloin minäkin sananrieskalla täysin ravittuna menin tyytyväisenä kotiin.

Tämän lisäksi olkoon vielä mainittu, kun rippikoulua pidettiin kirkossa ja pastori aamusiunausta toimittaissa huomasi, että sen penkin pojat eivät rukouksen ajalla nousseet seisomaan, kuten pastori olisi tahtonut, niin hän keskeytti rukousten pidon ja tuli sen penkin edustalle, missä tämä kirjoittaja istui, löi nyrkkiä penkin karmiin ja kiroten sanoi: ettekö te s—nat tiedä, että Jumallalle pitää tulla kunnia, jos p—les vie otan keppini, niin muistatte vielä huomennakin, että Jumalalle pitää tulla kunnia.

„Värri."

THE HOLLENBERG BRO.

Kaikenlaisia talous ja huonekaluja, uunia ja kalvaniseerattuja astioita myydään ja ostetaan.

Presson Block Simpson St.

Fort William

Finnish Co-op. stoorin vieressä

neljäkymmentä senttiä kaksi tusinaa.

TILATKAA!

saa tilata sekä ostaa Työkansan konttoorista. Paperi on somistettu kauniilla ja sopivilla värssyillä.

Tilataan osotteella:

TYOKANSA

Bx 132, Port Arthur, Ont., Can.

HUOMATKAA!

PILETTEJÄ.

Amerikasta Suomeen

sekä

Suomesta Amerikkaan

AMERICAN, ANCHOR, CUNARD, WHITE STAR ja SCANDINAVIAN-AMERICAN linjoilla NEW YORKIN kautta myy alhaisimpiin hintoihin

FINLAND STEAMSHIP CO. AGENCY

15 State St., New York, N. Y.

ALLAN, CUNARD ja WHITE STAR linjoilla BOSTONIN kautta.

Finland Steamship Co. Agency

73 Hanover St., Boston, Mass.

ALLAN, ROYAL, CANADIAN PACIFIC, WHITE STAR-DOMINION ja DONALDSON linjoilla MONTREALIN kautta.

Finland Steamship Co. Agency

128 St. Antoine St., Montreal, Can.

Ollen näiden linjojen valtuutetut suomalaiset asiamiehet Amerikassa. Rahoja välitetään nopeaan, maksaen mahdollisimman korkean selsovan kurssin

Finland Steamship Co. Agency

on ainoa suomalainen rahalähetys- ja pilettiliike New Yorkissa, Bostonissa ja Montrealissa.

Huvimatka vapaasti Suomeen.

Olemme järjestäneet oppilaidemme huviksi sangen hauskan sekä kehittävän ja jokaiselle helpon kilpailun jossa hyvä arvaamiskyky ja mielikuvitus voittaa Palkintoina annetaan:

Ensiksi.

Laivapiletti Suomeen taikka sen hinta rahassa.

Toiseksi.

Kaksikymmentä viisi dollari maksava miesten taikka naisten kultakello perineen.

Kolmanneksi.

Seitsemäntoista dollaria maksava miesten tai naisten kultakello perineen.

Neljänneksi

Kymmenen dollaria maksava miesten taikka naisten kulta kello.

Viidenneksi.

Seitsemän dollaria maksava kultateräinen ja kullalla ja päärlyillä koristettu hieno fountain pännä.

Kilpailuun saavat vapaasti ottaa osaa kaikki nykyiset sekä uudet oppilaat, jotka ennen heinäkuun viimeistä päivää ovat sisään kirjoittautuneet. Kilpailu ratkaistaan elokuun 15 päivänä ja palkintojen saajain nimet sekä osoitteet julkaistaan kaikissa Amerikassa ilmestyvissä suomalaisissa sanomalehdissä. Oppilaiksi aikovien kehoitetaan heti sisäänkirjoittautumaan, jotta on aikaa ajatella kilpailun aihetta. Painetut ohjeet kilpailusta jaetaan läksyjen mukana jokaiselle oppilaalle.

The Sampo Correspondence Schoo

Box 344, Chicago, Ill.

Valmistakaa itsenne.

Kaikki viimeiset merkit osoittavat, että liike ja teollisuus maailman jääsulut ovat aukenemassa Huono aika on jäämässä selän taakse ja kohta alkaa hyvinvoinin ja toiminnan aika. Silloin ne ihmiset, jotka ovat valmiit, kokoovat oivia rikkauksia, istuakseen kulta läjäin päällä huonojen aikojen jälleen tultua.

Jos teidän edistystänne ehkäisee maankielen taitamattomuus, niin nyt on aika se korjata. Jos te olette rehellinen opiskelussa, niin me voimme taata teille tyydyttävän englanninkielen puhe- luku- ja kirjoitustaidon kuudessa kuukaudessa.. Meidän erikoinen opetusaineemme on englanninkieli. Sitä paitsi opetamme useita muita nykyisiä sekä klassillisia sivistyskieliä, Yhdysvaltain lakeja ja yleisiä akademisia tieteitä Opetus tapahtuu kirjevaihdon avulla.

The Sampo Correspondence School.

Box 344 Chicago, Ill.

Vapaasti

Lääke-kirja, jossa yli 25 eri, miesten ja naisten tautia, ja niiden parantaminen, ovat selitetty. Kuten Vatsakatarri-Lapamato-Huono-ruoansulatus-Huono-Veri-Munnais ja Rakko taudit—Reumatismi-Heikkous-Naisten taudit.y.m. Myöskin täydellinen luettelo suomalaisista lääkkeistä.

Elkää myrkyttäkö elimistöänne Patentti-lääkkeillä, eli Lääkekomppaniain sekotuksilla, vaan käyttäkää oikeita Suomalaisia lääkkeitä.

Kirja lähetetään vapaasti jokaiselle (ei Suomeen). Pyytäkää "Lääke-Kirja No: 5."

Lignell'in Suom. Apteeki

Osoitteella: P. A. Lignell Co.

Superior, Wis.

2 tunnissa

valmistamme teille puvun mitan jälkeen, meidän puolivalmiista (Semiready) miesten vaatetuksista.

Nipissing store Ltd

Cumberland St Port Arthur.

MYYTÄVÄNÄ

talo, hyvät huonekalut, lehmä ja koko irtainomaisuus.

802 Albert Str. Fort William.

KAKSI RUUMAINEN KAMPPA

myytävänä tilanahtauden tähden Albert Str. 124.

K. Helenius.

JUMALAN SORMIOPPIKO HISTORIANKÄSITYKSEN OHJELMANA.

Jumalansallimus kansojen ja yksityisten kohtaloiden määrää? jänä.

Porvarilliset historian kirjoittajat ja selittäjät, joiden teoksia koulunissamme ja yleisesti kaikkialla on luettu ja vieläkin luetaan ja joitten saneleman esityksen mukaisesti menneitä oloja sekä kansojen kohtaloita on opittu ymmärtämään, selittävät kaiken olevan tapahtuneen jumalan sallimuksesta. Kansan, joka oli pahoittanut tuon persoonallisen jumalan antamia ohjeita ja tahtoa, selittäen jumalan sallineen joutua perikatoon ja menettämään mahtiasemansa. Sen mukaan jumala siis aina salli, se on edeltäpäin, joistain syistä närkästyneenä määräsi milloin minkin kansan oli kukistuttava. Ja kun jumala sen salli, niin se myöskin tapahtui. Jos taas jumala ei sallaista sallinut, ei mahtiaseman menettäminen voinut tapahtua. Sellainen porvarillisten historian kirjoittajain perussävel kansojen kohtaloihin nähden ja sellaisena historiaa on meille opetettu.

Tuon käsityksen hyväksymisestä seurasi aivan itsestään, että saman jumalan sallimuksen selitettiin samalla tavoin määräilevän yksityistenkin ihmisten elämää ja kohtaloita. Siten on meille raamatun mukaisesti opetettu, ettei ihmiselle ilman jumalan sallimusta voi mitään tapahtua, ei edes yksikään hiuskarva päästä katoa, kuten raamatun sanat kuuluvat.

Kun nyt näin uskottiin ja „viisaat" sitä vakuuttivat, kehityttiin tuossa vakuumuksessa aivan johdonmukaisesti niin pitkälle, että käsitettiin ihmisen omat keinot jotenkin tarpeettomiksi ja tehottomiksi. Jos kerran jumala oli sallinut jonkun asian tapahtuvan, oli aivan mahdotonta ja turhaa ihmisten muulla kuin rukouksella yrittää estää niin tapahtumasta. Ei ihmiset voineet jumalan sallimusta ja tahtoa vastustaa ja oli vastustuksen yrittäminen jo semmoisenaan suuri synti, olisipa tuon uhkavan tapahtuman totnetuminen ollut ihmisille miten rasittava ja vastenmielinen hyvänsä.

„Ei rutto rupea eikä tauti tartu".

Niinpä katsottiin esimerkiksi ruton tai muun tarttuvan taudin, hallojen eli muiden vahingollisten ilmiöiden tuottaman turmion estämistoimet tarpeettomiksi ja tehottomiksi. Selitettiin että rutto tai muu tauti oli jumalan sallima vitsaus, jolla jumala tahtoi rasittaa ihmisiä joko yleensä heidän synteinsä tai jonkun arvellun erityisen teon vuoksi, jolla ihmiset olivat sattuneet jumalan vihoittamaan. Ja tuo käsite on vielä tänäkin päivänä syvälle juurtuneena kaikkien uskovaisten mielessä. Vieläkin selittävät he hyvin tosissaan, ettei tauti tartu eikä rutto rupea ellei jumala sitä salli. Sellainen käsitys on suuressa määrin vaikeuttanut m. m. tarttuvien tautien levenemisen vastustamista. Siitä on olemassa veres kokemus Suomessa, Karjalassa par'aikaa liikuvan isonrokon levenemistä ehkäistessä.

Lääkärit ja tiedemiehet olivatkin ensimäisiä, jotka ryhtyivät ja jumalan sallimusoppia tautien tarttuvaisuuteen nähden vastustamaan. Papisto ei toki semmoisenaan julennut ryhtyä sallimusoppia tautien tarttumiseen nähden kumoavien tiedemiesten ja lääkärien opetusta vastustamaan, ei ainakaan yleisemmin ja julkisesti. Papisto mieluummin julkisuudessa vaikeni koko asiasta ja kuunteli äänettömänä kun lääkärit sekä koko sivistyneistö säätyi nousi ne koetettiin vaan syöttää kansalle tuo ilmeisesti ristiriitainen, esitys kun sallimusopin kokonaisuudessaan kumoaminen olisi kaatanut koko uskonnon perustan ja johtanut kaikkien asiain kokemuspreiiseen sekä terveen järjen mukaiseen käsittelyyn. Ja siihen tulokseen ei millään hinnalla ole tahdottu pyrkiä, koska se olisi avannut kansan silmät käsittämään kaikkia yhteiskunnallisia oloja todellisuuden valossa ja siten vahingoittanut porvariston luokkaetuja.

Paholainenkin huomattavana tekijänä ihmisten kohtaloissa.

Raamatun, tuon uskontomme peruskirjan kertomuksista käy selväkin selvemmin ilmi, että paholainen eli piru on mahtava ja peljättävä vihollinen ja että se aina vaanii tilaisuutta vahingoittaa ihmisiä kaikilla mahdollisilla keinoilla — „käy ympär kuin kiljuva jalopeura, etsien kenen hän saisi niellä". Ja lopuksi kuoleman jälkeen selittää raamattu paholaisen helvetissä mitä kauheimmilla tavoilla kiduttavan sellaisten ihmisten sieluja, jotka jumala syntein tähden on helvettiin tuominnut. Tuossa käsityksessä on epäilemättä perustus sille mahtiasemalle, mikä pirulla ihmiselämään vaikuttavana tekijänä on tunnustettu olevan. Kun tuo kaikkivaltias jumala ei ei ole tahtonut pirua kokonaan kukistaa, vaan antanut edelleen ihmisiä vainota, on siitä johtunut se käsitys, että pirua on luuloteltu voitavan määrätyillä tavoilla saada tekemään toisille ihmisille mikä häijy kolttonen hyvänsä. Pirun ylyttämistä toista ihmistä vahingoittamaan on nimitetty noitnudeksi. Tätä käsitystä on sivistynyt luokka ja papisto jo kauvan aikaa koittanut torjun ja poistaa kansasta, mutta tuiki huonolla menestyksellä.

Noituuskäsityksen poistamisessa on myöskin menetelty yhtä ristiriitaisella tavalla kuin sallimus opin kumoamisessa tautien tarttuvaisuuteen nähden. Ei ole selitetty pirun mahtiasemaan kokonaan olemattomaksi, sillä sekin selitys olisi ehdottomasti kumonnut uskonnon perustan ja samalla uskonnon. On vaan tahdottu vakuuttaa, ettei ihmisille — noidillekaan — ole mahdollista loitsuluvuilla tai muilla salaisilla keinoilliaan saada pirun avulla ihmeitä aikaan eikä tuottaa vahinkoa toisille ihmisille. Tuo väite noituuden mahdottomuudesta on jäänyt horjuvaksi, kun toiselta puolen samalla on edelleen selitetty pirulla olevan mahtavan vallan ja ainaisen halun vahingoittaa ihmistä sekä ennen kaikkea vakuutettu, että tuollainen piru on olemassa. Siksi rehoittaakin joko enemmän tai vähemmän julkinen taikausko vieläkin ja juuri vähempitietoisen uskovaisen kansanosan keskuudessa.

Päästäksemme selville siitä, mikä osa jumalan sallimuksella on voinut olla kokonaisten kansojen kohtaloissa, on luotava katsaus kansojen vaiheisiin ja olotilaan kukin aikana. Itse papistokin on jo olojen pakosta luopunut väitteestä, että jumaan sallimus varsin kiinteästi ohjaisi yksilöiden elämää, mutta sen sijaan entisellä itsepintaisuudella väittää sallimusopin kansojen kohtaloiden johdossa ehdottomasti pitävän paikkansa.

Tukeeko kansojen historia jumalansallimusoppia.

Muutamia vuosituhansia taaksepäin tietää historia kertoa ihmiskunnan olojen kehityksestä. Mutta jo paljon ennen historian tuntemaa ajanjaksoa on ihmiskunta ollut olemassa. Niin kauvan kuin ihmiskunta on ollut kulieskelevaa ja helpommin saatavissa. Se osoittaa kehityksen voineen edistyä parhaiten siellä missä ihmisten taloudellinen toimeentulo oli helpompi. Sinne saattoi syntyä tiheämpi asutus ja siellä joutuivat lukuisammat ihmisjoukot vilkkaampaan ja välittömämpään vuorovaikutukseen keskenään. Sellaisilla paikoilla voitiin ensiksi saada syntymään suurempien joukkojen yhteistoimintaa ja sen avulla kehittää pysyvämpiä maanviljelys- ja muita tuotantotapoja, synnyttää vähälen kiinteämpiä yhteiskuntamuotoja, kehittää tieteitä ja taiteita rekä rakentaa pysyvämpiä rakennuksia ja muistomerkkejä. Sellaisilla seuduilla syntyi suurempia valtakuntia, joiden asukkaat järjestetyn yhteistoimintansa avulla rakottivat helvemmin asutuilla seuduilla olivat vähälukuisemmat ja kehittymättömämmät heimot valtansa alle.

Niinpä tunteekin historia ensimäisinä ne kansat, jotka asustivat Hoangho- ja Jangtsekiang-virtojen viljavissa laaksoissa, jossa Kiinan ikivanha sivistys sai alkunsa Ganges-virran viljavilla rantamilla; samoin egyptiläisten sivistys Niilin hedelmällisillä rannoilla ja persialaisten kansojen kehitys Eufrat- ja Tigris-virtojen viljavissa laaksoissa. Nuo seudut ne ovat olleet ihmiskunnan vanhemman sivistyksen kehtoja.

Babylonialaisten ja assyrialaisten sivistys ja mahtavuus on kehittynyt Armenian vuoristomaasta virtaavien Eufrad- ja Tigris-jokien ympärillä olevassa hedelmällisessä laaksossa. Näittenkin kansojen mahtavuusajoilta on säilynyt selviä muistomerkkejä, vaikkakin niitä on saatu kaivella suurista soraläjistä ja maan alta. Tässä jokilaaksossa ei löytynyt kiviä, kuten Niilin seuduilla. Suuremmoisetkin rakennukset olivat tehtäväät auringon säteitten avulla kuivatusta savesta eli tiileistä ja siksi eivät ne yhtä hyvin kuin egyptiläisten rakennukset, ole voineet kestää ajan hampaan kuluttavaa vaikutusta.

Tigrisin ja Eufradin laaksossa asuvien kansojen toimeentulo ei ollut yhtä välittömästi riippuvainen itse, joista kun Niilin rantojen asukkaiden. Nämä joet kun eivät Niilin tavoin tulvillaan hedelmöittäneet ympäristöään vaikkakinjokien laaksot muuten olivat hedelmälliset ja tuottivat 200 jopa 300 kertaisen sadon. Maanviljelys vaf sinkin etäämpänä jokien rannoilla asuvilla ei ollutkaan ainoa elinkeino. Asukkaat olivat myös hyvin läheisissä tekemisissä laakson metsissä ja läheisillä vuoristoseuduilla vilisevien petojen ja metsänotusten kanssa, mikä seikka on vaikuttanut asukkaiden sotaiseen luontoon ja uskontoonkin. Näiden kansojen suuremmoiset, ijumalia esittävät muistopatsaat kuvaavatkin jumalia enemmäkseen ihmispäillä varustettuina siivekkäinä härkinä ja muina samansuuntaisina olijoina. Heidän jälkimaailmalle säilynyt kuvaamotaiteensa esitää kuninkaita leijonia metsästämässä, kaupunkeita piirittämässä tai voitettuja kansoja vankeuteen kulettamassa. Voimakkaimpana ja vaikuttavampana huomasivat assyrialaiset ympärillään paitsi elläinkuntaa,kirkkaan taivaanna kiiluvat tähdet, josta johtui, että heidän uskontonsa muodostui tähdistä ja petoeläimissä piilleiden tuntemattomien eli jumalallisten voimien palvelukseksi. Sivumennen mainittuna oli babylonialaisillakin yleensä yksi päivä viikossa pyhitetty lepopäiväksi, joten tuo pyhäpäivän keksiminen ei ole juutalaisten erikoisansio.

Sotaiset urotyöt olivat laakson kansojen pääpyrkimyksenä, vaikkapa heidän keskuudessaan väliajoilla kehitettiinkin tietoisuutta

Babylonialaiset panivat alun tähtitieteelle, osasivat jo ennakolta määrätä auringon ja kuun pimenemiset. He osasivat jakaa vuoden auringonkulun mukaan. Kuun vaihtumisen mukaan jakoivat he vuoden kuukausiin ja kuukaudet seitsenpäiväisiin viikkoihin.

Viikon kullekin päivälle antoivat jonkun jumalansa nimen. Samalla tavalla menettelivät babylonialaisten esimerkin mukaan myöhemmin roomalaiset, joilta meidän päivä nimitykset ovat mukailemalla periytyneet. Babylonialaiset laativat myös mitta- ja painojärjestelmän ja kiilakirjoitukselaan piirtelivät muistiin tärkeempiä sotatapahtumia. Eräässä tuollaisessa kiilakirjoituksessa esitetään samantapainen kertomus vedenpaisumuksestakin kun meidänkin raamatussamme kerrotaan maailman luomisestäkin.

Babylonialaisten, persialaisten ja assyrialaisten kuninkaat olivat täydellisiä itsevaltiaita ja tavallisesti verenhimoisia tyranneja, jotka alaisiaan kansoja pitivät orjina. Alistaessaan naapuriheimoja valtansa alle he eivät yrittäneetkään sulattaa valloitettuja kansoja itseensä; sotiessaan kohtelivat heitä mitä suurimmalla julmuudella ja jättivät voitettuaan jatkamaan entistä elämäänsä omien pikkukuninkaidensa hallituksen alaisena, kunhan voitetut vaan alkoivat suorittaa voittajalle määrättyä veroa. Kuten kaikki itsevaltiaat tyrannit myöhemmin, tahtoivat babylonian ja assyriankin itsevaltiaat esiintyä „jumalien sijaisina", saavuttaakseen mahdollisimman pelättävän ja kunnioitetun aseman. Samoin papisto jo tällöin, kuten aina myöhemminkin uskotteli kansalle olevansa jumalien ja ihmisten keskinäinen välittäjä ja saavuttikin edustajan ammatin avulla tarkoituksensa. Kuninkaiden suurilukuinen mässäilevä hoviseurue ja virkamiesjoukkue kasvoi samalla sitä rasittavammaksi varsinaisen kansan painostajaksi mitä suuremmaksi ja mahtavammaksi valtakunta kasvoi.

Tahdottoman ja matelevan orjan asemaan alistettu kansa saattoi vaan niin kauvan tyytyä kapinoimatta asemaansa kun itsevaltiaan läheltä uhkaavat vereet voimat saattoivat sitä pelottaa ja kansan suuri osa itse kuiki itsevaltiaan mukana toisia heimoja ryöstämässä ja rääkkäämässä. Rauhanaikojen tultua, kun rääkkääjien suurimman osan piti ryhtyä varsinaiseen tuottavaan työhön ja maksamaan raskasta veroa herrojensa mässäilyn ylläpitämiseksi, syntyi tyytymättömyys, joka loppui siihen, että joku heimo ryhtyi sodalla pyrkimään vapaaksi itsevaltiaan pakkoverosta ja kostamaan kärsimänsä julmuudet. Kapinassa voitolle pääsyt heimo kohosi valtiaaksi kukistetun tilalle ja jatkoi sen menettelyä jos mahdollista vieläkin säälimättömämmin. Siten vaihteli yli'valta babylonialaisten, assyrialaisten, hatalaisten ja persialaisten heimojen kesken kunnes roomalaiset Euroopan puolelta samosivat voimakkaana joukkona seudulle ja laskivat kaikki nuo heimot valtansa alle.

Mitään jumalansallimusta ei esiinny näidenkään kansojen mahtavuuden historiassa. Valtaan pääsyt heimo ei ollut rahtuakaan parempi eikä siveellisempi kukistamaansa heimoa, vaan esiintyi päinvastoin entistäkin julmempana ja jumalattomampana, joten kristittyjen jumalalla ei ollut syytä suosia toista toisen kustannuksella ja edesauttaa yhä mielettömämpien julmuuksien ja verenvuodatusten kehittymistä.

Koskaan eivät foinikialaiset kohonneet läheskään kaikkien läheisten heimojen valtiaaksi. He eivät esiintyneet varsinaisena sotaisena heimona, mutta kohosivat sen sijaan mahtavaksi kauppakansaksi ja kehittivät huomattavasti kaikenlaista teollisuutta. Kauppa edellytti liikevaihtoa eri heimojen kesken, mikä tiettömillä erämailla oli sangen vaikeaa. Merenrannalla asuvana kansana, jota sisämaasta eroittivat vaikeakulkuiset vuoristomaisemat, johtuivat foinikialaiset etsimään kulkutietä vesiä myöden. He oppivat ensiksi rakentamaan veneitä, joilla voi ve sillä kulkea. Veneistä kehitettiin yhä suurempia ja varmempia airoilla soudettavia aluksia, joissa soutajat asetettiin päällettäin istumaan useampaan riviin, jotta kulkuvoimaa ja nopeutta saatiin lisääntymään. Myöhemmin varustettiin sotalaivat myös purjeilla. Siten oli meren valloittaminen kulkutieksi saatettu varmaan alkuun. Foinikialaiset keksivät purpuraväriäyksen ja rahan käyttämisen kaupan välityksessä. He myöskin täydensivät babylonialaisten kirjoitustaidon. Kun kirjoitustaito sitä ennen vaati melkein lukemattomien kuva- ja tavumerkkien tuntemisen, muodostivat foinikialaiset vaan 22 eri merkkiä, joilla kullakin oli omä konsonattiäänteensä ja joilla kaikki eri sanat voitiin kirjoittaa, joten kirjoitustaidon oppiminen oli muuttunut verrattain helposti ja saattoi siten levitä jotenkin yleiseksi. Foinikialaisten kirjoituksessa ei ääntiöitä ollenkaan ilmaisitu. Vähitellen ulottivat foinikialaiset kauppamatkansa, meritse pitkin

ta liikevaihdon välineitä, joita toiset kansat olivat heiltä oppineet niitä sekä muitakin tieteitä ja taiteita edelleen kehittääkseen.

Mahtavuutensa alkuaikoina eivät foinikialaiset olleet tavoittaan ja käytökseltään rahtuakaan parempia eikä jumalisempia, kristittyjen jumalan vaatimuksia silmällä pitäen vaan pikemmin päinvastoin. Siksi ei ole minkäänlaista todellista syytä luulotella että kristittyjen jumala olisi tahtonut kukistaa heidän kauppamahtavuutensa heitä jumalattomuudesta rangaistakseen. Heidän mahtavuutensa kukistaminen aiheutui babylonialaisten itsevaltiasten tyrannien ryöstöretkistä ja siitä, että heidän liikevälineensä omanneilla kartagolaisilla ja kreikkalaisilla oli edullisempi ja itseniäisempi asemä kaupan edelleen harjoittamiseen.

Kiina.

Vanhin sivistysmaa, Kiina, on viljavine seutuineen ollut laajojen asumattomien ja kovin vaikeakulkuisten erämaiden eristämäinä Intiasta, ja koko muusta kehittyneestä ja kehityskykyisestä asutuksesta. Siitä on epäilemättä johtunut se, että tämä maa on tullut sulkeutuneeksi omaan kuoreensa ja että sen varsinainen kehitys on seisahtanut. Kun se ei ole voinut olla liikeyhteydessä ja kanssakäymisessä muiden kehityskansojen kanssa, ei sillä ole ollut mitään kilpailijaa. Se ei ole saanut mitään uusia edistysvirtauksia eikä esimerkkejä toisten, erilaisessa ilmanalassa ja toisellaisen luonnon ympäröimänä olevien kanso-

Sosialistiosaston Ravintola

Temppelin alakerrassa

on paras ja huokein ravintola tässä kaupungissa.

Ruokaa, kahvia ja teetä tarjoillaan ravintolassa kaikkina aikoina ravintolan aukiollessa.
Parhain ja huokein paikka käydä ruokailemassa.
Sopivin paikka nuorille ja vanhoille istua iltaa ja ryypätä kuppi kuumaa.

314 Bay St. S. S. O. RESTAURANT 314 Bay St.

Oh! Katsohan!

Elkää unohtako katsoa W. F. FORTU'in akkunoilta

Alennushintoja miesten puvuille.

Meillä on pukuja kaiken värisiä ja mallisia, kaikenlaisista aineista, suuresti alennetuilla hinnoilla.

Tavallinen hinta $10.00 nyt $7.50
" " $12.00 " $9.50
" " $15.00 " $11.50
" " $17.00 " $12.50
" " $20.00 " $15.00
" " $22.00 " $17.50
" " $25.00 " $19.50

Elkää unohtako paikkaa

Fortune Clothing Store

66, 68 ja 70 Cumberland st. Port Arthur.

JOSEPH ANDERSON ja JOHN FILPPULA

Suomalaiset myyjät.

PALLOHUONE

618½ Simpson Street, Fort William.

Vaatteenne korjataan, puhdistetaan ja silitetään.
Tupakkaa ja virvoitusjuomia saatavana.

J. SHEAR.

RUOKAA
ja
KAHVIA

saatavana
HELSINGIN RESTAURANTISSA.

JOHN HANNULA.
omistaja

112 Rowand st. Fort William.

HALUTAAN TIETÄA

— K. Niva, missä ole? Halnaisin sinulta kirjettä asioidenme sel vyyden vuoksi.

Karl Mikkola,
St. Anthony Mine,
Sturgeon Lake,
via W. O. Jct., Ont.

Ilmoitus.

Poismuuton tähden myydään suutarisappa hyvällä liikepaikalla valtakadun varrella. lähempiä tie-

tuon persoonallisen jumalan antamia ohjeita ja tahtoa, selittäen jumalan sallineen joutua perikatoon ja menettämään mahtiasemansa. Sen mukaan jumala siis ainakin salli, se on edeltäpäin, joistain syistä määräämättä, määräsi milloin minkin kansan oli kukistuttava. Ja kun jumala sen salli, niin se myöskin tapahtui. Jos taas jumala ei sallaista sallinut, ei mahtiaseman menettäminen voinut tapahtua. Sellainen porvarillisten historian kirjoittajain perussävel kansojen kohtaloihin nähden ja sellaisena historiaa on meille opetettu.

Tuon käsityksen hyväksymisestä seurasi aivan itsestään, että saman jumalan sallimuksen selitettiin samalla tavoin määrälevän yksityistenkin ihmisten elämää ja kohtaloita. Siten on meille raamatun mukaisesti opetettu, ettei ihmiselle ilman jumalan sallimusta voi mitään tapahtua, ei edes yksikään hiuskarva päästä katoa, kuten raamatun sanat kuuluvat.

Kun nyt näin uskottiin ja „viisaat“ sitä vakuuttivat, kehittyttiin tuossa vakuumuksessa aivan johdonmukaisesti niin pitkälle, että käsitettiin ihmisen omat keinot jotenkin tarpeettomiksi ja tehottomiksi. Jos kerran jumala oli sallinut jonkun asian tapahtuvan, oli aivan mahdotonta ja turhaa ihmisten muulla kuin rukouksella yrittää estää niin tapahtumasta. Ei ihmiset voineet jumalan sallimusta ja tahtoa vastustaa ja oli vastustuksen yrittäminen jo semmoisenaan suuri synti, olisipa tuon uhkaavan tapahtuman totuetuminen ollut ihmisille miten rasittava ja vastenmielinen hyvänsä.

„Ei rutto rupea eikä tauti tartu“.

Niinpä katsottiin esimerkiksi rutton tai muun tarttuvan taudin, hallojen eli muiden vahingollisten ilmiöiden tuottamaan turmion estämistoimet tarpeettomiksi ja tehottomiksi. Selitettiin että rutto tai muu tauti oli jumalan sallima vitsaus, jolla jumala tahtoi rasittaa ihmisiä joko yleensä heidän synteinsä tai jonkun arvellun erityisen teon vuoksi, jolla ihmiset olivat sattuneet jumalan vihoittamaan. Ja tuo käsite on vielä tänäkin päivänä syvälle juurtuneena kaikkien uskovaisten mielessä. Vie läkin selittävät he hyvin tosissaan, ettei tauti tartu eikä rutto rupea ellei jumala sitä salli. Sellainen käsitys on suuressa määrin vaikeuttanut m. m. tarttuvien tautien levenemisen vastustamista. Siitä on olemassa veres kokemus Suomessa, Karjalassa par'aikaa liikkuvan isonrokon levenemistä ehkäistessä.

Lääkärit ja tiedemiehet olivatkin ensimäisiä, jotka ryhtyivät ju malan sallimusoppia tautien tarttuvaisuuteen nähden vastustamaan. Papisto ei toki semmoisenaan julennut ryhtyä sallimusoppia tautien tarttumiseen nähden kumoavien tiedemiesten ja lääkärien opetusta vastustamaan, ei ainakaan yleisemmin ja julkisesti. Papisto mieluummin julkisuudessa vaikeni koko asiasta ja kuunteli äänettömänä kun lääkärit sekä koko „sivistynyt“ sääty mursi palan pois uskonnon sisältämästä sallimusopista.

Tuo sallimusopin kumoaminen niinkin kouraantuntuvassa kysymyksessä kun tautien tarttumisessa ei käynyt niin helposti. Yksinkertaisinkin tervejärkinen ihminen käsitti, että jos kerran jumalansallimus koko muuhun elämään kun tarttuviin tauteihin piti paikkansa, niin oli epäjohdonmukaista uskoa, ettei se juuri tuossakin kohdassa ollut oikea käsite.

Ja papit, sekä sama „sivistynyt“ säätykin, joka torjui sallimusopin paikkansapitäväisyyttä tautien tartuntaan nähden, julisti edelleen, että sallimusoppi kyllä muissa kohdissaan piti paikkansa. Siten

Raamatun, tuon uskontomme pe peruskirjan kertomuksista käy selvääkin selvemmin ilmi, että pahalainen eli piru on mahtava ja peljättävä vihollinen ja että se aina vaanii tilaisuutta vahingoittaa ihmisiä kaikilla mahdollisilla keinoilla — „käy ympär kuin kiljuva jalopeura, etsien kenen hän saisi niellä“. Ja lopuksi kuoleman jälkeen selittää raamattu paholaisen helvetissä mitä kauheimmilla tavoilla kiduttavan sellaisten ihmisten sieluja, jotka jumala syntein tähden on helvettiin tuominnut. Tuossa käsityksessä on epäilemättä perustus sille mahtiasemalle, mikä piirulla ihmiselämään vaikuttavana tekijänä on tunnustettu olevan. Kun tuo kaikkivaltias jumala ei ei ole tahtonut pirua kokonaan kukistaa, vaan antanut edelleen ihmisiä vainota, on siitä johtunut se käsitys, että pirua on luuloteltu voitavan määrätyillä tavoilla saada tekemään toisille ihmisille mikä häijy kolttonen hyvänsä. Pirun ylyttämistä toista ihmistä vahingoittamaan on nimitetty noituudeksi. Tätä käsitystä on sivistynyt luokka ja papisto jo kauvan aikaa koittanut torjua ja poistaa kansasta, mutta tuiki huonolla menestyksellä.

Noituuskäsityksen poistamisessa on myöskin menetelty yhtä ristiriitaisella tavalla kuin sallimus opin kumoamisessa tautien tarttuvaisuuteen nähden. Ei ole selitetty pirun mahtiasemaan kokonaan olemattomaksi, sillä sekin selitys olisi ehdottomasti kumonnut uskonnon perustan ja samalla uskonnon. On vaan tahdottu vakuuttaa, ettei ihmisille — noidillekaan — ole mahdollista loitsuluvuilla tai muilla salaisilla keinoilla saada pirun avulla ihmeitä aikaan eikä tuottaa vahinkoa toisille ihmisille. Tuo väite noituuden mahdottomuudesta on jäänyt horjuvaksi, kun toiselta puolen samalla on edelleen selitetty pirulla olevan mahtavan vallan ja ainaisen halun vahingoittaa ihmistä sekä ennen kaikkea vakuutettu, että tuollainen piru on olemassa. Siksi rehoittaakin joko enemmän tai vähemmän julkinen taikauskio vieläkin ja juuri vähempitietoisen uskovaisen kansanosan keskuudessa.

Päästäksemme selville siitä, mikä osa jumalan sallimuksella on voinut olla kokonaisten kansojen kohtaloissa, on luotava katsaus kansojen vaiheisiin ja olotilaan kukin aikana. Itse papistokin on jo olojen pakosta luopunut väitteestä, että jumaan sallimus varsin kiinteästi ohjaisi yksilöiden elämää, mutta sen sijaan entisellä itsepintaisuudella väittää sallimusopin kansojen kohtaloiden johdossa ehdottomasti pitävän paikkansa.

Tukeeko kansojen historia jumalansallimusoppia.

Muutamia vuosituhansia taaksepäin tietää historia kertoa ihmiskunnan olojen kehityksestä. Mutta jo paljon ennen historian tuntemaa ajanjaksoa on ihmiskunta ollut olemassa. Niin kauvan kuin ihmiskunta vietti kuljeskelevaa paimentolaiselämää, ei ihmisten kesken voinut syntyä mitään lujempaa yhteiskuntaa. Ei voinut kehittyä mitään pysyväisempää yhteistoimintaa suurempien joukkojen välillä, eikä saatu aikaan mitään sellaista, joka jälkimaailmalle olisi voinut kertoa silloisten ihmisten kehityksestä ja vaiheista. Noilta aikaisemmilta ajoilta ei mikään historioitsija ja muinaistutkija ole voinut saada selville yhteyksiä ja varmaa kuvaa ihmisten kehityksen kulusta.

Vanhemmat tiedot voi historia esittää niistä ihmisistä jotka olivat asuneet viljavimmilla seuduilla, suurten jokien ympärillä, jossa nuuksia ja muistomerkkejä. Sellaisilla seuduilla syntyi suurempia valtakuntia, joiden asukkaat järjestivät yhteistoimintansa avulla rakottivat helvemmin asuttuilla seuduilla elävät vähälukuisemmat ja kehittymättömämmät heimot valtansa alle.

Niinpä tunteekin historia ensimäisinä ne kansat, jotka asustivat Hoangho- ja Jangtsekiang-virtojen viljavissa laaksoissa, joissa Kiinan ikivanha sivistys sai alkunsa Ganges-virran viljavilla rantamilla; samoin egyptiläisten sivistys Niilin hedelmällisillä rannoilla ja persialaisten kansojen kehitys Eufrat- ja Tigris-virtojen viljavissa laaksoissa. Nuo seudut ne ovat olleet ihmiskunnan vanhemman sivistyksen kehtoja.

Babylonialaisten ja assyrialaisten sivistys ja mahtavuus on kehittynyt Armenian vuoristomaasta virtaavien Eufrad- ja Tigris-jokien ympärillä olevassa hedelmällisessä laaksossa. Näittenkin kansojen mahtavuusajoilta on säilynyt selviä muistomerkkejä, vaikkakin niitä on saatu kaivella suurista soraläjistä ja maan alta. Tässä jokilaaksossa ei löytynyt kiviä, kuten Niilin seuduilla. Suuremmoisetkin rakennukset olivat tehtävät auringon säteitten avulla kuivatusta savesta eli tiileistä ja siksi eivät ne yhtä hyvin kuin egyptiläisten rakennukset, ole voineet kestää ajan hampaan kuluttavaa vaikutusta.

Tigrisin ja Eufradin laaksossa asuvien kansojen toimeentulo ei ollut yhtä välittömästi riippuvainen itse, joista kun Niilin rantojen asukkaiden. Nämä joet kun eivät Niilin tavoin tulvillaan hedelmöittäneet ympäristöään vaikkakinjokien laaksot muuten olivat hedelmälliset ja tuottivat 200 jopa 300 kertaisen sadon. Maanviljelys var sinkin etäänpänä jokien rannoilla asuvilla ei ollutkaan ainoa elinkeino. Asukkaat olivat myös hyvin läheisissä tekemisissä laakson metsissä ja läheisillä vuoristoseudoilla villisevien petojen ja metsänotusten kanssa, mikä seikka on vaikuttanut asukkaiden sotaiseen luontoon ja uskontoonkin. Näiden kansojen suuremmoiset, jumalia esittävät muistopatsaat kuvaavatkin jumalia enemmäkseen ihmispäillä varustettuina siivekkäinä härkinä ja muina samansuuntaisina olijoina. Heidän jälkimaailmalle säilynyt kuvaamotaiteensa esittää kuninkaita leijonia metsästämässä, kaupunkeita piirittämässä tai voitettuja kansoja vankeuteen kulettamassa. Voimakkaimpana ja vaikuttavampana huomasivat assyrialaiset ympärillään paitsi elänkuntaa, kirkkaan taivaansa kiiluvat tähdet, josta johtui, että heidän uskontonsa muodostui tähdistä ja petoeläimissä piilleiden tuntemattomien eli jumalallisten voimien palvelukseksi. Sivumennen mainittuna oli babylonialaisillakin yleensä yksi päivä viikossa pyhitetty lepopäiväksi, joten tuo pyhäpäivän kekseminen ei ole juutalaisten erikoisansio.

Sotaiset urotyöt olivat laakson kansojen pääpyrkimyksenä, vaikkapa heidän keskuudessaan väliajoilla kehitettiinkin tietoisuutta jo koko pitkälle, tähtien tuntemisessa ja kieli- sekä kirjoitustaidossa. Babyloniassa tavataan muistikirjoituksia, jotka esittävät luonnosta ja vedenpaisumuskertomuksiakin samaan tapaan kuin kristittyjen raamattukin.

Vuoron perään nousi tämän laakson kansoista yksi toistaan mahtavammaksi ja alisti silloin heikomman joksikin aikaa i alle. Milloin oli assyrialainen, milloin babylonialainen tai persialainen heimo toisten valtiaana. Yhtenä tämän maa-alueen heimokunnista olivat juutalaiset Davidin ja Salomonin hallitusaikana vähän aikaa jotenkin valtavassa asemassa.

järjestelmän ja kirjoitustaidon laan piirtelivät muistiin tärkeampiä sotatapahtumia. Eräässä tuollaisessa kiilakirjoituksessa esitetään samantapainen kertomus vedenpaisumuksestakin kun meidänkin raamatussamme kerrotaan maailman luomisestäkin.

Babylonialaisten, persialaisten ja assyrialaisten kuninkaat olivat täydellisiä itsevaltiaita ja tavallisesti verenhimoisia tyranneja, jotka alaisiaan kansoja pitivät orjiina. Alistaessaan naapuriheimoja valtansa alle he eivät yrittäneetkään sulattaa valloitettuja kansoja itseensä; sotiessaan kohtelivat heitä mitä suurimmalla julmuudella ja jättivät voitettuaan jatkamaan entistä elämäänsä omien pikkukuninkaidensa hallituksen alaisena, kunhan voitetut vaan allekoivat suorittaa voittajalle määrättyä veron. Kuten kaikki itsevaltiaat tyrannit myöhemmin, tahtoivat babylonian ja assyriankin itsevaltiaat esiintyä „jumalien sijaisina“, saavuttaakseen mahdollisimman pelättävän ja kunnioitetun aseman. Samoin papisto jo tälloin, kuten aina myöhemminkin uskotteli kansalle olevansa jumalien ja ihmisten keskinäinen välittäjä ja saavuttikin edustajan ammatin avulla tarkoituksensa. Kuninkaiden suurilukuinen mässäilevä hoviseurue ja virkamiesjoukkue kasvoi samalla sitä rasittavammaksi varsinaisen kansan painostajaksi mitä suuremmaksi ja mahtavammaksi valtakunta kasvoi.

Tahdottoman ja matelevan orjan asemaan alistettu kansa saattoi vaan niin kauvan tyytyä kapiroomaita asemaansa kuu itsevaltiuuan läheltä uhkaavat vereset voimat saattoivat sitä pelottaa ja kansan suuri osa itse kaiki itsevaltiuan mukana toisia heimoja ryöstämässä ja rääkkäämässä. Rauhanaikojen tultua, kun rääkkääjien suurimman osan piti ryhtyä varsinaiseen tuottavaan työhön ja maksamaan raskasta veroa herrojensa, mässäilyn ylläpitämiseksi, syntyi tyytymättömyys, joka loppui siihen, että joku heimo ryhtyi sodalla pyrkimään vapaaksi itsevaltiaan pakkoverosta ja kostamaan kärsimänsä julmuudet. Kapinassa voitolle päässyt heimo kohosi valtiaaksi kukistetun tilalle ja jatkoi sen menettelyä jos mahdollista vieläkin säälimättömämmin. Siten vaihteli yli valta babylonialaisten, assyrialaisten, hatalaisten ja persialaisten heimojen kesken kunnes roomalaiset Eu ropan puolelta samosivat voimakkaana joukkona seudulle ja laskivat kaikki nuo heimot valtansa alle.

Mitään jumalansallimusta ei esiinny näidenkään kansojen mahtavuuden historiassa. Valtaan päässyt heimo ei ollut rahtuakaan parempi eikä siveellisempi kukistamaansa heimoa, vaan esiintyi päinvastoin entistäkin julmempana ja jumalattomampana, joten kristittyjen jumalalla ei ollut syytä suosia toista toisen kustannuksella ja edesauttaa yhä mielettömämpien julmuuksien ja verenvuodatusten kehittymistä.

Foinikialaiset

seuraavat edellämainittuja kansoja historian näyttämöllä. He kuuluvat semiläiseen kansanheimoon samoin kuin filistealaiset ja kananealaisetkin ja asuivat Välimeren rannalla. Samoin kuin babylonialaiset palvelivat Syrian kansat ja siis foinikialaisetkin Baalia, tuota julmilla juhlamenoilla kunnioitettua jumalaa, josta raamattumme kauhulla kertoo. Baalin ohella palveltiin useita muita jumalia, muun muassa naisjumalattaria Astarte ja Mylitta, joten juhlamenot m. m. sisälsivät sen, että nuoret tytöt silloin luopuivat noiden jumalien kunniaksi impeydestään.

Koskaan eivät foinikialaiset kohonneet läheskään kaikkien läheisten heimojen valtiaaksi. He eivät esiintyneet varsinaisena sotaisena heimona, mutta kohosivat sen sijaan mahtavaksi kauppakansaksi ja kehittivät huomattavasti kaikenlaista teollisuutta. Kauppa edellytti liikevaihtoa eri heimojen kesken, mikä tiettömillä eräaikaila oli sangen vaikeaa. Merenranmalla asuvana kansana, jota sisämaasta eroittivat vaikeakulkuiset vuoristomaisemat, johtuivat foinikialaiset itsimään kulkutietä vesiä myöden. He oppivat ensiksi rakentamaan veneitä, joilla voi ve sillä kulkea. Veneistä kehitettiin yhä suurempia ja varmempia airoilla soudettavia aluksia, joissa soutajat asetettiin päällettäin istumaan useampaan riviin, jotta kulkuvoiman ja nopeutta saatiin lisääntymään. Myöhemmin varustettiin sotalaivat myös purjeilla. Siten oli meren valloittaminen kulkutiekssi saatettu varmaan alkuun. Foinikialaiset keksivät purpuravärjäyksen ja rahan käyttämisen kaupan välityksessä. He myöskin täydensivät babylonialaisten kirjoitustaidon. Kun kirjoitustaito sitä ennen vaati melkein lukemattomien kuva- ja tavumerkkien tuntemisen, muodostivat foinikialaiset vaan 22 eri merkkiä, joilla kullakin oli oma konsonattiääänteensä ja joilla kaikki eri sanat voitiin kirjoittaa, joten kirjoitustaidon oppiminen oli muuttunut verrattain helpoksi ja saattoi siten levitä jotenkin yleiseksi. Foinikialaisten kirjoituksessa ei ääntiöitä ollenkaan ilmaistu. Vähitellen ulottivat foinikialaiset kauppamatkansa, meritse pitkin kaikkia Välimeren rantoja, aina nykyisen etelä-Ranskan rantamille asti, perustellen kauppapaikkoja pitkin rannikkoa ja levittäen samalla kirjoitustaitoa Euroopankin puolelle. Heidän perustuksensa oli myöskin Kartagon kaupunki Välimeren eteläranmalla, joka foinikialaisten jälkeen otti silloisen maailman merikaupan etupäässä haltuunsa ja syrjäytti foinikialaiset johtavasta asemasta läntisellä Välimerellä samoina aikoina kun babylonialaiset itsevaltiaat laskivat foinikialaiset ikeensä alle ja kreikkalaiset anastivat Välimeren itäiset saaret ja rantamaat määräysvaltansa alaisiksi. Foinikialaiset olivat vaan aikansa kehittäneet merenkulkuneuvoja ja muita liikevaihdon välineitä, joita toiset kansat olivat heiltä oppineet niitä sekä muitakin tieteitä ja taiteita edelleen kehittäkseen.

Mahtavuutensa alkuaikoina eivät foinikialaiset olleet tavoittaan ja käytökseltään rahtuakaan parempia eikä jumalisempia, kristittyjen jumalan vaatimuksia silmällä pitäen vaan pikemmin päinvastoin. Siksi ei ole minkäänlaista todellista syytä luulotella että kristittyjen jumala olisi tahtonut kukistaa heidän kauppamahtavuutensa heitä jumalattomuudesta rangaistakseen. Heidän mahtavuutensa kukistaminen aiheutui babylonialaisten itsevaltiasten tyrannien ryöstöretkistä ja siitä, että heidän liikeväliineensä omanneilla kartagolaisilla ja kreikkalaisilla oli edullisempi ja itsenäisempi asemä kaupan edelleen harjoittamiseen.

Kiina.

Vanhin sivistysmaa, Kiina, on viljavine seutuineen ollut laajojen asumattomien ja kovin vaikeakulkuisten erämaiden eristämänä Intiasta, ja koko muusta kehittyneestä ja kehityskykyisestä asutuksesta. Siitä on epäilemättä johtuunut se, että tämä maa on tullut sulkeutuneeksi omaan kuoreensa ja että sen varsinainen kehitys on seisahtanut. Kun se ei ole voinut olla liikeyhteydessä ja kanssakäymisessä muiden kehityskansojen kanssa, ei sillä ole ollut mitään kilpailijaa. Se ei ole saanut mitään uusia edistysvirtauksia eikä esimerkkejä toisten, erilaisessa ilmanalassa ja toisellaisen luonnon ympäröimänä olevien kansojen käytäntöön ottamista tavoitta. Kiina on mantereen puolella ympäröinyt muurin tavoin Aasian sisäosissa, kuivissa erämaissa paimentolaisina kuljeskelleet harvempilukuiset, kaikkea kehitystä vailla olevat raakalaisheimot, joitten kanssa kehittyneemmät kiinalaiset eivät voi olla vuorovaikutuksessa ja joita kiinalaiset ovat tunteneet vain hajanaisina, mutta kai ken kehityksen ja sivistyksen häviytyshaluisina vihollisina. Sellainen olotila on luonnollisesti nostanut esille „Kiinan muurit“ ja kasvattanut kiinalaisiin aikojen kuluessa synnynnäisen vastenmielisyyden kaikkea ei-kiinalaista vas-

(Jatkoa 7:llä sivulla.)

Oh! Katsohan!

Elkää unohtako katsoa W. F. FORTU'in akkunoilta

Alennushintoja miesten puvuille.

Meillä on pukuja kaiken värisiä ja mallisia, kaikenlaisista aineista, suuresti alennetuilla hinnoilla.

Tavallinen hinta	$10.00	nyt	$7.50
"	"	$12.00 "	$9.50
"	"	$15.00 "	$11.50
"	"	$17.00 "	$12.50
"	"	$20.00 "	$15.00
"	"	$22.00 "	$17.50
"	"	$25.00 "	$19.50

Elkää unohtako paikkaa

Fortune Clothing Store

66, 68 ja 70 Cumberland st. Port Arthur.

JOSEPH ANDERSON ja JOHN FILPPULA

Suomalaiset myyjät.

PALLOHUONE

618½ Simpson Street, Fort William.

Vaatteenne korjataan, puhdistetaan ja silitetään.

Tupakkaa ja virvoitusjuomia saatavana.

J. SHEAR.

RUOKAA ja KAHVIA

saatavana

HELSINGIN RESTAURANTISSA.

JOHN HANNULA,

omistaja

112 Rowand st. Fort William.

HALUTAAN TIETÄÄ

— K. Niva, missä ole? Halusin sinulta kirjettä asioidenme sel vyyden vuoksi.

Karl Mikkola,
St. Anthony Mine,
Sturgeon Lake,
via W. O. Jct., Ont.

Ilmoitus.

Poismuuton tähden myydään suutarisappa hyvällä liikepaikalla valtakadun varrella, lähempiä tietoja hinnasta y. m. ehdoista saatte allekirjoittaneelta joko suullisesti eli kirjeellisesti.

V. Portte,
Fort William, Ont., Canada.

Kätilö

122 Algoma St. Port Arthur.
Maria Luostarinen.

D. B. Turville

Lakimies, asianajaja ja yleinen notario
51 Cumberland st. Port Arthur.

TYOKANSA,

Ilmestyy joka tiistaina ja perjantaina 8-sivuisena. Port Arthurissa Ont., Canadassa.

Toimitus ja konttori Bay katu No. 314. Puhelin 402.

Toimittajat:

J. W. Kanaaste, Vastaava. — Yrjö Mäkelä, M. Hahl.

P. Katainen, Taloudenhoit. — Manager.

TILAUSHINNAT:

Canadaan:

1 vuosikerta	$2.50
½ vuosikert.	1.25
3 kuukautta	.75

Yhdysvaltoihin ja Suomeen:

1 vuosikerta	$3.00
½ vuosikert.	1.50
3 kuukautta	.75

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä. -:- Ilmoituksista etusivulla 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lehteen aijotut kirjoitukset ovat lähetettävät osoitteella: „TYÖKANSA" Box 132 Port Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja $1.50 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutaan tiedot 25c kerta ja 50c 3 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)

Published every Tuesday and Friday in Port Arthur, Ont. Canada by The Finnish Publishing Co., Ltd.
Office Bay St. no. 314. 'Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each insertion.

Extended the statutory postal privileges on the 17th Dec. 1907 at the Post Office at Port Arthur, Ont. Canada.

— Nykyaikana toteutuu yhteiskuntajärjestelmän sosialismiin kehittyminen sangen pitkin askelin. Trustit kasvavat niin suuriksi, että niitä on vaikea hallita; noin neljäsosa maailman rikkauksista on jo enemmässä tai vähemmässä määrässä trustien omaisuutta ja nè kontrolleeraavat melkein kaikkea maailman tuotantoa. Tämä on juuri se huippukohta, josta yhteiskuntajärjestys alkaa nopeasti kallistamaan sosialismiin. Vielä muutama vuosi tällaistä menoa ja silloin täytyy trustiherrain tunnustaa kykenemättömyytensä enempi hoitamaan maailman teollisuutta, kauppaa y. m. Tulee aika, jolloin trustit kiittävät yhteiskuntaa, joka ottaa heidän vastuunalaisen ja vaikean tehtävän kantaaksensa. Tällöin toteutuu sosialistinen yhteiskuntatilhanne, joskaan ei yhteiskunta ole silloin sen valmiimpi kuin nykyäänkään. Ihmiskunta pyrkii yhä eteenpäin edistyksen tiellä. Paikalleen jääminen merkitseisi kuolemaa, jotavastoin eteenpäin pyrkiminen merkitsee elämää.

Tulevaisuudenkin yhteiskunnassa tulee olemaan pyrkimyksiä ja kamppailua, rauhatonta eteenpäin pyrkimistä. Mutta sillä ei kukaan pyri toisen kustannuksella eteenpäin, kuten on asianlaita nykyään, vaan jokainen tekee työtä omasta kohdastansa, kaikki yhden ja yksi kaikkien puolesta. Tälläiseen yhteiskuntaan pyritään nykyaikana.

ASEELLINEN VALLANKUMOUS.

Aseellista vallankumousta, M. Hahlin kirjoittamaa kirjasta, on vielä useita satoja kappaleita saatavana Työkansan kirjakaupasta. Aseellinen vallankumous on kirjanen, jonka sisältöön kyllä kannattaa tutustua. Siinä osotetaan aseellisen vallankumouksen ehdot ja menestymisen mahdollisuudet ja — mahdottomuudet. Tilatkaa, niin voitte tutustua tähän arvokkaaseen kirjaseen. Hinta 10 senttiä. Tilausosoite

Työkansa,
Box 132 Port Arthur,
Ont., Canada.

WESTERN CLARION MUUTETTU KUUKAUSIJULKAISUKSI.

The Western Clarion, Canadian Socialist Partyn virallinen äänenkannattaja, on lakannut ilmestymästä viikkolehtenä. Sen viimeinen numero ilmestyi heinäkuun 2 päivänä. Eteenpäin pitäisi Clarionin alkaa ilmestymään kuukausijulkaisuna. Ensimäinen kuukausijulkaisun numero olisi pitänyt ilmestyä t. k. 15 p., mutta tähän mennessä ei sitä ole ainakaan meille lähetetty.

Puolueasioita selittävä julkaisu, jos se saa osastojen kannatuksen, tulee ilmestymään kaksi kertaa kuukaudessa eli joka kahden viikon kuluttua.

Me puolestamme emme tahdo sekaantua tähän asiaan edes sen vertaa, että sanoisimme mielipiteemme tuosta muutoksesta.

VICTOR HUGON TULEVAISUUS UNELMA TOTEUTUU.

„Se puolue, johon minä kuulun, ei ole vielä syntynyt. Se on sivistyksen vallankumouspuolue. Tällainen puolue syntyy kahdennellakymmenennellä vuosisadalla. Tämä puolue syntyttää ensin Euroopan Yhdysvallat ja sitten Maailman Yhdysvallat."

Victor Hugo, ranskalainen runoilija, syntyi v. 1804. Hänen miehuutensa ajalla ei vielä ollut sosialistipuoluetta ja sentähden ei hän voinut kuulua milloinkaan puolueeseen, sillä se, mitä hän unelmoi, oli ehdottomasti sosialidemokratinen puolue. Hän tiesi, että sellainen puolue tulee syntymään ja hän tiesi, että se puolue tulee toteuttamaan kansainvälisen veljeyden, sillä muuten ei hän olisi puhunut Maailman Yhdysvaloista.

Nyt on tuo puolue syntynyt; se syntyi ennen kuin Hugo osasi unelmoida. Nyt ollaan jo paljon lähempänä Maailman Yhdysvaltoja, sillä Hugon unelmat toteutuvat nopeasti joka päivä.

„PÄIVÄLEHDEN" „NERONTUOTE."

Päivälehti julkaisee allaolevan, tietysti jostakin itsensäälaisesta lehdestä saksittamansa pätkän:

„Naisen tehdastyön merkitys työmiehen taloudessa.

Niissä monissa lausunnoissa, jotka koskevat nälheiden naisten lisääntyvää tehdastyötä, on kaikilta tahoilta tunnustettu vaaroja johtuvan siitä taloudelle ja äiteydelle. Mutta kun yhdeltä puolen myönnetään, että vaimo useimmissa tapauksissa taloudellisen hädän pakottamana menee tehdastyöhön, joten siis ei ole hänellä kiellettävä tai vaikeutettava, kuulee toiselta puolen ääniä, jotka neuvovat vaimoa olemaan tehtaaseen menemättä, kun hän kotosalla ollen voi

Koko tuo pätkä on kuvaava porvarillisen sanomalehden mielipide. Viimeinen lause sentään on kaikista kuvaavin: „Mainittu kiitettävä tutkimus antaa lisää tukea sille mielipiteelle, että tehdastyö ei ole naisila kiellettävä, koska vaimot vain noudattavat taloudellista pakkoa kun menevät tehtaisiin."

Vai niin, vai ei tehdastyö olekaan naisilta kiellettävä „koska he noudattavat taloudellista pakkoa" Mutta eikö olisi tuollaista „taloudellista pakkoa" poistettava? Vai onko Päivälehden herrojen mielestä sellainen „taloudellinen pakko", joka ajaa naiset tehtaisiin niin autuaallinen, että sen tukeminen ansaitsee kiittolisuutta? Tuntuupa siltä, että arvoisien herrojen pää on hiukan vialla, mennessään noin tuhmia juttuja laskettelemaan.

Mahtaako tuon pätkän kirjoittaja olla sama herra, joka on ennemmin juossut Työmiehen johtokunnan puheilla itkien pyrkimässä Työmiehen toimitukseen.

MITÄ PORVARIT IHANNOIVAT.

Eräässä Canadan porvarillisessa lehdessä oli joku päivä sitten Christian Inteligenceristä lainattu kirjotus, jossa kerrottiin Indian palkkatyöläisten palkoista. Rautateiden palvelijoilla, vaihdemiehillä j. n. e., sanottiin olevan palkan 7 rupeesia, noin $1.90, kun kaudessa. Maanviljelystyölaisten palkkojen sanottiin keskimäärin olevan 4 rupeesia, $1.08, kuukaudessa.

Lopppupuolella oli vielä peitellyssä muodossa lausuttu ihailu Indian mallikelpoisista oloista. Yleensä ovat meidän valkoihoiset kapitalistimme valmiita pitämään edellämainittuja Indian oloja aivan mallikelpoisina, jollaisiksi pitäisi olot täälläkin saada.

Muuten tässä asiassa on eräs kapitalistisessa maailmassa sangen suuresti vaikuttava, joskin vielä suurelle osalle ihmisiä aivan piilossa oleva, tekijä. Näihin aikoihin asti on India ollut yksi parhaita eurapalaisten ja amerikalaisten kapitalistien markkinapaikkoja; sinne on saatu kuletaa vaikka minkälaisia tuotteita, joita täällä on valmistettu. Nyt alkaa teollisuus Indiassa kohota eurapalaisen ja Amerikan teollisuuden tasolle. Mutta Indian teollisuus ei vielä pysähdy siihenkään, että se nousee vanhojen teollisuusmaiden tasolle; se voi mennä niistä edelle aivan jättiläisaskeleilla. Ajatelkaapa vain, että koneteknikka nousee Indiassa yhtä korkealle kuin näissä vanhoissa teollisuusmaissa; Indiassa on raaka-aineita hyvästi ja palkat ovat $1.08—$1.80 kuukaudessa. Täällöin ei Euroopan ja Amerikan teollisuus enää kykene kilpailemaan Indian teollisuuden kanssa. Sensijaan, että Eurapasta ja Amerikasta ennen vietiin tavaraa Indian markkinoille, alkaa Indian teollisuus työntämään halpaa tavaraansa Europan ja Amerikan markkinoille. Silloin ei täällä enää kannata valmistaa tavaroita yhtä suuressa määrässä kuin ennen. Valkeaihoiset kapitalistit alkavat siirtämään pääomiansa Indiaan ja muihinkin samanlaisiin maihin. Valkoinen työmies tulee arvottomaksi ja työttömäin ostokyvytön armeija kasvaa kasvamistansa.

Edellämeleva voisi tapahtua kapitalistisen järjestelmän aikana. Oa kuitenkin keinoja, joilla tällainen asiantila voidaan välttää. Vanhoissa teollisuusmaissa on kyllin raaka-aineita, keksijänerok että Amerikasta on tullut tuollainen „onnellisten koti", josta eurapalainen ei ole vojnut kotimaassansa tietää muuten kuin lukemalla romaaneista ja lasten satukirjoista. Vanhan tavan mukaan on tuo samanlainen sääntö pysynyt europalaisissa aina näihin päiviin saakka. Esim. Suomessa luullaan vielä tänäkin päivänä, että Amerikassa ei tarvitse muuta kun käydä vain hakemassa rahaa ja sitten palata rikkaana miehenä takaisin synnyinmaahan nauttimaan Amerikasta hajetuista rikkauksista.

Tällainen Amerikan kultalaksi luuleminen on väärä harhakuva, periytynyt ihmisiin vanhoilta ajoilta. Palkat Amerikassa kyllä ovat hyvän joukon paremmat kuin Suomessa, mutta se ei niin kehittyneessä kapitalistisessa maassa kuin esim. Canada ja Yhdysvallat ovat, merkitse sanottavasti mitään. Täällä on osattu laskea suhteet niin hyvästi porvareille edullisella tavalla, että työmies, etenkin perheellinen työmies, ei voi säästää yhtään mitään. Jos palkat ovatkin paremmat kuin Europan maissa, niin sitä vastaan ovat elintarpeet moninverroin korkeammassa hinnassa kuin Europassa. Europassa jää työmiehelle tyhjät kädet kun hän on tilin saatuansa maksanut kaikki tilinvälillä tekemäsiä ostokset, samalla tavalla käy täällä. Muutamat yksityiset miehet voivat joskus kesän ajalla „säästää" satakunta dollaria sentähden, että he ollessaan paremmin kuin ukkomiehet tilaisuudessa hakemaan „hyviä" työpaikkoja, myöskin saavat sellaisia. Mutta „hyvät" työt tavallisesti ovat kovin lyhytaikaisia ja syksyntullen saavat miehet tulla takaisin kaupunkiin, talveksi makailemaan jonkun ruokatalon siivottomaan yläkertaan. Makaillessa menevät säästöt ja tulee vielä velkaakin, jota saa puoliväliin seuraavaa kesää maksella, jos on sattunut saamaan työtä.

Mutta edellä olevassa ei ole vielä läheskään kaikki. Suuret laumat Europasta tullutta työväkeä on ainä työttömänä, kulkien paikasta toiseen. Suomalaisetkin työläiset, ainakin suuri osa, tietävät personallisesta kokemuksesta miten „hauskoja" ovat „pommasureisut" lännen vuoristoissa tai missä muualla tahansa. He tietävät minkälaista on kerjääminen ja suurkaupunkien kurjissa majataloissa tai taivasalla yönsä vietteminen.

Liikepulat, jotka näyttävät yhä tiheämmin seuraavan toistansa, tekevät työttömyyden vieläkin hirvittävämmäksi. Vuonna 1907 alkanut liikepula tuskin pääsi ohitse kun toinen, vähintään yhtä ankara, pula alkoi ja se näyttää olevan jokseenkin vakavaa laatua.

Tälläiset seikat huomioon otettuina voi sanoa, että on hyvin helppoa tehdä erhetyksiä, uskoessaan Yhdysvalloissa ja Canadassa olevan taivaan vanhaan maahan verrattuna. Canada sentään liene europalaisille siirtolaisille hiukan edullisempi kuin Yhdysvallat, mutta mikään paratiisi ei tämäkään ole. Paremmuus on ainoastaan siinä, että täällä useammissa tapauksissa saa tehdä työtä ja ansaita ruokansa edestä, jotavastoin Yhdysvalloissa täytyy nykyään olla työttömänä ja kerjätä ruokansa tai tehdä velkaa, jos sattuu velaksi jotakin saamaan.

Kuten sanottu, eivät olot Atlannin tällä puolella ole enää läheskään „onnelliset" siinäkään merkityksessä missä niitä on totta

Porvaripuolueiden poliitillista ilveilyä.

Jo vuosikymmeniä sitten sosialistiset politikot huomasivat, että porvaripuolueiden sanoin kuin puolueiden välillä on kadonnut taistelu, kun niiden edut ovat yhtäläistyneet, panevat toimeen pe toskamppailuja joko omien 'personoopapyyteidensä tähden tai johtaakseen äänestäjiä harhaan siellä missä on kehittynyt voimakas porvaripuolueita vastustava työväenpuolue. Englannissa, Ranskassa ja Saksassakin ovat asiat olleet tällä kannalla.

Englannissa maa- ja teollisuuskapitalistit taistelivat kauvan aikaa vallasta, ollen vuorotellen voimassa laatien silloin aina itselleen edullisia ja vastustajilleen vahingollisia lakeja. Mutta aikaa voittaen näiden kahden kapitalistiryhmän — toryin ja liberaalein — edut yhtäläistyivät, sulivat yhteen erinäisten rahasijoitusten y. m. kautta, jolloin niiden välillä katosi todellinen taistelu. Silloin ryhtyivät Englanin valtiomiehet **tekemään** puolueriitoja ja jatkoivat sitä taktiikkaa siksi kun niitä vastustava työväenpuolue kehittyi ja voimistui taistelukykyiseksi. Valtiomiehillä ei ollut enään puolueen etu silmämäärinään parlamentissa, vaan persoonalliset edut ja niiden etujen tähden he pyrkivät parlamenttiin.

Asiaintila Saksassa ja Ranskassa on ollut sama.

Canadassa, jonka parlamenttaarinen elämä on sangen lyhyt verrattuna emämaahan, alkaa asiat kehittyä samaan suuntaan. Täällä kin on konservatiivien ja liberaalein edut yhtäläistyneet; molemmat puolueet edustavat samoja suurkapitalisteja. Taistelu näiden porvaripuolueiden välillä on lopputuun puoleuina, mutta samalla eri puoleiden kilvellä „runnailevat" parlamenttikeinottelijat ovat alkaneet toimintansa. Ja heillä onkin hyvä tilaisuus nyt toimia, koska ei ole todellista heitä vastustavaa puoluetta. Ammattiunionistit eivät ole täällä kuten Englannissa ryhtyneet poliittillisesti vastustamaan porvareita ja sosialisteilla tähän asti ei ole ollut valtiollista merkitystä. Näistä syistä Canadan parlamentti on tällä hetkellä mädännyt laitos, jossa puolueiden edustajat eivät riitele etuskysymyksistä, vielä vähemmin kansan edustajat kansan yhteisista edeista. Siellä ainoastaan rahamiesten edustajat keskustelevat mikä heille olisi edullisinta kansaa nylkiessä. Siellä köyhemmät onnenonkijat, jotka ovat valitut kansaa edustamaan, tavottelevat tilaisuutta myydäkseen itsensä ja edustamansa kansajoukon edut eräimmän tarjoavalle korporationille.

Nämä parlamenttikeinottelijat ovat ryhtyneet tekemään parlamentti kysymyksiä, joilla uskottelevat kansalle olevansa parlamentissa kansaa edustamassa. Yksi tällainen tekaistu riitakysymys parlamentissa ja mahdollisesti ensi vaaleissa näyttää tulevan viimekesäisestä Grand Trunk Pacific rautatien junamiesten ja konduktöörien lakosta.

Nmelliset konservatiivit, jotka nyt ovat vähemmistönä parlamentissa — siis vastustuspuolueena — ovat tehneet näennäisesti ankaria hyökkäyksiä nykyistä liberaalista työminisiteriä vastaan, joka „sovitti" lakon, mutta vieläkään ei ole pakottanut komppaniaa täyttämään sovintoehdot, se on, ottamaan kaikki lakkolaiset takaisin entisiin paikkoihinsa, sillä heitä heidän ääniään. Nykyiset konservatiiviset samoin kuin liberaalisetkin edustajat, edustavat vissejä korporationeja, eli omia yksiköetujaan; työläisten puoltaminen teossa on heille vieraasta.

Toinen vaalikysymys, joka koskee työväestöä, ja jonka konservatiivit ovat tekaisseet, on nykyinen hiilenkaivajien lakko. He ovat jo parlamentissa lausuneet ankaria sanoja nykyisen työministerin kykenemättömyydestä sovittaa lakko. Tässä he eivät ole ryhtyneet työväestöä, vaan „kansaa" puoltamaan, joka voi kuolla viluun ensi talvena, ellei lakko lopu hetimiten.

Konservatiivisten lehtien lausuntojen mukaan tulee sanottu puolue, tai paremmin sanoen konservatiivin nimellä kulkevat parlamenttikeinottelijat käyttämään näitä kahta asiaa suurimpina argumenteina tulevassa vaalitaistelun tapaisessa tuomitessaan kansalle nykyisen hallituksen mitättömyyttä, mutta valtaan päästyään puolue unohtaa „kansan" ja työläisten edut ja ryhtyy ajamaan omia etujaan — samoja, joita liberaalit nyt hellien hoivaavat.

Canadan parlamentti on menettänyt eduskuntalauonteensa täydellisesti tänä päivänä. Siellä ei ole eri kansaluokat edustettuna, jotka taistelisivat luokkaeduista. Siellä on ainoastaan porvareita millä puoluenimillä he esiintynevätkin. Jokainen voi saada selvän siitä jos seuraa sanomalehdistä selostuksia parlamentin töistä. Siellä laillistutetaan yhtiöitä, joita ei todellisuudessa tule olemaankaan. Ainoastaan näön vuoksi tekee oppositioni jossakin kohti hyökkäyksen hallitusta vastaan ja sen perästä sitä taasen istutaan kuukaudet päästään ja laillistetaan yhtiöitä. Canadan parlamentti pysyy niin sihen asti porvareiden liikeseurana kun sosialistit kykenevät lähettämään sinne edustajia. Sen jälestä elämä siellä jälleen puhdistuu; se saa uudestaan eduskuntalauonteen, koska eri kansaluokkien edut tulevat siellä riidanalaisiksi.

Niissä maissa, joissa sosialistinen liike on voimistunut, joissa on sosialisteja eduskunnassa, ovat porvareiden eduskunnissa toisiaan vastaan tekemät hyökkäykset ja paljastukset edullisia, koska sosialistit parlamentissa ja ulkopuolella voivat tarttua niihin kiinni ja vaatia tutkintoa, jos asia on sen luontoinen ja osottaa kansalle mitä heidän edustajansa todellisuudessa oikein ovat, mutta Canadassa ne ovat nykyhetkellä milt'ei vaarallisia. Näitä lakkojuttuja edukseen käyttäen saavat konservatiivit vielä suuret joukot äänestämään itseään, koska sosialistit ovat vielä liian heikkoja osoittaakseen niiden onttouden.

Canadan työläiset, tutustukaa sosialismiin, yhtykää sosialistipuolueeseen ja sen avulla ensin puhdistakaa eduskunta ja sitten koko valtiollinon elämä.

Canadan suomalaiset.

TORONTO, ONT.

Liiton kokouksessa luettiin tov. Martin Hendricksonilta tullut kirje, jossa hän ilmoittaa saapuvansa paikkakunnalle elok. 3 p., jolloin pitää esitelmän Liiton haalilla. Muistakaapas silloin saapua miehissä sekä naisissa, sillä Martin puhetilaisuudet ovat kuulemisen arvoiset.

Pyhäkoulutoimikuntaan valit-

Valittiin 6-henkinen neulomaseuran johtokunta, joiden olisi toimittava arpajaiset joulukuun alussa. Kuuluvat toivovan „Miss'ien" ja „Misiksien" suosiollista myötävaikutusta kun pääsevät alkuun.

Seinät päätettiin antaa maalata, joten ensi iltamakaudeksi saadaan vähän silmänruokaa. Kun saataisiin vielä lämmityslaitos, ettei tarvitseisi palella, kuten tähän asti on saanut varsinkin näytelmä-, laulu- ja muissa harjoituksissa. Asia annettiin johtokunnan harkittavaksi sekä hankkia kustannusarviot ensi kokoukseen. Saapukaa kokoukseen päättämään myöden tai vastaan.

Voimisteluseuralle annettiin lupa laittaa kellarikerrokseen „kuhnimispytty sekä „tussi", että voimistelijat saavat enintä hikeä ja likaa pestä itsestään harjotuksien jälkeen. Liiton kassasta päätettiin luovuttaa $30.00 sanottua tarkoitusta varten. Saa nähdä lisääkö tämä yritys innostusta laiskoihin „voimistelu-sosialisteihin"?

J. V. Lepänoksa.

VANCOUVER, B. C.

V. s. s. yhdistys Raivaaja kokoutuksessaan t. k. 4 pnä kannatti Työkansaa päivälehdeksi. Lupasi kannattaa voimiensa mukaan niin aineellisesti kuin siveellisestikin.

Samoin keskusteltiin Raivaajalle lotin ostohommasta ynnä varojen hankkimisesta edellä mainittuun tarkoitukseen. Useat läsnäolevista maksoivat ennemmin lupaamaansa 5—10 dollarin suuruiset lahjat. Vaan kuin useat lahjojen merkitsijöistä ei ole nykyään kaupungissa, päätti kokous, että allekirjoittajan on annettava niille tieto, että voivat nyt rahat lähettää osoitteella Jacob Rämö, Briteola P. O., Vancouver, B. C., Canada, syystä että rahoja nyt tarvitaan, kun ruvetaan heti lotin ostoon ja kun lotti on saatu rakennuspuuhiin. On näet jouluksi aikomus päästä oman katon alle.

Toveri M. Marttilaa moitin viimesen edellisessä kirjeessäni, että hän antaa täältä totuudesta poikkeavia tietoja, vaan nyt minä en tiedä mitä minun pitäisi sanoa M. Marttilalle, sillä hän on tehnyt sellaisen teon, että muilla paikkakunnilla hän varmaan tulisi puoluesta eroitettavaksi, sillä **hän on mennyt lakonrikkuriksi,** jota minä en anna hänelle koskaan anteeksi, sillä hänellä ei ollut mitään pakkoa sitä tehdä, koska hän on ollut työssä vakituisesti eräässä paattisapassa. Nyt sieltä tosin oli sanottu, että kohdakkoin tulee miehiä vähemmettäväksi ja hän sen kuultuansa kuittasi heti, kuin oli halu mennä saamaan $4.50 päivältä, jota palkkaa tällä nyt maksetaan, kuin halnavat rikkuria. On täällä vielä eräs gentlemanniksi lukeutuva suomalainenkin, nimittäin E. H. Laakso, unioon kuuluva, mennyt rikkuriksi ja taitaa olla muitakin suomalaisia rikkureita, vaan niistä kerron toiste, kuin saan tarkemmat tiedot.

Minun mielestäni olisi M. Marttila eroitettava puolueesta, vai mitä arvelee Työkansan toimitus tästä. Ainakaan minä en enään häntä toverina pidä.

Toveruudella

Jacob Rämä.

Eihän se „skääppi" toimituksenkaan mielestä häävinen puoluetoveri ole, mutta pahapa on toimituksen sanoa mitään, koska sieltä länneltä näkyy tulevan yhä uusia sapiskoita toimituksille.

1 vuosikerta $2.50
½ vuosikert. 1.25
3 kuukautta .... .75
Yhdysvaltoihin ja Suomeen:
1 vuosikerta $3.00
½ vuosikert. 1.50
3 kuukautta .... .75

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmotuksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä. -:- Ilmotuksista etusivulla 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lehteen aijotut kirjoitukset oovat lähetettävät osoitteella: „TYÖKANSA" Box 132 Port Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja $1.50 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutaan tiedot 25c kerta ja 50c 3 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)

Published every Tuesday and Friday in Port Arthur, Ont. Canada by The Finnish Publishing Co., Ltd.
Office Bay St. no. 314. 'Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each nsertion.

Extended the statutory postal privileges on the 17th Dec. 1907 at the Post Office at Port Arthur, Ont. Canada.

TYPOGRAPHICAL UNION LABEL PORT ARTHUR

— Nykyaikana toteutuu yhteiskuntajärjestelmän sosialismiin kehittyminen sangen pitkin askelin. Trustit kasvavat niin suuriksi, että niitä on vaikea hallita; noin neljäsosa maailman rikkauksista on jo enemmässä tai vähemmässä määrässä trustien omaisuutta ja ne kontrolleeraavat melkein kaikkea maailman tuotantoa. Tämä on juuri se huippukohta, josta yhteiskuntajärjestys alkaa nopeasti kallistamaan sosialismiin. Vielä muutama vuosi tälläistä menoa ja silloin täytyy trustiherrain tunnustaa kykenemättömyytensä enempi hoitamaan maailman teollisuutta, kauppaa y. m. Tulee aika, jolloin trustit kiittävät yhteiskuntaa, joka ottaa heidän vastuunalaisen ja vaikean tehtävän kantaaksensa. Tällöin toteutuu sosialistinen yhteiskuntaihanne, joskaan ei yhteiskunta ole silloin sen valmiimpi kuin nykyäänkään. Ihmiskunta pyrkii yhä eteenpäin edistyksen tiellä. Paikalleen jääminen merkitseisi kuolemaa, jotavastoin eteenpäin pyrkiminen merkitsee elämää.

Tulevaisuudenkin yhteiskunnassa tulee olemaan pyrkimyksiä ja kamppailua, rauhatonta eteenpäin pyrkimistä. Mutta siellä ei kukaan pyri toisen kustannuksella eteenpäin, kuten on asianlaita nykyään, vaan jokainen tekee työtä omasta kohdastansa, kaikki yhden ja yksi kaikkien puolesta. Tälläiseen yhteiskuntaan pyritään nykyään. Miksi et sinäkin raataja toveri tule pyörittämään kehityksen ratasta, etenkin nyt kun se niin helposti pyörii.

CANADAN SAULT STE MARIEN TYÖLÄISET SAAVAT ITSENSÄ KAUPAKSI.

Montrealin lehdissä oli viime viikolla uutinen, jossa kerrottiin että Superior Pulp & Paper Co. rakentaa Sault Ste Marieen $4,000,000 maksavan paperitehtaan.

Tuossa tehtaassa saavat „soolaiset" myydä itseänsä pienestä maksusta. Sault Ste Marien porvarit tervehtävät tuollaista laitosta hymyssä suin. Totta kai enemmistö Sault Ste Marien työläisistä käsittää, että se on vain erästä lajia nylkemislaitos.

Ont., Canada.

WESTERN CLARION MUUTETTU KUUKAUSIJULKAISUKSI.

The Western Clarion, Canadian Socialist Partyn virallinen äänenkannattaja, on lakannut ilmestymästä viikkolehtenä. Sen viimeinen numero ilmestyi heinäkuun 2 päivänä. Eteenpäin pitäisi Clarionin alkaa ilmestymään kuukausijulkaisuna. Ensimäinen kuukausijulkaisun numero olisi pitänyt ilmestyä t. k. 15 p., mutta tähän mennessä ei sitä ole ainakaan meille lähetetty.

Puolueasioita selittävä julkaisu, jos se saa osastojen kannatuksen, tulee ilmestymään kaksi kertaa kuukaudessa eli joka kahden viikon kuluttua.

Me puolestamme emme tahdo sekaantua tähän asiaan edes sen vertaa, että sanoisimme mielipiteemme tuosta muutoksesta.

VICTOR HUGON TULEVAISUUS UNELMA TOTEUTUU.

„Se puolue, johon minä kuulun, ei ole vielä syntynyt. Se on sivistyksen vallankumouspuolue. Tällainen puolue syntyy kahdennellakymmenennellä vuosisadalla. Tämä puolue synnyttää ensin Europan Yhdysvallat ja sitten Maailman Yhdysvallat."

Victor Hugo, ranskalainen runoilija, syntyi v. 1804. Hänen miehuutensa ajalla ei vielä ollut sosialistipuoluetta ja sentähden ei hän voinut kuulua mihinkään puolueeseen, sillä se, mitä hän unelmoi, oli ehdottomasti sosialidemokratinen puolue. Hän tiesi, että sellainen puolue tulee syntymään ja hän tiesi, että se puolue tulee toteuttamaan kansainvälisen veljeyden, sillä muuten ei hän olisi puhunut Maailman Yhdysvalloista.

Nyt on tuo puolue syntynyt; se syntyi ennen kuin Hugo osasi unelmoida. Nyt ollaan jo paljoa lähempänä Maailman Yhdysvaltoja, sillä Hugon unelmat toteutuvat nopeasti joka päivä.

„PÄIVÄLEHDEN" „NERONTUOTE."

Päivälehti julkaisee allaolevan, tietysti jostakin itsensäläisesta lehdestä saksittamansa pätkän:

„Naisen tehdastyön merkitys työmiehen taloudessa.

Niissä monissa lausunnoissa,jotka koskevat naimeiden naisten lisääntyvää tehdastyötä, on kaikilta tahoilta tunnustettu vaaroja johtuvan siitä taloudelle ja äiteydelle. Mutta kun yhdeltä puolen myönnetään, että vaimo useimmissa tapauksissa taloudellisen hädän pakottamana menee tehdastyöhön, joten siis ei ole häneltä kiellettävä tai vaikeutettava, kuulee toiselta puolen ääniä, jotka neuvovat vaimoa olemaan tehtaaseen menemättä, kun hän kotosalla ollen voi tehdä säästöjä taloudessa, jotka säästöt siten tulevat korvaamaan hänen menettämänsä ansion tehtaassa. Vastauksen kysymykseen, onko todella vaimon ansio tehtaassa näennäistä, joka kulutetaan kotitaloudessa lisääntyneihin menoihin, koettaa antaa eräs hiljattain ilmestynyt tutkimus „Naineiden naisten tehdastyöstä", jonka on tehnyt tri Rose Otto. Tämän tutkimuksen lopputuloksena on, että vaimon tehdastyö on todellisuudessa taloudellista voittoa kotitaloudelle, jota voittoa talous ei voi ilman olla, ellei perhe muuten tahdo elämän kantaansa alentaa. Mainittu kiitettävä tutkimus antaa lisää tukea sille mielipiteelle, että tehdastyö ei ole naineilta naisilta kiellettävä, koska vaimot vain noudattavat taloudellista pakkoa kun menevät tehtaisiin."

nen pakko", joka ajaa naiset tehtaisiin niin autuaallinen, että sen tukeminen ansaitsee kiitollisuutta? Tuntuupa siltä, että arvoisien herjojen pää on hiukan vialla, mennessään noin tuhmia juttuja laskettelemaan.

Mahtaako tuon pätkän kirjoittaja olla sama herra, joka on ennemmin juossut Työmiehen johtokunnan puheilla itkien pyrkimässä Työmiehen toimitukseen.

MITÄ PORVARIT IHANNOIVAT.

Eräässä Canadan porvarillisessa lehdessä oli jokú päivä sitten Christian Inteligenceristä lainattu kirjotus, jossa kerrottiin Indian palkkatyöläisten palkoista. Rautateiden palvelijoilla, vaihdemiehillä j. n. e., sanottiin olevan palkan 7 rupeesia, noin $1.90, kuukaudessa. Maanviljelystyöläisten palkkojen sanottiin keskimäärin olevan 4 rupeesia, $1.08, kuukaudessa.

Loppupuolella oli vielä peitellyssä muodossa lausuttu ihailu Indian mallikelpoisista oloista. Yleensä ovat meidän valkoihoiset kapitalistimme valmiita pitämään edellämainittuja Indian oloja aivan mallikelpoisina, jollaisiksi pitäisi olot täälläkin saada.

Muuten tässä asiassa on eräs, kapitalistisessa maailmassa sangen suuresti vaikuttava, joskin vielä suurelle osalle ihmisiä aivan piilossa oleva, tekijä. Näihin aikoihin asti on India ollut yksi parhaita europalaisten ja amerikalaisten kapitalistien markkinapaikkoja; sinne on saatu kulettaa vaikka minkälaisia tuotteita, joita täällä on valmistettu. Nyt alkaa teollisuus Indiassa kohota europalaisen ja Amerikan teollisuuden tasolle. Mutta Indian teollisuus ei vielä pysähdy siihenkään, että se nousee vanhojen teollisuusmaiden tasolle; se voi mennä niistä edelle aivan jättiläisaskeleilla. Ajatelkaaps vain, että konetekniikka nousee Indiassa yhtä korkealle kuin näissä vanhoissa teollisuusmaissa; Indiassa on raaka-aineita hyvästi ja palkat ovat $1.08—$1.80 kuukaudessa. Tällöin ei Europan ja Amerikan teollisuus enää kykene kilpailemaan Indian teollisuuden kanssa. Sensijaan, että Europasta ja Amerikasta ennen vietiin tavaraa Indian markkinoille, alkaa Indian teollisuus työntämään halpaa tavaraansa Europan ja Amerikan markkinoille. Silloin ei täällä enää kannata valmistaa tavaroita yhtä suuressa määrässä kuin ennen. Valkeaihoiset kapitalistit alkavat siirtämään pääomiansa Indiaan ja muihinkin samanlaisiin maihin. Valkoinen työmies tulee arvottomaksi ja työttömäin ostokyvytön armeija kasvaa kasvamistansa.

Edelläoleva voisi tapahtua kapitalistisen järjestelmän aikana. On kuitenkin keinoja, joilla tällainen asiaintila voidaan välttää. Vanhoissa teollisuusmaissa on kyllin raaka-aineita, keksijänerokkuutta ja työvoimaa. Menkööt kapitalistit pääominensa Indiaan tai mihin tahansa ja harjottakoot siellä mitä tahtovat, me emme heitä kaipaa, sillä me tulemme hyvästi toimeen ilman heitä.

Sosialismi yksin kykenee pelastamaan vanhat teollisuusmaat siitä hornankidasta, johon kapitalismi haluaa ne syöstä. Olkaamme sentähden jokainen itse kohdastamme avullisina, että sosialismi voi suorittaa tuon tärkeän tehtävän.

TYÖLÄISTEN ASEMA TÄÄLLÄ JA EUROPAN MAISSA.

Amerika on vuosikymmeniä välskähdellyt onnellisuuden luvattuna maana europalaisten silmissä. Hyvä työnsaanti ja palkkojen paremmuus on vaikuttanut,

luuleminen on väärä harhakuva, periytynyt ihmisiin vanhoilta ajoilta. Palkat Amerikassa kyllä ovat hyvän joukon paremmat kuin Suomessa, mutta se ei niin kehittyneessä kapitalistisessa maassa kuin esim. Canada ja Yhdysvallat ovat, merkitse sanottavasti mitään. Täällä on osattu laskea suhteet niin hyvästi porvareille edullisella tavalla, että työmies,etenkin perheellinen työmies, ei voi säästää yhtään mitään. Jos palkat ovatkin paremmat kuin Europan maissa, niin sitä vastaan ovat elintarpeet moninverroin korkeammassa hinnassa kuin Europassa. Europassa jää työmiehelle tyhjät kädet kun hän on tilin saatuansa maksanut kaikki tilinvälillä tekemänsä ostokset, samalla tavalla käy täällä. Muutamat yksityiset miehet voivat joskus kesän ajalla „säästää" satakunta dollaria sentähden, että he ollessaan paremmin kuin ukkomiehet tilaisuudessa hakemaan „hyviä" työpaikkoja, myöskin saavat sellaisia. Mutta „hyvät" työt tavallisesti ovat kovin lyhytaikaisia ja syksyntullen saavat miehet tulla takaisin kaupunkiin, talveksi makailemaan jonkun ruokatalon siivottomaan yläkertaan. Makaillessa menevät säästöt ja tulee vielä velkaakin,jota saa puoliväliin seuraavaa kesää maksella, jos on sattunut saamaan työtä.

Mutta edellä olevassa ei ole vielä läheskään kaikki. Suuret laumat Europasta tullutta työväkeä on aina työttömänä, kulkien paikasta toiseen. Suomalaisetkin työläiset, ainakin suuri osa, tietävät personallisesta kokemuksesta miten „hauskoja" ovat „pommausreisut" lännen vuoristoissa tai missä muualla tahansa. He tietävät minkälaista on kerjääminen ja suurkaupunkien kurjissa majataloissa tai taivasalla yönsä viettäminen.

Liikepulat, jotka näyttävät yhä tiheämmin seuraavan toistansa, tekevät työttömyyden vieläkin hirvittävämmäksi. Vuonna 1907 alkanut liikepula tuskin pääsi ohitse kun toinen, vähintään yhtä ankara, pula alkoi ja se näyttää olevan jokseenkin vakavaa laatua.

Tälläiset seikat huomioon otettuina voi sanoa, että on hyvin helppoa tehdä erhetyksiä, **uskoessaan** Yhdysvalloissa ja Canadassa olevan taivaan vanhaan maahan verrattuna. Canada sentään lienee europalaisille siirtolaisille hiukan edullisempi kuin Yhdysvallat, mutta mikään paratiisi ei tämäkään ole. Paremmuus on ainoastaan siinä, että täällä useammissa tapauksissa saa tehdä työtä ja ansaita ruokansa edestä, jotavastoin Yhdysvalloissa täytyy nykyään olla työttömänä ja kerjätä ruokansa tai tehdä velkaa, jos sattuu velaksi jotakin saamaan.

Kuten sanottu, eivät olot Atlannin tällä puolella ole enää läheskään „onnelliset" siinäkään merkityksessä missä niitä on totuttu työväestön keskuudessa onnellisina pitämään. Kuitenkin voi silti sanoa, että vaikkakin olot ovat entisestään muuttuneet, niin lienevät silti hiukan paremmat kuin esim. Suomessa. Siirtolaisten on vain jo tänne lähtiessään muistettava, että nyt ei olla matkalla onnelaan, vaan maahan, jossa käy ankara taistelu olemassaolosta. Tuollaisessa taistelussa on opittava tulemaan toimeen ja se käy parhaiten yhteenliittymisen avulla.

Työkansan arpajaiset lykätty elokuun 11 ja 12 päiviin. Toveriosastot, tehkää velvollisuutenn. Myykää lippuja! Aika rientää.

kannalla.

Englannissa maa- ja teollisuuskapitalistit taistelivat kauvan aikaa vallasta, ollen vuorotellen voimassa laatien silloin aina itselleen edullisia ja vastustajilleen vahingollisia lakeja. Mutta aikaa voittaen näiden kahden kapitalistiryhmän — toryin ja liberaalein — edut yhtäläistyivät, sulivat yhteen erinäisten rahasijoitusten y. m. kautta, jolloin niiden väliltä katosi todellinen taistelu. Silloin ryhtyivät Englanin valtiomiehet **tekemään** puolueriitoja ja jatkoivat sitä taktiikkaa siksi kun niitä vastustava työväenpuolue kehittyi ja voimistui taistelukykyiseksi. Valtiomiehillä ei ollut enään puolueen etu silmämääränään parlamentissa, vaan persoonalliset edut ja niiden etujen tähden he pyrkivät parlamenttiin.

Asiaintila Saksassa ja Ranskassa on ollut sama.

Canadassa, jonka parlamenttaarinen elämä on sangen lyhyt verrattuna emämaahan, alkaa asiat kehittyä samaan suuntaan. Täälläkin on konservatiivien ja liberaalein edut yhtäläistyneet; molemmat puolueet edustavat samoja suurkapitalisteja. Taistelu näiden porvaripuolueiden välillä on loppunut puolueina, mutta samalla eri puolueiden kilvellä „runnailevat" parlamenttikeinottelijat ovat alkaneet toimintansa. Ja heillä onkin hyvä tilaisuus nyt toimia, koska ei ole todellista heitä vastustavaa puoluetta. Ammattiunionistit eivät ole täällä kuten Englannissa ryhtyneet poliitillisesti vastustamaan porvareita ja sosialisteilla tähän asti ei ole ollut valtiollista merkitystä. Näistä syistä Canadan parlamentti on tällä hetkellä mädännyt laitos, jossa puolueiden edustajat eivät riitele etukysymyksistä, vielä vähemmin kansan edustajat kansan yhteisista eduista. Siellä ainoastaan rahamiesten edustajat keskustelevat mikä heille olisi edullisinta kansaa nylkiessä. Siellä köyhemmät onnenonkijat, jotka ovat valitut kansaa edustamaan, tavottelevat tilaisuutta myydäkseen itsensä ja edustamansa kansajoukon edut enimmän tarjoavalle korporationille.

Nämä parlamenttikeinottelijat ovat ryhtyneet tekemään parlamentti kysymyksiä, joilla uskottelevat kansalle olevansa parlamentissa kansaa edustamassa. Yksi tällainen tekaistu riitakysymys parlamentissa ja mahdollisesti ensi vaaleissa näyttää tulevan viimekesäisestä Grand Trunk Pacific rautatien junamiesten ja konduktöörien lakosta.

Nmelliset konservatiivit, jotka nyt ovat vähemmistönä parlamentissa — siis vastustuspuolueena — ovat tehneet näennäisesti ankaria hyökkäyksiä nykyistä liberaalista työministeriä vastaan, joka „sovitti" lakon, mutta vieläkään ei ole pakottanut komppaniaa täyttämään sovintoehdot, se on, ottamaan kaikki lakkolaiset takaisin entisiin paikkoihinsa, sillä heitä vielä tänäkin päivänä on kaikkiaan 242 työttömänä. Konservatiiviset lehdet, kuten „Toronto World ja monet muut, ovat näennäisesti lakkolaisten palveluksessa; kertovat kuinka työministerin aikaansaama sovinto oli kaikista ilkein lakossa olleita rautatieläisiä kohtaan mitä yksikään työläisjoukko on koskaan saanut ja kuinka se oli täydellisesti edullinen yhtiölle.

Näistä kirjotelmista ja parlamenttipuheista päättäen luulisi, että konservatiivien nimellä kulkevat parlamenttikeinottelijat ovat työväen ystäviä, mutta ne, jotka niin luulevat (joita on hirveän paljon) erehtyvät surkeasti. Konservatiivit, tietäessään Dominion vaalien olevan lähellä, tekeytyvät ystäviksi työläisille saadakseen

Konservatiivisten lehtien lausuntojen mukaan tulee sanottu puolue, tai paremmin sanoen konservatiivin nimellä kulkevat parlamenttikeinottelijat käyttämään näitä kahta asiaa suurimpina argumentteina tulevassa vaalitaistelun tapaisessa tuomitessaan kansalle nykiysen hallituksen mitättömyyttä, mutta valtaan päästyään puolue unohtaa „kansan" ja työläisten edut ja ryhtyy ajamaan omia etujaan — samoja, joita liberaalit nyt hellien hoivaavat.

Canadan parlamentti on menettänyt eduskuntaluonteensa täydellisesti tänä päivänä. Siellä ei ole eri kansaluokat edustettuna, jotka taistelisivat luokkaeduista. Siellä on ainoastaan porvareita millä puoluenimillä he esiintynevätkin. Jokainen voi saada selvän siitä jos seuraa sanomalehdistä selostuksia parlamentin töistä. Siellä laillistutetaan yhtiöitä, joita ei todellisuudessa tule olemaankaan. Ainoastaan näön vuoksi tekee oppositioni jossakin kohti hyökkäyksen hallitusta vastaan ja sen perästä sitä taasen istutaan kuukaudet päästään ja laillistetaan yhtiöitä. Canadan parlamentti pysyy niin siihen asti porvareiden l i i k e s e u r a n a kun sosialistit kykenevät lähettämään sinne edustajia. Sen jälestä elämä siellä jälleen puhdistuu; se saa uudestaan eduskuntaluonteen, koska eri kansaluokkien edut tulevat siellä riidanalaisiksi.

Niissä maissa, joissa sosialistinen liike on voimistunut, joissa on sosialisteja eduskunnassa, ovat porvareiden eduskunnissa toisiaan vastaan tekemät hyökkäykset ja paljastukset edullisia, koska sosialistit parlamentissa ja ulkopuolella voivat tarttua niihin kiinni ja vaatia tutkintoa, jos asia on sen luontoinen ja osottaa kansalle mitä heidän edustajansa todellisuudessa oikein ovat, mutta Canadassa ne ovat nykyhetkellä milt'ei vaarallisia. Näitä lakkojuttuja edukseen käyttäen saavat konservatiivit vielä suuret joukot äänestämään itseään, koska sosialistit ovat vielä liian heikkoja osoittaakseen niiden onttouden.

Canadan työläiset, tutustukaa sosialismiin, yhtykää sosialistipuolueeseen ja sen avulla ensin puhdistakaa eduskunta ja sitten koko valtiollinon elämä.

Canadan suomalaiset.

TORONTO, ONT.

Liiton kokouksessa luettiin tov. Martin Hendricksonilta tullut kirje, jossa hän ilmoittaa saapuvansa paikkakunnalle elok. 3 p., jolloin pitää esitelmän Liiton haalilla. Muistakaapas silloin saapua miehissä sekä naisissa, sillä Martin puhetilaisuudet ovat kuulemisen arvoiset.

Pyhäkoulutoimikuntaan valittiin 3 jäsentä Liittoa edustamaan.

Kirjallisuuskomitean toimi päätettiin lakkauttaa, sekä valittiin 3-henkinen toimikunta, joka ottaa huostaansa kaikki k k. kirjat y. m. ja joiden on tehtävä lopputili eri kust. yhtiöiden kanssa. Komiteaan tulivat E. Pirttinen, O. Hytönen ja J. V. Ahlqvist.

Näiden henkilöiden puoleen saa kääntyä jos jollain on muistutuksia lehtien tulon tai muun suhteen. Sanomalehti- ja kirjallisuusasiamiehiksi valittiin entisten kolmen lisäksi seuraavat: Ida Heinonen, Elin Lehtinen, V. Säilä, E. Väisänen ja S. Rompanen. Entisiä on Hanna Kuosmanen, J. Haapalainen ja T. Hytönen. Näiden henkilöiden puoleen saa kääntyä luottamuksella kun haluaa lehtiä ja kirjallisuutta tilata.

tai vastaan.

Voimisteluseuralle annettiin lupa laittaa kellarikerrokseen „kuhnimispytty sekä „tussi", että voimistelijat saavat enintä hikeä ja likaa pestä itsestään harjotuksien jälkeen. Liiton kassasta päätettiin luovuttaa $30.00 sanottua tarkotusta varten. Saa nähdä lisääkö tämä yritys innostusta laiskoihin „voimistelu-sosialisteihin"?

J. V. Lepänoksa.

VANCOUVER, B. C.

V. s. s. yhdistys Raivaaja kokouksessaan t. k. 4 pnä kannatti Työkansaa päivälehdeksi. Lupasi kannattaa voimiensa mukaan niin aineellisesti kuin siveellisestikin.

Samoin keskusteltiin Raivaajalle lotin ostohommasta ynnä varojen hankkimisesta edellä mainittuun tarkoitukseen. Useat läsnäolevista maksoivat ennemmin lupaamansa 5—10 dollarin suuruiset lahjat. Vaan kuin useat lahjojen merkitsijöistä ei ole nykyään kaupungissa, päätti kokous, että allekirjoittajan on annettava niille tieto, että voivat nyt rahat lähettää osoitteella Jacob Rämö, Britcola P. O., Vancouver, B. C., Canada, syystä että rahoja nyt tarvitaan, kun ruvetaan heti lotin ostoon ja kun lotti on saatu rakennuspuuhiin. On näet jouluksi aikomus päästä oman katon alle.

Toveri M. Marttilaa moitin viimesen edellisessä kirjeessäni, että hän antaa täältä totuudesta poikkeavia tietoja, vaan nyt minä en tiedä mitä minun pitäisi sanoa M. Marttilalle, sillä hän on tehnyt sellaisen teon, että muilla paikkakunnilla hän varmaan tulisi puolueesta eroitettavaksi, sillä **hän on mennyt lakonrikkuriksi**, jota minä en anna hänelle koskaan anteeksi, sillä hänellä ei ollut mitään pakkoa sitä tehdä, koska hän on ollut työssä vakituisesti eräässä paattisapassa. Nyt sieltä tosin oli sanottu, että kohdakkoin tulee miehiä vähennettäväksi ja hän sen kuultuansa kuittasi heti, kuin oli halu mennä saamaan $4.50 päivältä, jota palkkaa täällä nyt maksetaan, kuin haluavat rikkuria. On täällä vielä eräs gentlemanniksi lukeutuva suomalainenkin, nimittäin E. H. Laakso, unioon kuuluva, mennyt rikkuriksi ja taitaa olla muitakin suomalaisia rikkureita, vaan niistä kerron toiste, kuin saan tarkemmat tiedot.

Minun mielestäni olisi M. Marttila eroitettava puolueesta, vai mitä arvelee Työkansan toimitus tästä. Ainakaan minä en enään häntä toverina pidä.

Toveruudella

Jacob Rämä.

Eihän se „skääppi" toimituksenkaan mielestä häävinen puoluetoveri ole, mutta pahapa on toimituksen sanoa mitään, koska sieltä lännellä näkyy tulevan yhä uusia sapiskoita toimitukselle.

Toimitus.

COBALT, ONT.

Ompeluseuralla oli iltama t. k. 15 p:n iltana, jossa myydä präiskyteltiin, kukkia, päskettiä y.m. Tulot iltamista lienevät olleet $40 paikoille.

Osastomme huvitoimikuntaan kuuluu tällä toimintakaud. Lahja Tanner, Ida Tanner, M. H. Piirainen, Aino Mäki, S. Summanen Katri Lamminranta, Herman Kylmänen, Arthur Aho, Emil Junell, Isak Talv[illegible] ja Kalle Jä[illegible]ne. Muistakaappas huvitoimikunnan jäsenet täyttää tehtävänne. Kokoukset ovat joka sunnuntai-ilta täsmälleen kello 7 haalin näyttämöllä.

Ohjelmakokous oli 16 p:n iltana, josta minun tekee mieli tehdä

muistutus niille, joita se koskee. Ohjelmaa oli merkitty kymmeniä numeroita edellisessä kokouksessa ja niistä oli ainoastaan 2 jotka suorittivat määrätyn ohjelmaosansa. Tämä on minun mielestäni kokonaan enemmän kuin väärin. Ihmiset, jotka tulevat kuulemaan tulevat näin petetyiksi. Jättäkää tuollainen menettely pois. Ellette aijo suorittaa, on parempi kieltäytyä ottamasta vastaan ehdotettua ohjelmaosaa. Se on suoraa ja rehellistä, eikä sellaista kuin mitä viime kokouksessa teidän menettelynne osoitti. Jotkut ehkä lienevät olleet estetyt joistakin syistä, mutta usea teistä suoritti ohjelma-osansa korttipakan ja viinapullon ääressä.

Tälle puolelle vuodelle valittu johtokunta kokouksesaan t. k. 18 p. valitsi organiseeraajaksi John Millerin, jäsenkirjuriksi Väinö Junellin, pöytäkirjuriksi Juljus Klippin, kirjeenvaihtajaksi A. Obyn ja taloudenhoitajaksi Sofia Muttilaisen. Vielä keskusteli johtokunta näyttämölle kulisien hankkimisesta, sekä keittiön ympärille hankittavasta simentti suojukkeesta, suojaamaan kesäisin tapahtuvaa veden tulvaa keittiöön. Nämä molemmat kysymykset jätettiin erityisen toimikunnan tiedusteltavaksi ja tutkittavaksi.

Minulle on jäsenkirjuri ilmoittanut, että useita, jopa kymmeniäkin jäseniä, on rästissä jäsenmaksunsa ja kehoitti siitä muistuttamaan, että käydä ne maksamassa säännöllisesti, ettei tarvitse kuuluttaa nimiänne osaston kokouksessa mustalla listalla. Se johtuu, minun käsittääkseni, huolimattomuudesta.

Uusille jäsenille on myös vielä paljon tilaa osaston jäsenkirjassa. Tulkaa, järjestykää joukkoon. Sillä tavalla tulevaisuudessa voimme voittaa ne kapitalistisen järjestelmän monivaiheiset kiusaukset, joita meillä työläisillä on. M. H. Piirainen.

SALOMON ARM,B. C.

Koska ei ole taas pitkään aikaan näkynyt mitään uutisia paikkakunnaltamme, niin täytyy tässä vähän rökistä osastomme toiminnasta ja muista.

Olihan meillä täällä juhannuksena juhlaakin jos kuinka paljon vaan siitäkään ei kirjeenvaihtajamme ole muistanut mitään mainita. Ei kai ole viitsinyt kirjoittaa sentähden, kun se tahtoi mennä vähän huononpuoleisesti, varsinkin kenttäjuhla.

Juhannusiltana näyteltiin tuo kauvan harjoituksen alla ollut näytöskappale „Murtovarkaus", joka meni kohtalaisen hyvin, ottamalla huomioon paikkakuntamme olosuhteet ja muut vaikeudet. Sitte sunnuntaina oli kenttäjuhla, josta ei oikeastaan kannattaisi puhua mitään, sillä se oli vähän kuivanlainen sekä henkisesti että aineellisesti. Juhlaa varten valittu toimikunta ei ollut hommannut mitään ohjelmaa, vasta kentällä haalittiin kokoon niin paljon, että voi ohjelman alkaa. Muutamia runoja ja kertomuksia, siinä kaikki henkinen ohjelma, jollei ota huomioon myöskin niitä väittelyjä ja kinasteluja, joita jäsenten kesken pakkasi tulemaan — vaikka kai sekin kuului ohjelmaan. Oli myös urheilua lopuksi monelta eri alalta miehille ja naisille. Tässä en sentään viitsi mainita urheilusta sen enempää, koska en ole saanut tietooni palkinnon saajia ja muutenkin tämä on jo vähän myöhästynyt. Muuten rahallinen tulos juhlasta oli tyydyttävä.

tivat tuloja viimeiseltä tilikaudelta $511.65. Menoja $523.25. Entinen kassa $96.00.

Tov. Aug. Kuusisto kävi meille myös puhumassa t. k. 15 ja 16 päivä. Ensi iltana selvitteli hän siitä miten tarpeellinen sanomalehti on varsinkin meille työläisille nykyaikana. Kehoittaen kannattamaan ja tilaamaan ainoastaan työväen omia lehtiä ja ennen kaikkea Canadan omaa äänenekannattajaa, Työkansaa.

Seuraavana päivänä hän teki laajaperäisesti selkoa sosialismista, mitä se oikeastaan on, ja miten se on jokaisen työläisen paras etujen valvoja kuin he vaan alkavat ymmärtämään sen oikeana ja oikeassa valossa. Puheet olivat selviä ja puhtaasti sosialiseen maailmankatsomukseen tähtääviä. Ikävä vaan, ettei kumpaakaan luentoa ollut kuulemassa kuin ainoastaan pieni joukko. Häpeä teille, jotka ette sen vertaa kehtaa laahata luitanne, että edes silloin harvoin, kun meillä on tilaisuus kuulla kunnon puhujaa, ette kehtaa tulla kuulemaan. Tiedän varmasti, että jos olisi tanssit ilmoitettu samaksi aikaa, niin kyllä olisitte tulleet joka sorkka, pienimmästä suurimpaan. Tanssi muuten onkin vielä meillä pääasia ja sosialismista harvat tietävät hölynpölyä eikä näytä olevan halua tulla koskaan tietämäänkään, sen käsityksen minä olen ainakin saanut. Koetimme keventää hänen kirjataakkaansa ostamalla osaston kirjastoon kirjoja kahdellakymmenellä dollarilla. Osastomme osti myös kuusi Työkansan osaketta ja kootiin vielä kolehti Työkansalle, joka tuotti $5.75 Taisipa hän saada vielä joitakin Työkansan ja Väkäleuan tilauksiakin,joten osastomme tässä suhteessa teki voitavansa, varsinkin nyt, kun on haalin korjaukset ja muut maksot, jotka vetävät osastomme varat viimeiseen senttiin.

Kuhnuri.

BELLEVUE, ALTA.

Työkansan toimitukselle ja johtokunnalle.

Osastomme kokouksessa t. k. 2 päivä oli keskustelun alaisena Canadan sosialistipuolueessa vallinneet rettelöt, Työkansan suhtautuminen niihin, sekä Työkansan laajentamiskysymys, ja päätettiin osaston puolesta julkituoda seuraavaa:

Katsomme rettelöiden Canadan sos. puolueessa, josta nykyinen hajaannus on ollut seurauksena, ja joihin Työkansakin on koittanut ottaa osaa, olevan yksinomaan „kukkotappelua''' valta-asemasta puolueessa, Idän suursielujen ja Lännen pomojen välillä, johtuen haetuista, näennäisistä syistä, ilman mitään periaatteellisesti tärkeämpää pohjaa. Hyväksymättä erityisesti kummankaan puolen menettelyä, emme kuitenkaan katso edulliseksi, köyhälistöliikkeen etua silmälläpitäen, että erota Canadan sosialistipuolueesta, siitä yksinkertaisesta syystä, että silloin olisi meiltä hukkaan mennyt kaikki saavutetut tulokset, vuosikausien työ ja uhraukset, sillä jos liittyisimme Federatiohon emme luonnollisestikaan voisi tehdä mitään vaaliliittoa tai äänestää Canadan sos. puolueen ehdokkaita (vai kuinka?), vaan meidän tulisi asettaa omat ehdokkaamme, ja näin hajottaessamme täkäläiset sosialistiset ainekset, olisi siitä varma seuraus, että menettäisimme ainoankin edustajamme Albertan lainlaatijakunnassa. Näin ollen, katsoessamme työväen liikkeelle e-

suvaitsematta kuulua siihen, vai kuuluuko Työkansan toimittajat Canadan sos. puolueeseen?

Mitä tulee Työkansan laajentamiseen, niin me, Työkansan lukioina ja osakkeen omistajina, sitä ainakin toistaiseksi jyrkästi vastustamme. Ensiksi lehden palstoilla ollut laskelma sen kannattavaisuudesta ei ollut mitenkään pätevä, vaan epävarma olettamus — joten meistä tuntuu hiukan mahdottomalta se käsitys, että ojaa syventämällä lehmä muka helpoimmin saataisiin sieltä ylös. Toiseksi, sensijaan että Työkansa olisi kerännyt joukkoja ympärilleen on se ainakin meikäläisiin Canadan sos. puol. nähden ollut enempi hajoittavalla kannalla viime aikoina. Meistä nähden olisi siis välttämätöintä saada ensin jakamatoin sympatia lehden osaksi, ennenkuin ryhdytään sitä laajentamaan.

Bellevuen Suom. Sos. osaston puolesta:
Hugo Härö. August Jaskari.
(Osaston leima.)

•

Saanemme sentään tämänkin sapiskan saatuamme huomauttaa:

Se väite, että Työkansa on kaikkien Canadan suomalaisten sosialistien äänenkannattaja, on mielestämme pätevä. Työkansassa ei ole kielletty tilaa keltään, joka kuuluu mihin tahansa nykyisistä Candan sosialistipuolueista. Viimeaikoina ovatkin niinsanotut impossibilistit ja opportunistit väitelleet Työkansassa keskenänsä; toimitus on yhä vähemmän siihen sekaantunut.

Että rettelöt Canadan sosialistien kesken olisivat vain kukkotappelua, se myöskin on liiaksi yksipuolinen päätelmä. Täytyyhän jokaisen puolue-elämää seuraavan huomata, että tässä „rettelöimisessä'' on sentään kysymyksessä muutakin kuin vain „kukkotappelu''. Parhaimpana todistuksena lienee siitä Vancouverin toimeenpanevan komitean ja Nanaimon osaston väliset „rettelöt'', joiden syntymiseen Työkansa ei ole voinut olla mitenkään syyllinen.

Työkansan toimitus ei ainakaan pyri „valta-asemaan'' puolueessa, sillä Työkansan toimittajat tietävät hyvinkin hyvästi, että johtava valta Canadan sosialistipuolueessa tai puolueissa täytyy aina olla englanninkielisillä. Suomalaiset eivät ole Canadassa vielä yhtään sosialistipuoluetta järjestäneet, eikä siis niiden johtokaan voi kuulua heille.

Mitä vaaleissa toimimiseen tulee, niin siitä on Canadan Socialist Federation tehnyt esityksen: että vaaleissa toimisivat yhdessä kaikki ne sosialistit, jotka tunnustavat luokkataistelun.

Työkansan toimittajien puolueeseen kuuluminen sitte, se on tosiaankin kysymys, jota ei liene aivan helppo ratkaista. Nyt enin osa Canadan suomalaisista osastoista kuuluu Canadian Socialist Federationiin ja myöskin Port Arthurin osasto kuuluu siihen. Yleinen tapa on ollut, että henkilön on kuuluttava puolueeseen paikkakunnan osaston kautta ja samoin on yleinen tapa ja järkeen menevä asia, että puoluelehden toimittajien on kuuluttava siihen puolueeseen, johon lehden kannattajajoukko kuuluu. Pitäisikö nyt Työkansan toimittajien kuulua puolueeseen, jossa ei enää ole kuin pieni murto-osa Työkansan kannattajia ja samalla olla kuulumatta paikkakunnan osastoon?

Ei, hyvät veljet. Jos Työkan-

Socialist Federationia. Ja käytännöllinen kysymyksen ratkaisu meihin nähden on siis se, että jos Työkansan kannattajien enemmistö tulee sille kannalle, ettei se hyväksy Työkansan kantaa, vaihtakoon toimitusta mahdollisimman pian. Me emme myy käsitystämme ja vakaumustamme sosialismista ja liikkeen menettelytavasta porvareille — emmekä myöskään sosialisteille.

J. V. Kannasto,
Yrjö Mäkelä.
M. Hahl,

Tietoja ympäri maailman.

SAKSAN SEKAANTUMINEN MAROKON ASIOIHIN.

Saksan lähettiläs Pariisissa on ilmoittanut ulkoasiain ministerille, että Saksa sen vaaran johdosta, joka uhkaa sen alamaisia Agadyrissa, on päättänyt lähettää sinne sotalaivan, jolle kuitenkin on annettu määräys palata heti kun vaara ei enää uhkaa saksalaisia siirtolaisia. Lähettiläs lausui samalla toivomuksen, että valtojen väliset ystävälliset suhteet eivät tämän toimenpiteen kautta tulisi häirityksi. Sanomalehti Liberte väittää, että viime aikoina ei vaaraa ole ollut olemassa Saksan alamaisia uhkaamassa Agadyrissa.

Hagasin toimisto ilmoittaa, että Desselve otti sangen levollisesti vastaan lähettilään ilmoituksen, mutta ei myöskään salannut että teko tulee tekemään vastenmielisen vaikutuksen Ranskan yleiseen mielipiteeseen. Ministeri selitti samalla, että täytyy valittaa sitä, että ystävällistä ajatusten vaihtoa astustetaan kahden vallan välillä, joille kummallekin olisi siitä paljon hyötyä.

Myöhemmin ilmoitetaan että Parisin sanomalehdistö kehottaa yleisöä tyynesti pohtimaan Saksan sekaantumista Marokon asioihin sekä merkitsee Saksan menettelyn Algecirasin sopimuksen vastaiseksi. Sitä paitsi ollaan sitä mieltä että toimenpide ei ole aiheutunut Agadyrissa vallitsevista olosuhteista ja epäillään, että Saksa tahtoo tällaisella menettelyllään salata todelliset aikeensa. Sanomalehdistö olettaa että Saksa prkii samaan edulliseen asemaan siltä varalta että Marokon kysymys tulisi tarkastettavaksi.

Madridista, heinäk. 2 p. Sanomalehti Imparcial pitää Saksan esiintymistä Marokossa täysin johdonmukaisena koska se on vaan seuraus Ranskan politiikasta siellä viimeisinä kuukausina. Toiset lehdet olettavat että Ranska tulee pyytämään apua Englannilta tai vaatimaan että saksalaiset pysyvät poissa Marokosta, koska ranskalaiset poliisijoukot täydellisesti riittävät pitämään järjestystä Marokossa. Saksalaisilla joukoilla ei ole siellä mitään tekemistä.

Kölnische Zeitungille annettujen tietojen mukaan omistavat eräät saksalaiset liikkeet suuria tiloja Agadyrin lähellä. Yhdellä ainoalla toiminimellä on hallussaan ruhtinaskunnan suuruinen alue. Näiden liikkeiden palveluksessa olevilla henkilöillä on Saksan hallituksen antamat suojeluskirjat. Saksan kauppa ja vuoriteollisuus Etelä-Marokossa ovat viime aikoina suuremmoisesti kehittyneet ja Saksalla on siellä suuria etuja valvottavana.

VARASTELEVA EDUSKUNNAN VARAPUHEMIES.

Tanskan eduskunnan varapuhemies Lindö, jolla on hallituspuolueen jäsenenä ollut melkoinen vaikutus Tanskan viime vuoden

sairauden takia eronnut edustaja toimestaan ja viety hermotautissairaalaan.

Tiedon levittyä tästä seikasta pantiin toimeen tarkastus hänen hoidossaan olleissa kassoissa, mutta ne huomattiin olevan täydessä kunnossa.

Lindö näyttää näin ollen sairastavan kleptomania, varastelemisvimma nimistä mielenvikaisuutta.

Hän tuli viime vaaleissa valituksi hyvin pienellä enemmistöljoten hanen vaalipiirinsä saattaa joutua vastustuspuolueille ja hallituspuolue joutua eduskunnassa vähemmistöksi.

KOMMUNIN SOTILAAT.

Hän on tuossa seisonut ajasta aikaan, vanha kommunin mies. Lapsena kammosin, mutta nuorena olen korjannut sen virheen.

Kävin usein häntä katsomassa, vanhaa kommunin miestä. Hyljättynä ja yksinkertaisena hän istui kipsituolillaan, syvät kurtit nenän ympärillä. Mutta silmät silmät! Minä luulen, että hän oli oikea kommunin mies. Ne silmät tuijottivat kuin kauvas erämaahan, ne näkivät, sen minä tunsin ja kumminkin niissä oli äärettömän katkera ilme, — kuin surua niissä oli ja yhden miehen pohjatonta ikävää ja kaipausta. Hänen nojatessaan Saint Anonelaiseen nuijaan, silmät ikäänkuin hankkivat jotain turvaa hämärässä udussa; miesparka — komuni on kuollut, ja olemme vasta luomassa uutta. Nahkakuivat filosofit ovat tutkineet tuota miestä. — He eivät ole häntä ymmärtäneet, eivätkä tule ymmärtämään, sillä hän oli murroksien ja salamannopeiden käännösten mies, tuo vanha kommunardi. On kuin puhuisi hän:

„Sodan kauneus on loppunut. Suuri, ihana taistelu on tauonnut. Katusulkujen runous on loppunut ja taistelu jalon asian puolesta on muuttunut taistelnksi ja loa asiaa vastaan. Julmat totuudet ovat syntyneet miellyttävien tosiasioiden kera hitaasti, mutta silminnähtävästi totuudet ovat kadonneet pölyisiin arkistoihin. Viisauden ikävä rauha on kuollut, ja todellinen sota.''

Suutari vai muurariko hän oli, sitä en tiedä, mahdollisesti hän oli tyhjäntoimittaja. Ei se pilaa asiaa. Ei hän, kommunin mies, voisi rikas ollakaan. Hänen asiansa oli arvokas.

Sinä iltana olin ikävissäni. Elämä näytti joutuneen harhaan. En voinut mennä ystävieni luo, sillä he puhuivat siitä ja siitä taulusta tai parjasivat toisiaan tai hikoilivat kuormiensa alla tai olivat törkeitä. En pidä ystävyyden saastuttamista ystävistä. He ovat kerkeitä kielestään ja astuvat linttaan.

Sinä iltana olin hänen luonaan, vanhan kommunin miehen. En minä silloin häntä tuntenut. En suoraan sanoen voinut sietää häntä. Hän näytti tylsältä, kuten muutkin. Muistan miten kävin hänen kaljuunsa kiinni ja puhuin:

„Katso nyt, minkälainen olet: Eikö olisi ollut paras, että olisit Saint Antoinen torilla ruokkimassa koiria. Tiedätkös, Seneca on väittänyt, että kaikki juoksee, ja hän on oikeassa, sillä sinusta valuu virtana tuhma yritteliäisyys. Nyt sinä ole kipsinen pölypesä. Sinusta ei ole mihinkään. Niistä ne näsi välillä! Takinliepeeseen. sillä eihän sinulla ole mitä än tapoja. Korjaa housujasi. rakkaani. aistikkaammin! Onkos sinulla puukkoa — jos on niin kaavi loka pois hyppysistäsi kansalainen. Aistikkaasti. kansalainen! Harkitulla hävyttömyydelä, kansalainen!''

Niin minä hänele juttelin. Mut-

Kultakantaisia puoluemerkkejä

saatavana Työkansan konttorista.

Hinta 50 senttiä

Lähetetään tilattaessa, postivapaasti.

saksalaisten leiritulet. Pyhä. kolkko rauha valtasi mielemme ja allamme nukkui kommuninen Parisi.

— Me kuolemme tänä yönä, sanoi viimeinen toverini — ja kommuni nukkuu. Me olemme taas uudelleen ajanjakson kynnyksellä. Tätä ennen nukkui tasavalta keisarivallan kynnyksellä, mutta sitte tuli kommuni ja pisti kruunut museoon. Muistatko? Me veimme sen riemusaatossa. Me hurrasimme. Se oli tasavallan riemupäivänä. Saint Antoine oli siistinyt itsensä eikä hirttänyt sinä päivänä ainoatakaan ihmistä. Mutta sinä päivänä minä tein rikoksen.. Minä tein vääryyttä,

— Kansa on oikeassa tehdessään vääryyttäkin.

— Ei niin. Minä tein vääryyttä kommunille, tehdessäni vääryyttä sen isälle, tasavallalle. Me veimme itsevaltiuden merkkejä museoon — kuinka se on painunut mieleeni, — ja meillä oli rattailla Ranskan kuninkaiden helyt. Siinä oli kruunuja ja ritarimerkkejä, jotka kimaltelivat kevätauringon säteissä Siinä oli hopeaa, kultaa ja jalokiviä ja Saint Antoine räpytti käsiään. Siinä oli Ludvikin lahjoittama kaulaketju, kymmenen vii[illegible] hinta vanha [illegible]tamiekka, jo[illegible]ka oli saanut [illegible] ylhäisen li[illegible] jalokivillä koristettu kuutakapula, jota kuudestoista Ludvig oli puhdistan[illegible] [illegible]sa [illegible] ja markuntien [illegible] nimen [illegible], [illegible] edessä [illegible] Pompadour maalasi kulmiaan Siinä oli [illegible] jolla Katarina de Medisi [illegible] myrkkyä Karlo pyövelille ja tusina [illegible]sia leikkipalloja, jotka Guisen herttua peri tapettuaan orpanansa. Sankat joukot saivat kerrankin nähdä mihin peltojen hedelmät oli joutuneet ja ajattele, kuinka jalomielisiä me olimme: ei yhtään ylimystä nostettu lyhtyyn! En minäkään pidä hirttämisestä, kansalainen, mutta tasavallalla täytyi olla koristuksia. Sinä päivänä juhli tasavalta ilman lyhtykoristeita. Ranskalainen on jalomielinen, mutta häntä ei saa ärsyttää.

— Mutta rikoksesi?

— Minä ohjasin vaunuja, joissa kuningasvalan merkkejä kuljetettiin. Sattumalta ikäänkuin kiusan henkenä, pisti silmääni muuan vanha valtikka, sama, jolla Navarran Henrik iski sen päätöksen, minkä nojalla koko Pariisin köyhälistöltä vietiin ammattiyhdistysvapaus, tämän muistorikkaan sauvan minä otin ja vein takkini helmassa kotjini Saint Antoineen . . . Minä varastin, mutta en ymmärtänyt, että se oli Ranskan kansan oma . . .

— Ei se ollut mikään varkaus.

— Ei, se oli pahempi. En ole voinut viedä sitä pois, sillä minähän olen nyt kommunin sotilas. Kommunin sotilas on tahraton!

Saksalaisten leiritulet sammuivat. He valmistuivat hyökkäämään. Me kuljimme eri haaroille ja palasimme tuokion kuluttua vahtipaikoillemme. Annoimme merkin: olkaa varoillanne! Olkaa varoillanne, vastasi seuraava vahti. Ja nuori kommuni allamme vastasi: olkaa varoillanne!

Toverini sanoi:

— Tämä on Parisin kommunin viimeinen ja meidän täytyy kuolla. Oi tuo synti painaa minua. Jos olisin varastanut kerjäläisen, ei se

New Yorkin Yhd. S. S. Osastojen Näytelmäseuran

johtajan paikka julistetaan täten haettavaksi. Toimi on vakinainen ja kuuluu siihen myöskin roolien kirjoitus ja puvuston hoitaminen.

Hakemukset suosituksineen ja palkkavaatimuksineen ovat lähetettävät ennen syyskuun 1:stä p:ää. Toimeen on astuttava heti.

Osote: **Theodor Viitala,**
2144 Lexington ave
New York Ctiy

Oscar Arnio,

olen teillen kirjoittanut kolme eri kertaa antamallanne osoitteella: 279 Bay str., Port Arthur, Ont., Canada. Mutta ehkä mahdollisesti se ei ole oikea, koska en ole saanut mitään tietoa. Kaksi kirjettä ehkä vielä seisovat Port Arthurin postikonttorissa, yhden olen saanut takasin, syystä että ei ole löydetty. Olkaa siis hyvä, jos aika myöden antaa ja ottaka niistä jotain selvää. Pyytää

Andrew Roine,
Chisholm, Minn.

voi joskus elää, mutta ei yksi. Pariisin kommuni kuolee, eläköön maailman kommuni!

— Mutta me taistelemme, kansalainen.

— Me taistelemme!

En nähnyt mitään. Tunsin vaan kuinka hän kävi käteeni ja lausui:

Minä menen sen hakemaan.

Ja hän vaipui pimeään yöhön kuin avaraan säkkiin.

Oli hiljaista. Kuoleman rauha ympäri kaiken. Kaukana kaupungilla paloi yksinäinen nuotio, kolkkona pilkkuna pimeydessä. Levotonta, unirikasta lepoa nauttivat kauniin kaupungin asukkaat — herätäksensä kohta kanuunain pirulliseen mellakkaan.

Ja ensimäinen laukaus jyrähti, vieden kaukaa tervehdyksen keskelle talorivejä. Asukkaat olivatjo tottuneet metallin pirun remahduksiin — he olivat tottuneet kuolemaan ja sen eri muotoihin. He eivät uskaltaneet ajatella rauhallista kuolemaa kotoisessa sängyssä, papin vanhanaikaisesti siunatessa lähtevää pitkämatkalaista — ei he tiesivät, että kommunin puolustajain täytyi kaatua katusulun tueksi tai muureille tai vedettiin hän samaan lyhtypylvääseen, jota sitä ennen olivat ylimystön hintelät ruhot koristaneet.

Yö kului. Hän viipyi. Eikö hän palajaisikaan enää?

Ja nyt pamahti taas laukaus ja sitä säestä satojen pyssyjen turmiollinen orkesteri. Ja yht'äkkiä ilmaantui tuhansia valoja saksalaiset olivat liikkeellä. Ja kommunin kaupunki vastasi tervehdykseen kellojen soitolla ja pyssyjen kuulilla — veren lemu tuntui jo ilmassa.

Ja nyt näin, että saksalaiset hyökkäsivät joka taholta. Heidän kanuunansa jyrisivät ja pyssyt surrasivat kuin ampiaiset heleänä poutapäivänä — mutta häntä ei kuulunut. Ja nyt he olivat vallan lähellä. Latasin ja ammuin, mutta he lähenivät yhä. Missä hän viipyi — joko luoti tapasi hänet, vai pettikö hän kommunin — toisen kerran.

Nyt olivat sakasalaiset aivan lähellä ja minä takerruin sant-an-

dän menettelynne osoitti. Jotkut ehkä lienevät olleet estetyt joistakin syistä, mutta usea teistä suoritti ohjelma-osansa korttipakan ja viinapullon ääressä.

Tälle puolelle vuodelle valittu johtokunta kokouksesaan t. k. 18 p. valitsi organiseeraajaksi John Millerin, jäsenkirjuriksi Väinö Junellin, pöytäkirjuriksi Juljus Klippin, kirjeenvaihtajaksi A. Obyn ja taloudenhoitajaksi Sofia Muttilaisen. Vielä keskusteli johtokunta näyttämölle kulisien hankkimisesta, sekä keittiön ympärille hankittavasta simentti suojukkeesta, suojaamaan kesäisin tapahtuvaa veden tulvaa keittiöön. Nämä molemmat kysymykset jätettiin erityisen toimikunnan tiedusteltavaksi ja tutkittavaksi.

Minulle on jäsenkirjuri ilmoittanut, että useita, jopa kymmeniäkin jäseniä, on rästissä jäsenmaksunsa ja kehoitti siitä muistuttamaan, että käydä ne maksamassa säännöllisesti, ettei tarvitse kuuluttaa nimiänne osaston kokouksessa mustalla listalla. Se johtuu, minun käsittääkseni, huolimattomuudesta.

Uusille jäsenille on myös vielä paljon tilaa osaston jäsenkirjassa. Tulkaa, järjestykää joukkoon. Sillä tavalla tulevaisuudessa voimme voittaa ne kapitalistisen järjestelmän monivaiheiset kiusaukset, joita meillä työläisillä on. M. H. Piirainen.

SALOMON ARM,B. C.

Koska ei ole taas pitkään aikaan näkynyt mitään uutisia paikkakunnaltamme, niin täytyy tässä vähän rökistä osastomme toiminnasta ja muista.

Olihan meillä täällä juhannuksena juhlaakin jos kuinka paljon vaan siitäkään ei kirjeenvaihtajamme ole muistanut mitään mainita. Ei kai ole viitsinyt kirjoittaa sentähden, kun se tahtoi mennä vähän huononpuoleisesti, varsinkin kenttäjuhla.

Juhannusiltana näyteltiin tuo kauvan harjoituksen alla ollut näytöskappale „Murtovarkaus", joka meni kohtalaisen hyvin, ottamalla huomioon paikkakuntamme olosuhteet ja muut vaikeudet. Sitte sunnuntaina oli kenttäjuhla, josta ei oikeastaan kannattaisi puhua mitään, sillä se oli vähän kuivanlainen sekä henkisesti että aineellisesti. Juhlaa varten valittu toimikunta ei ollut hommannut mitään ohjelmaa, vasta kentällä haalittiin kokoon niin paljon, että voi ohjelman alkaa. Muutamia runoja ja kertomuksia, siinä kaikki henkinen ohjelma, jollei ota huomioon myöskin niitä väittelyjä ja kinasteluja, joita jäsenten kesken pakkasi tulemaan — vaikka kai sekin kuului ohjelmaan. Oli myös urheilua lopuksi monelta eri alalta miehille ja naisille. Tässä en sentään viitsi mainita urheilusta sen enempää, koska en ole saanut tietooni palkinnon saajia ja muutenkin tämä on jo vähän myöhästynyt. Muuten rahallinen tulos juhlasta oli tyydyttävä.

Osastomme kokoukset on pidetty nyt kesäajalla säännöllisesti. T. k. 9 p:nä oli puolivuosikokous, jossa valittiin virkailijat tälle toimintakaudelle. Puheenjohtajaksi tuli edelleen Wm' Koski, pöytäkirjuriksi J. Hautala, rahastonhoitajaksi edelleen Matti Laitinen,rahaston- ja jäsenkirjuriksi M. H. Laitinen, sanomalehdelle kirjeenvaihtajaksi J. P. Mäki, organiseeraajaksi J. Harju, kirjallisuuden levittäjäksi Wm. Koski ja F. Kuusisto, sekä taloudenhoitajaksi K. Haavisto. Tilintarkastajiksi M. Koski, Lempi Hissa ja A. Koski. Vielä valittiin kahdeksan henkilöä huvitoimikuntaan. Luettiin tilit ja tilintarkastajain lausunnot, joiden perusteella myönnettiin rahastonhoitajalle ja kirjurille tilivapaus. Tilit osoitta, mitä se oikeastaan on, ja miten se on jokaisen työläisen paras etujen valvoja kuin he vaan alkavat ymmärtämään sen oikeana ja oikeassa valossa. Puheet olivat selviä ja puhtaasti sosialiseen maailmankatsomukseen tähtääviä. Ikävä vaan, ettei kumpaakaan luentoa ollut kuulemassa kuin ainoastaan pieni joukko. Häpeä teille, jotka ette sen vertaa kehtaa laahata luitanne, että edes silloin harvoin, kun meillä on tilaisuus kuulla kunnon puhujaa, ette kehtaa tulla kuulemaan. Tiedän varmasti, että jos olisi tanssit ilmoitettu samaksi aikaa, niin kyllä olisitte tulleet joka sorkka, pienimmästä suurimpaan. Tanssi muuten onkin vielä meillä pääasia ja sosialismista harvat tietävät hölynpölyä eikä näytä olevan halua tulla koskaan tietämäänkään, sen käsityksen minä olen ainakin saanut. Koetimme keventää hänen kirjataakkaansa ostamalla osaston kirjastoon kirjoja kahdellakymmenellä dollarilla. Osastomme osti myös kuusi Työkansan osaketta ja kootiin vielä kolehti Työkansalle, joka tuotti $5.75 Taisipa hän saada vielä joitakin Työkansan ja Väkäleuan tilauksiakin,joten osastomme tässä suhteessa teki voitavansa, varsinkin nyt, kun on haalin korjaukset ja muut maksot, jotka vetävät osastomme varat viimeiseen senttiin.

Kuhnuri.

BELLEVUE, ALTA.

Työkansan toimitukselle ja johtokunnalle.

Osastomme kokouksessa t. k. 2 päivä oli keskustelun alaisena Canadan sosialistipuolueessa vallinneet rettelöt, Työkansan suhtautuminen niihin, sekä Työkansan laajentamiskysymys, ja päätettiin osaston puolesta julkituoda seuraavaa:

Katsomme rettelöiden Canadan sos. puolueessa, josta nykyinen hajaannus on ollut seurauksena, ja joihin Työkansakin on koittanut ottaa osaa, olevan yksinomaan „kukkotappelua"' valta-asemasta puolueessa, Idän suursielujen ja Lännen pomojen välillä, johtuen haetuista, näennäisistä syistä, ilman mitään periaatteellisesti tärkeämpää pohjaa. Hyväksymättä erityisesti kummankaan puolen menettelyä, emme kuitenkaan katso edulliseksi, köyhälistöliikkeen etua silmälläpitäen, että erota Canadan sosialistipuolueesta, siitä yksinkertaisesta syystä, että silloin olisi meiltä hukkaan mennyt kaikki saavutetut tulokset, vuosikausien työ ja uhraukset, sillä jos liittyisimme Federatiohon emme luonnollisestikaan voisi tehdä mitään vaaliliittoa tai äänestää Canadan sos. puolueen ehdokkaita (vai kuinka?), vaan meidän tulisi asettaa omat ehdokkaamme, ja näin hajottaessamme täkäläiset sosialistiset ainekset, olisi siitä varma seuraus, että menettäisimme ainoankin edustajamme Albertan lainlaatijakunnassa. Näin ollen, katsoessamme työväen liikkeelle eduksi pysyä eteenkinpäin Canadan sos. puolueessa, emme luonnollisestikkaan voi tyyneenä hyväksyä sitä sotaista kantaa mille Työkansa (joka olettaa olevansa puolueen äänenkannattaja) on viime aikoina asettunut puoluettamme kohtaan, vaan haluamme suoran vastauksen, tuleeko tätä nälvivää ja vastustavaa kantaa jatkumaan, tai miten se aikoo suhtautua meikäläisiin nähden? Työkansassa ollut huomautus muka lehden „puolueettomuudesta" on jotakin sellaista, joka ei mahdu meidän kalloihimme, sillä onhan mahdotointa kuvitellakaan että Canadan Federation hengellä täytetyt toimittajat voisivat toimittaa lehteä sen puolueen jäsenille, jota ne koittavat saada hajalle, hyväksymättä sen toimintaa, tai

Toiseksi, sensijaan että Työkansa olisi kerännyt joukkoja ympärilleen on se ainakin meikäläisiin Canadan sos. puol. nähden ollut enempi hajoittavalla kannalla viime aikoina. Meistä nähden olisi siis välttämätöintä saada ensin jakamatoin sympatia lehden osaksi, ennenkuin ryhdytään sitä laajentamaan.

Bellevuen Suom. Sos. osaston puolesta:

Hugo Härö. August Jaskari.

(Osaston leima.)

Saanemme sentään tämänkin sapiskan saatuamme huomauttaa:

Se väite, että Työkansa on kaikkien Canadan suomalaisten sosialistien äänenkannattaja, on mielestämme pätevä. Työkansassa ei ole kielletty tilaa keltään, joka kuuluu mihin tahansa nykyisistä Candan sosialistipuolueista. Viimeaikoina ovatkin niinsanotut impossibilistit ja opportunistit väitelleet Työkansassa keskenänsä; toimitus on yhä vähemmän siihen sekaantunut.

Että rettelöt Canadan sosialistien kesken olisivat vain kukkotappelua, se myöskin on liiaksi yksipuolinen päätelmä. Täytyyhän jokaisen puolue-elämää seuraavan huomata, että tässä „rettelöimisessä" on sentään kysymyksessä muutakin kuin vain „kukkotappelu". .Parhaimpana todistuksena lienee siitä Vancouverin toimeenpanevan komitean ja Nanaimon osaston väliset „rettelöt", joiden syntymiseen Työkansa ei ole voinut olla mitenkään syyllinen.

Työkansan toimitus ei ainakaan pyri „valta-asemaan" puolueessa, sillä Työkansan toimittajat tietävät hyvinkin hyvästi, että johtava valta Canadan sosialistipuolueessa tai puolueissa täytyy aina olla englanninkielisillä. Suomalaiset eivät ole Canadassa vielä yhtään sosialistipuoluetta järjestäneet, eikä siis niiden johtokaan voi kuulua heille.

Mitä vaaleissa toimimiseen tulee, niin siitä on Canadan Socialist Federation tehnyt esityksen: että vaaleissa toimisivat yhdessä kaikki ne sosialistit, jotka tunnustavat luokkataistelun.

Työkansan toimittajien puolueeseen kuuluminen sitte, se on tosiaankin kysymys, jota ei liene aivan helppo ratkaista. Nyt enin osa Canadan suomalaisista osastoista kuuluu Canadian Socialist Federationiin ja myöskin Port Arthurin osasto kuuluu siihen. Yleinen tapa on ollut, että henkilön on kuuluttava puolueeseen paikkakunnan osaston kautta ja samoin on yleinen tapa ja järkeen menevä asia, että puoluelehden toimittajien on kuuluttava siihen puolueeseen, johon lehden kannattajajoukko kuuluu. Pitäisikö nyt Työkansan toimittajien kuulua puolueeseen, jossa ei enää ole kuin pieni murto-osa Työkansan kannattajia ja samalla olla kuulumatta paikkakunnan osastoon?

Ei, hyvät veljet. Jos Työkansan toimittajat niin tekisivät, sitte he vasta „liemeen" joutuisivat. Olisimme todellakin kiitollisia, että joku nerokas puoluetoveri tai osasto ratkaisisi meidän asemamme pulman. Itsemme mielestä on ainoa ratkaisu kansanvaltaisuuden nimessä se, että meidän on kuuluttava siihen puolueeseen, johon enemmistö Työkansan kannattajia kuuluu. Ja vasta silloin jos Työkansan kannattajajoukon enemmistö „kääntyy" toiselle kannalle, tulee kysymys ratkaistavaksi Työkansan toimittajien personallisten mielipiteiden ja lehden kannattajajoukon kannan mukaan.

Meidän persoonallinen kantamme on nyt kerta kaikkiaan se, että me asiain tällä kannalla ollessa kannatamme etupäässä Canadian

Tietoja ympäri maailman.

SAKSAN SEKAANTUMINEN MAROKON ASIOIHIN.

Saksan lähettiläs Pariisissa on ilmoittanut ulkoasiain ministerille, että Saksa sen vaaran johdosta, joka uhkaa sen alamaisia Agadyrissa, on päättänyt lähettää sinne sotalaivan, jolle kuitenkin on annettu määräys palata heti kun vaara ei enää uhkaa saksalaisia siirtolaisia. Lähettiläs lausui samalla toivomuksen, että valtojen väliset ystävälliset suhteet eivät tämän toimenpiteen kautta tulisi häirityksi. Sanomalehti Liberte väittää, että viime aikoina ei vaaraa ole ollut olemassa Saksan alamaisia uhkaamassa Agadyrissa.

Hagasin toimisto ilmoittaa, että Desselve otti sangen levollisesti vastaan lähettilään ilmoituksen, mutta ei myöskään salannut että teko tulee tekemään vastenmielisen vaikutuksen Ranskan yleiseen mielipiteeseen. Ministeri selitti samalla, että täytyy valittaa sitä, että ystävällistä ajatusten vaihtoa astustetaan kahden vallan välillä, joille kummallekin olisi siitä paljon hyötyä.

Myöhemmin ilmoitetaan että Parisin sanomalehdistö kehottaa yleisöä tyynesti pohtimaan Saksan sekaantumista Marokon asioihin sekä merkitsee Saksan menettelyn Algecirasin sopimuksen vastasiseksi. Sitä paitsi ollaan sitä mieltä että toimenpide ei ole aiheutunut Agadyrissa vallitsevista olosuhteista ja epäillään, että Saksa tahtoo tällaisella menettelyllään salata todelliset aikeensa. Sanomalehdistö olettaa että Saksa prkii samaan edulliseen asemaan siltä varalta että Marokon kysymys tulisi tarkastettavaksi.

Madridista, heinäk. 2 p. Sanomalehti Imparcial pitää Saksan esiintymistä Marokossa täysin johdonmukaisena koska se on vaan seuraus Ranskan politiikasta siellä viimeisinä kuukausina. Toiset lehdet olettavat että Ranska tulee pyytämään apua Englannilta tai vaatimaan että saksalaiset pysyvät poissa Marokosta, koska ranskalaiset poliisijoukot täydellisesti riittävät pitämään järjestystä Marokossa. Saksalaisilla joukoilla ei ole siellä mitään tekemistä.

Kölnische Zeitungille annettujen tietojen mukaan omistavat eräät saksalaiset liikkeet suuria tiloja Agadyrin lähellä. Yhdellä ainoalla toiminimellä on hallussaan ruhtinaskunnan suuruinen alue. Näiden liikkeiden palveluksessa olevilla henkilöillä on Saksan hallituksen antamat suojeluskirjat. Saksan kauppa ja vuoriteollisuus Etelä-Marokossa ovat viime aikoina suuremmoisesti kehittyneet ja Saksalla on siellä suuria etuja valvottavana.

VARASTELEVA EDUSKUNNAN VARAPUHEMIES.

Tanskan eduskunnan varapuhemies Lindö, jolla on hallituspuolueen jäsenenä ollut melkoinen vaikutus Tanskan viime vuoden politiikkaan ja joka nykyistä hallitusta muodostettaessa oli vakavasti ministeriehdokkaana, on pantu kiinni varastelusta. Asiain kulku on seuraava: Jo useita kuukausia ovat edustajat huomanneet, että heiltä on kadonnut eduskuntatalolla kaikellaisia pikku esineitä, hammasharjoja, peilejä, kampoja hansikkaita j. n. e. Epäluulot kohdistuivat tietysti aina talon palvelijoihin mutta näiden onnistui räyttää toteen syyttömyytensä. Viime kuun lopulla tuli asia ilmi. Lindön asumassa hotellissa tapahtuneet pikkuvarkaudet johtivat epäluulot häneen. Hänen asunnossaan toimitettiin kotitarkastus, jossa varkaudet kävivät ilmi Lindö koetti aluksi kieltää. Lopulta hän kuitenkin tunnusti. Hän on lituspuolue joutua eduskunnassa vähemmistöksi.

KOMMUNIN SOTILAAT.

Hän on tuossa seisonut ajasta aikaan, vanha kommunin mies. Lapsena kammosin, mutta nuorena olen korjannut sen virheen.

Kävin usein häntä katsomassa, vanhaa kommunin miestä. Hyljättynä ja yksinkertaisena hän istui kipsituolillaan, syvät kurtit nenän ympärillä. Mutta silmät silmät! Minä luulen, että hän oli oikea kommunin mies. Ne silmät tuijottivat kuin kauvas erämaahan, ne näkivät, sen minä tunsin ja kumminkin niissä oli äärettömän katkera ilme, — kuin surua niissä oli ja yhden miehen pohjatonta ikävää ja kaipausta. Hänen nojatessaan Saint Anonelaiseen nuijaan, silmät ikäänkuin hankkivat jotain turvaa hämärässä udussa; miesparka — komuni on kuollut, ja olemme vasta luomassa uutta. Nahkakuivat filosofit ovat tutkineet tuota miestä. — He eivät ole häntä ymmärtäneet, eivätkä tule ymmärtämään, sillä hän oli murroksien ja salamannopeiden käännösten mies, tuo vanha kommunardi. On kuin puhuisi hän:

„Sodan kauneus on loppunut. Suuri, ihana taistelu on tauonnut. Katusulkujen runous on loppunut ja taistelu jalon asian puolesta on muuttunut taistelnksi ja loa asiaa vastaan. Julmat totuudet ovat syntyneet miellyttävien tosiasioiden kera hitaasti, mutta silminnähtävästi totuudet ovat kadonneet pölyisiin arkistoihin. Viisauden ikävä rauha on kuollut, ja todellinen sota."

Suutari vai muurariko hän oli, sitä en tiedä, mahdollisesti hän oli tyhjäntoimittaja. Ei se pilaa asiaa. Ei hän, kommunin mies, voisi rikas ollakaan. Hänen asiansa oli arvokas.

Sinä iltana olin ikävissäni. Elämä näytti joutuneen harhaan. En voinut mennä ystävieni luo, sillä he puhuivat siitä ja siitä taulusta tai parjasivat toisiaan tai hihkeilivat kuormiensa alla tai olivat törkeitä. En pidä ystävyyden saastuttamista ystävistä. He ovat kerkeitä kielestään ja astuvat linttaan.

Sinä iltana olin hänen luonaan, vanhan kommunin miehen. En minä silloin häntä tuntenut. En suoraan sanoen voinut sietää häntä. Hän näytti tylsältä, kuten muutkin. Muistan miten kävin hänen kaljuunsa kiinni ja puhuin:

„Katso nyt, minkälainen olet: Eikö olisi ollut paras, että olisit Saint Antoinen torilla ruokkimassa koiria. Tiedätkös, Seneca on väittänyt, että kaikki juoksee, ja hän on oikeassa, sillä sinusta valuu virtana tuhma yritteliäisyys. Nyt sinä ole kipsinen pölypesä. Sinusta ei ole mihinkään. Niistä nenäsi välillä! Takinliepeeseen. sillä eihän sinulla ole mitä än tapoja. Korjaa housujasi. rakkaani. aistikkaammin! Onkos sinulla puukkoa — jos on niin kaavi loka pois hyppysistäsi kansalainen. Aistikkaasti. kansalainen! Harkitulla hävyttömyydelä, kansalainen!"

Niin minä hänele juttelin. Mutta puhellessani olin joutunut kauvas pois ja huomasin seisovani kipsimiehen kera kadunkulmauksella, jonkunlaisen vallituksen takana. Meillä kummallakin oli pyssyt kädessä. Me olimme niin korkealla, että Pariisi oli kuin allamme ja sen yalot välkkyivät kuin joulukuusen kynttilät.

Oli yö. Kipsimies nojasi nuijaan, heittäen pyssyn viereensä. Oli jotain outoa hänen katseessaan. kun hän kääntyi puoleeni:

— Kansalainen, sanoi hän, luuletteko, oettä vielä kestämme kauan piiritystä?

— Kommuni ei kuole, vaikka me kuolisimmekin, vastasin minä.

— Oikein.

Me vaikenimme. Me olimme vahdissa. Muurin takaa näkyivät

muni nukkuu. Me olemme taas uudelleen ajanjakson kynnyksellä. Tätä ennen nukkui tasavalta keisarivallan kynnyksellä, mutta sitte tuli kommuni ja pisti kruunut museoon. Muistatko? Me veimme sen riemusaatossa. Me hurrasimme. Se oli tasavallan riemupäivänä. Saint Antoine oli siistinyt itsensä eikä hirttänyt sinä päivänä ainoatakaan ihmistä. Mutta sinä päivänä minä tein rikoksen.. Minä tein vääryyttä,

— Kansa on oikeassa tehdessään vääryyttäkin.

— Ei niin. Minä tein vääryyttä kommunille, tehdessäni vääryyttä sen isälle, tasavallalle. Me veimme itsevaltiuden merkkejä museoon --- kuinka se on painunut mieleeni, — ja meillä oli rattailla Ranskan kuninkaiden helyt. Siinä oli kruunuja ja ritarimerkkejä, jotka kimaltelivat kevätauringon säteissä Siinä oli hopeaa, kultaa ja jalokiviä ja Saint Antoine räpytti käsiään. Siinä oli Ludvikin lahjoittama kaulaketju, kymmenen [illegible] hinta vanha [illegible]miekka, joka oli saanut [illegible] ylhäistön lihaa; jalokivillä koristettu kuntakapula, jota kuudestoista Ludvig oli puhdistanut [illegible] ja markuntien [illegible] peili, jonka edessä [illegible] Pompadour maalasi kulmiaan. Siinä oli [illegible] jolla Katariina de Medisi [illegible] myrkkyä Kaarlo pyövelille ja tusina [illegible]sia leikkipalloja, jotka Guisen herttua peri tapettuaan orpanansa. Sankat joukot saivat kerrankin nähdä mihin peltojen hedelmät oli joutuneet ja ajattele, kuinka jalomielisiä me olimme: ei yhtään ylimystä nostettu lyhtyyn! En minäkään pidä hirttämisestä, kansalainen, mutta tasavallalla täytyi olla koristuksia. Sinä päivänä juhli tasavalta ilman lyhtykoristeita. Ranskalainen on jalomielinen, mutta häntä ei saa ärsyttää.

— Mutta rikoksesi?

— Minä ohjasin vaunuja, joissa kuningasvalan merkkejä kuljetettiin. Sattumalta ikäänkuin kiusan henkenä, pisti silmääni muuan vanha valtikka, sama, jolla Navarran Henrik iski sen päätöksen, minkä nojalla koko Pariisin köyhälistöltä vietiin ammattiyhdistysvapaus, tämän muistorikkaan sauvan minä otin ja vein takkini helmassa kotiini Saint Antoineen . . . Minä varastin, mutta en ymmärtänyt, että se oli Ranskan kansan oma . . .

— Ei se ollut mikään varkaus.

— Ei, se oli pahempi. En ole voinut viedä sitä pois, sillä minähän olen nyt kommunin sotilas. Kommunin sotilas on tahraton!

Saksalaisten leiritulet sammuivat. He valmistuivat hyökkäämään. Me kuljimme eri haaroille ja palasimme tuokion kuluttua vahtipaikoillemme. Annoimme merkin: olkaa varoillanne! Olkaa varoillanne, vastasi seuraava vahti. Ja nuori kommuni allamme vastasi: olkaa varoillanne!

Toverini sanoi:

— Tämä on Parisin kommunin viimeinen ja meidän täytyy kuolla. Oi tuo synti painaa minua. Jos olisin varastanut kerjäläisen, ei se merkitseisi mitään mutta minä olen kommunia kohtaan vilpillinen. Se valtikka on meidän orjuutemme ja tuhmuutemme ja Ranskan häpeän merkki, mutta meidän käsissämme se muuttui vapauden merkiksi. Sen piti pelottaa tulevia sukupolvia, etteivät he tekisi itsellensä kuninkaita — ja nyt se on minun asunnossani.

— Huomenna ei ole enää kommunia.

— Ei, ja sentähden on minun pakko sovittaa rikokseni tänä yönä.

— Tänä yönä?

— Minä haen sen tänne.

— Vie huomenna pois.

— En elä enää silloin.

— Mutta kommuni voi elää.

— Ei . . maailman kommuni

johtajan paikka julistetaan täten haettavaksi. Toimi on vakinainen ja kuuluu siihen myöskin roolien kirjoitus ja puvuston hoitaminen. Hakemukset suosituksineen ja palkkavaatimuksineen ovat lähetettävät ennen syyskuun 1:stä p:ää. Toimeen on astuttava heti.

Osote: **Theodor Viitala,**
2144 Lexington ave
New York Ctiy

Oscar Arnio,

olen teillen kirjoittanut kolme eri kertaa antamallanne osoitteella: 279 Bay str., Port Arthur, Ont., Canada. Mutta ehkä mahdollisesti se ei ole oikea, koska en ole saanut mitään tietoa. Kaksi kirjettä ehkä vielä seisovat Port Arthurin postikonttorissa, yhden olen saanut takasin, syystä että ei ole löydetty. Olkaa siis hyvä, jos aika myöden antaa ja ottaka niistä jotain selvää. Pyytää

Andrew Roine,
Chisholm, Minn.

voi joskus elää, mutta ei yksi. Pariisin kommuni kuolee, eläköön maailman kommuni!

— Mutta me taistelemme, kansalainen.

— Me taistelemme!

En nähnyt mitään. Tunsin vaan kuinka hän kävi käteeni ja lausui:

Minä menen sen hakemaan.

Ja hän vaipui pimeään yöhön kuin avaraan säkkiin.

Oli hiljaista. Kuoleman rauha ympäri kaiken. Kaukana kaupungilla paloi yksinäinen nuotio, kolkkona pilkkuna pimeydessä. Levotonta, unirikasta lepoa nauttivat kauniin kaupungin asukkaat — herätäksensä kohta kanuunain pirulliseen mellakkaan.

Ja ensimäinen laukaus jyrähti, vieden kaukaa tervehdyksen keskelle talorivejä.Asukkaat olivatjo tottuneet metallin pirun remahduksiin — he olivat tottuneet kuolemaan ja sen eri muotoihin. He eivät uskaltaneet ajatella rauhallista kuolemaa kotoisessa sängyssä, papin vanhanaikaisesti siunatessa lähtevää pitkämatkalaista — ei he tiesivät, että kommunin puolustajain täytyi kaatua katusulun tueksi tai muureille tai vedettiin hän samaan lyhtypylvääseen, jota sitä ennen olivat ylimystön hintelät ruhot koristaneet.

Yö kului. Hän viipyi. Eikö hän palajaisikaan enää?

Ja nyt pamahti taas laukaus ja sitä säesti satojen pyssyjen turmiollinen orkesteri. Ja yht'äkkiä ilmaantui tuhansia valoja saksalaiset olivat liikkeellä. Ja kommunin kaupunki vastasi tervehdykseen kellojen soitolla ja pyssyjen kuulilla — veren lemu tuntui jo ilmassa.

Ja nyt näin, että saksalaiset hyökkäsivät joka taholta. Heidän kanuunansa jyrisivät ja pyssyt surrasivat kuin ampiaiset heleänä poutapäivänä — mutta häntä ei kuulunut. Ja nyt he olivat vallan lähellä. Latasin ja ammuin, mutta he lähenivät yhä. Missä hän viipyi — joko luoti tapasi hänet, vai pettikö hän kommunin — toisen kerran.

Nyt olivat sakasalaiset aivan lähellä ja minä takerruin sant-antoinelaiseen nuijaani. Samassa saapui hän. Hän oli heittänyt nuijansa ja kiväärinsä pois. Kädessä oli hänellä kaunis kultainen valtikka ja hän heilutti sitä vallan rajusti. Ja hän hyökkäsi keskelle saksalaisten joukkoa ja iski puoleen ja toiseen. Kuulin kuinka hän huusi, jaellessaan iskuja

— Tuossa on sinulle, kruunupäiden orja, omasta aseestasi . . . Tuossa . . .

Sitten hän kaatui viereeni, rinta lävistettynä, valtikanvarsi kädessä. Hän sopersi:

— Kuolen puhtaalla omallatunnolla. Hyvästi kommuni!

Siten taistelivat ja kuolivat kommunin sotilaat.

(K. L:stä).

Kalle Kissanen.

Osuuskaupan Lihamyymälä

Kansalaiset:

Oma etunne vatii teitä ostamaan kaiken tavaranne osuuskaupasta.

Me tarjoamme teille ainoastaan puhdasta ja parhainta saatavissa olevaa lihatavaraa. Monenliset kotitekoiset puhtasti valmistetut makkarat ovat meillä erikois alanamme.

Ostakaa tavaranne ainoastaan osuuskaupasta

Liike sijaitsee
No. 176 Algoma st. Puhelin 1118

Jokapäiväistäleipää!

on saatavana vanhanmaan reikäleipiä, korppuja kovaa leipää sekä leivoksia kaikesta aausta. Ne jotka aikovat omaa kotia perustaa muistakaa että ei ainoastaan rakkaudella eletä vaan tarvitaan leipää siis ähettäkää tilauksenne.

Huom! Linjoille toimitetaan tilaukset huolella.

Wm Blomqvist.

LEIPOMO

30 Centre St., Puhelin 345. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Yhteiskauppa-yhtiö

Fort Willamissa.

Myy kaikkia ruokatavara alalle kuuluvia tavaroita. (Groceries & Bukhers). Tässä liikkeessä taataan rehellinen palvelus ja hyvä tavara.

Meille saapuu tav roita, kuten voita ja munia sekä virkistäviä hedelmiä idästä kahdesti viikossa joten ne ovat tuoreita ja parhaita laadultaan. Siis tarvites anne näitä tavaroita o.. teidän paras tilata ne aina osuuskaupasta.

Paras asia tässä on vielä se että liikevoitto jää teille itsellenne. Kannattakaa aina omaa kauppanne.

The Finnish Co-op. Store Co. Ltd.

Presson Block — — Phone 1326. — — Simpson st. Fort William.

ROGERSIN UUSI VALOKUVAAMO.

82 Cumberland st. Fallish Footin rautakaupan yläkerrassa.

Parhaiten laitettu valokuvaamo kaksoiskaupungeissa, sekä uusiaikainen kalustomme antavat meille tilaisuuden tarjota teille parempia kuvia kuin mitä voitte saada muualla.

Sallikaa meidän tehdä koe ja te tulette varmaan olemaan tyytyväinen tuloksiin.

Postikortti kuvia $1.00 tusina

Kansalaiset Huom.!

OSUUSKAUPPA

on luotettavin liike tehdä ostoksianne, mikäli tähän astinen kokemus osoittaa. Tavarain hyvyydessä ja halpuudessa se kykenee kilpailemaan yksityiskauppojen kanssa. Ja tulevaisuus on näyttävä mitä kaikkea se kykeneekään tekemään ostajiensa eduksi. Siis kaikki Port Arthurin työläiset rientäkää kilvan tekemään ostoksianne omasta liikkeestänne, joka on

OSUUSKAUPPA

The Co-operative Trading Co.

meri nykyisenään on verraten nuori muodostuma — viimeinen nen silta, joka sen poikki kulki yhdisti toisiinsa Europan Ja Grönlannin Islannin kautta Tyynen meren geologisesta menneisyydestä ei sitä vastoin ole tiedetty sanottavasti mitään.

Toiset geologit pitävät Tyyntä merta vanhimpana ja vakinaisimpana pinnan ilmiönä, mitä on koko maapallolla. He perustavat tämän päätelmänsä siihen tosiseikkaan, että lietekerrostumat tämän meren kaikilla rannoilla ovat huomattavan täydelliset, ne siis olisivat olleet meren peitossa kaikkina geologisina aikoina, kunnes kuivaksi maaksi kohosivat nuorimuodostuksen kautta. Toiset taas luulevat huomanneensa ilmiöitä, jotka todistavat Tyynen meren keskellä verraten myöhäisiin aikoihin, tertiäriaikoihin saakka olleen suuren mannermaan, kokonaisen maanosan, josta ainoastaan hajallisia saaristoja on säilynyt. Tämän mannermaan ympärillä olisi muka joka puolella ollut tavattoman syviä hautoja, jotka sen erottivat muista mannermaista ja jotka olivat syntyneet sen kautta, että meren ulkoreunalla rannoille kohosi korkeita vuoria. Silmäys karttaan osottaakin että Tyyntä merta kauttaaltaan ympäröi vuorireunusta, joka kohdalla meressä lähinnä rannikkoa aina on pitkulaiset tavattoman syvät haudat. Nämä haudat olisivat kuitenkin viimeksi mainitun mielipiteen esittäjäinkin mielestä olleet kautta geologisten aikain merenä, joten siis tämä mielipide yhtä tyydyttävästi selittäisi liedekerrostumain täydellisyyden.

Vajonneen mantereen entistä olemassaoloa nämä tutkijat etupäässä puolustavat biologisilla syillä. Tämä manner on muka tarpeellinen, jotta voitaisiin selittää, kuinka korkeammat imettäväiset saattoivat niin äkkiä ilmestyä Europan ja Amerikan vanhempiin tertiärisiin kerroksiin. Ja sieltä myös olisivat Haugin mielestä tulleet kaksineuvoiset kasvit liituajalla sekä Uuteen että Vanhaan maailmaan. Mutta näitä päätelmiä toiset arvelevat heikoiksi. Jos joka kerta täytyisi keksiä uusia maanosia, kun geologian historiassa esiintyy joku selittämättömältä näyttävä aukko kehityksessä niin olisi maapallo piankin liian pieni niitä kaikkia käsittämään. Oikeampi on tunnustaa, että tietomme vielä ovat kovin puutteelliset, havainnoissa itsessään on suuria aukkoja, näistä aukoista voivat selittämättömät ilmiöt ensi sijassa saada selityksensä. On vielä viitattu eräisiin Tyynen meren saarilla säilyneihin omituisiin eläimistöihin, jotka eroavat aivan huomattavasti läheisien mantereiden eläimistöistä.

Niin on esim. Galapagos saarilla laita, kuten jo Darvin huomasi poiketessaan siellä matkallaan maan ympäri. Mutta mahdollista on, että nämät saaret saivat eläimistönsä myöhemmin Amerikan mantereelta, ja että ne ovat saaristossa vähitellen erikaistuneet, niin että on syntynyt aivan uusia lajeja. Ei siis tarvitse otaksua, että saaristo olisi jäännös uponneesta mantereesta tuon erikoisuuden selittämiseksi. On vielä turvauduttu siihenkin, että Tahitin saarella on graniittikallioita, jotka, kuten on todistettu, aina tarvitsevat päälleen paljon maata, jotta paine olisi riittävän suuri niitten taajain ja tasaisten kidemuotojen syntymiseksi. Toisin sanoen Tahitin täytyy olla vain jäännös ennen paljon laajemmasta maasta, josta suurin osa on kulunut pois. Tätä vastaan väitetään, että Tahitin graniittikalliot ehkä voidaan se- piteen Tyynen meren entisyydestä.

On jo kauvan tiedetty, että merissä on, usein lähinnä mantereita tai saarijonoja, syviä hautoja eli vajonta-alueita, joiden pohja on tuhansia metriä syvemmällä yleistä merisyvyyttä (noin 4,000 metriä). Näitä syvänteitä varsinkin on „Albatross“ mittauksiensa kautta tutkinut. Tyynen meren syvänteet voidaan jakaa kolmeen eri ryhmään. Ensimäiseen kuuluvat ne, jotka selvään seuraavat jonkun mantereen ulkoreunaa, kuten se laaja ja syvä hauta, joka on heti Japanin ulkopuolella ja jatkuu Aleutin saariston edustalla olevana syvänteenä, taikka se kokon joukon pienempi syvänne, joka on Etelä-Amerikan rannikon, varsinkin Chilen edustalla. Nämä haudat luultavasti ovat syntyneet sen kautta, että merenpohja on poimuttanut alaspäin, samalla kuin rannikon vuoristot ovat poimuttuneet ylöspäin. Toiseen ja kolmanteen ryhmään kuuluvat ne syvänteet, jotka ovat Tyynen meren keskellä mannermaista.. Toiseen ryhmään kuuluvain pääsuunta on pohjoisesta etelään, suoraan kohti Behringin salmea, jonka takana taas on Pohjoisessa jäämeressä samalla maan ympäri kiertävällä meridianilla samanlaisia syviä hautoja, kuten Nansen naparetkensä kautta osoitti. Tämä syvännejakso jakaa maanpinnan kahtia melkein kahdella kolmasosalla sen ympärystästä. Näitten syvänteitten luonteista päättäen näyttää siltä että niiden täytyy olla hyvin vanha piirre maapallon rakenteesta. Ne luultavasti ovat alkuajoista saakka erottaneet Tyynen meren puolella Vanhan ja Uuden maailman toisistaan. Kolmannen suunnan syvänteet taas kulkevat tämän suunnan kanssa ristiin, päiväntasaajan suunnassa. niitä kutsutaan yleensä „Välimeren luontoisiksi syvänteiksi“, koska niitä tavataan ympäri maapallon jotenkin samalla leveydellä kuin Europan Välimeri on, mainitaksemme vain kartalla näkyvistä Mexicon lahden. Mutta vedenalaisia syvänteitä on likimain samoilla leveyksillä ja samassa suunnassa Tyynessä meressä useitakin. Atlantin meren pohjassa niitä ei ole, mutta voitanee otaksua, että ne systä tai toisesta ovat tukkeutuneet. Nämä Välimeren luontoiset syvänteet ovat todistettavasti vanha piirre maapallon rakenteesta. Europan ja Afrikan välisen Välimeren kohdalla on kaikkina geologisina aikoina ollut syviä veden täyttämiä hautasyvänteitä, vaikka meren rantaviivat ovatkin suuressa määrin vaihdelleet. Samansuuntaisten syvänteitten löytyminen Tyynessä meressä näyttää siis todistavan, että Tyyni meri on alkuajoilta saakka ollut merenä, ja ettei otaksuttua suurta maanosaa ole sen keskellä ollut milloinkaan.

Omituista muuten on että yllämainittu maapallon kahtiajako syvänteiden kautta on huomattavana Etelänapamaan ulkopiirteessä. Rossin meri, joka Tyynen meren puolella pistää syvimmälle sen sisään, ja vastapuolelta sitä kohti ulottuva Veddel meri ovat nimittäin jotenkin samalla suoralla linjalla kuin Behringin meri ja sen kautta kulkeva Greenvichin meridiani. Tämä samansuuntaisuus käy sitäkin ilmeisemmäksi, jos vielä huomataan mainittujen napamerien olevankin salmen kautta keskenään yhteydessä ja Etelänapamaan alppijonon siltä kohdalta katkenneen. Silloin voimme täydellä syyllä ruveta puhumaan kahdesta pallonpuoliskosta. Koko maan yli olisi selvään huomattavana ympärillä olevia aloja syvempi ura pallon kiinteässä pinnassa.

Port Arthurin
Virvoitusjuomatehdas

Valmistavat

Coca-Cola

y. m. virvoitusjuomia.

Tilatkaa kotiinne kori koetteeksi!

ED. FAURE

Omistaja

Secord katu 108. Puhelin 849.

Harrastakaa
Puhtautta!

Käykää kylpemässä säännöllisesti vähintäin kerran viikossa. Se on terveyden ehto ja suomalaisten vanha kiitettävä hyvä tapa. Sauna lämmin keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2—12 j. p. p.

Huom.! Alusvaatteita pestään.

Entinen E. Krukbeckin sauna.

W. OJA.

— SUOMALAINEN —
RAVINTOLA
ja
PALLOHUONE

A. HELINEN

283 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan

Palovakuutuksia

— Ainoastaan —

:: :: Hyviä sekä luotettavia :: :: yhtiöitä suositellaan.

224 Arthur St.

Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen
Räätäliliike

Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja.

Telef. 682. :: 279 Bay St.

Kaikenlaista ammattiin kuuluvaa korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen
PARTURIN LIIKE

Telef. 1146-c :: 281 Bay Str.

Suomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.

HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — —
PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät

Saatavana tupakkaa ja virvoitusjuomia.

Yhdistyksien kokousilmoituksia

Bellevuen S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai klo 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on Gust Sihvonen L. Box 21 Bellevue, Alta, Can.

Canadian Socialist Federationin yleisen toimeenpanevan komitean varsinaiset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena maanantaina talossa no. 9 Queen str. South (kolmannessa kerroksessa. **H. Martin,** kirjuri, 61 Weber str. East, Berlin, Ont.

Colemanin S. S. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina kello 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: Valter North Box 56 Coleman, Alta, Can.

Cobaltin S .S. osaston osote on: S. S. osasto. **Box 910, Cobalt,** Ont., Can.

Canmoren S. S. osaston varsinaiset e li kuukausikokoukset pidetään joka **ensimäinen** ja kolmas sunnuntai kuusta kello 2 ilta päivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: Juho Turunen, L Bx 1163 Canmore, Alta, Can.

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C., Canada.

Fort Williamin S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:s sunnuntai kello 8 j. pp. Osoite on: S. S. osasto 211 Robertson Street Fort William, Ont.

Ladysmithin S.S. osaston osoite on: S. s. osasto, Bx 277, Ladysmith, B. C. Can.

Port Arthurin S. S. osaston Sairausja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs. G. Bohm 300 Algoma st. ja J. Laakso Cort st. 210 Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 2 päivällä jäsen maksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotona.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Ontarion metsä- ja ra tatietyöläisten renkaan kirjeenvaihto osote on: John Salo, 137 Albert Str. Port Arthur, Ont.

Kommunistisen Sammon Takojat Ltd. yhtiön osote on: Sammon Takojat Ltd. Websters Corner's B. C., Canada.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki“ pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina 7.30 illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Sointulan S. S. osaston osote on: S. S. osasto, Sointula, B. C.

Sellwoodin S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on toistaiseksi: Sellwoodin S. S. osasto Box 101 Sellwood, Ont., Canada.

Nolalun S. S. osaston kokoukset pidetään joka kuun 2:nen sunnuntai kello 2 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. osasto Nolalu, P. A. D., Ont.

Port Arthurin s. s. osaston työkokoukset pidetään joka 2 ja 4 sunnuntai kuussa kello 7.30 j. pp. 314 Bay St. Kirjevaihto-osote: S. s. osasto 314 Bay St., Port Arthur, Ont., Can.

Red Deerin S. S. osaston kokoukset pidetään joka 2:nen ja 4:s sunnuntai kuukaudessa.

Kirjeenvaihtajan osote on: Gust Mäki, Ekville, Alta.

Vancouverin suomalainen sosialistiyhdistys „Raivaaja“ pitää kokouksia joka toinen ja neljäs Perjantai, alkaen kello 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoite: Jacob Rämö, Britcola P. O., Vancouver, B.C.

Vancouverin S. S. osaste pitää kokouksensa joka 2:n ja 4:s torstai kuussa, kello 8 illalla. Kirjeenvaihto osote on Local no. 45, S. P. of C. 151 Hastings St W. Vancouver, B. C.

Toronton S. S. Liiton kirjeenvaihtajan osote on: T. s. s. Liitto. 214 Adelaide St., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osotteella: Hj. **Mattson,** Box 1, Smithville, Minn.

Nepigon S. S. osaston kuukausi kokous pidetään joka 4:jäs sunnuntai kuussa, kello 3 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on F. Salo, Box 15 Nepigon, Ont., Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta klo 8. Kirjevaihtoosoite on C. C. nourisoseura Box 131 Copper Cliff, Ont., Can.

Garson Minning Nuorisoseuran varsinaiset ja ohjelma kokoukset pidetään joka sunnuntai-ilta kello 8. Kirjeenvaihto osote on G. M. N. Seura „Yritys“. Garson Mine. Sudbury, Ont.

Salmon Arm s. s. osast n työkokoukset pidetään joka k ukauden 2 ja 4 sunnuntai kelo 2 j. p. p. Kirjeenvaihto osoite on: S. S. Osasto, Salmon Arm, Box 658 B. C. Canada.

Victorian Nuorisoseuran varsinainen kokous pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina. Ylimääräisiä pidetään tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihtajan osote on: V. Nuorisoseura. Mond, P. O. Ont.

Nanaimon S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: N. S. S. osasto, Box 199, B. C.

Sault Ste Marien S. S. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai klo 8.30 ill. Kirjeenvaiht. os.: S. S. osasto West, Lbox 146 Sault Ste Marie, Ont., Can.

Ilmoittakaa Työkansassa.

BANK OF MONTREAL

Perustettu 1817.

Pääoma kaikki maksettu	$14,400,000.oo
Jäännös.	$11,000,000.oo
Varat (omaisuus)	$168,001,173.12

PORT ARTHURIN HAARA-OSASTO

Vekseleitä kaikkialle ja kaikkialta myydään ja ostetaan.
Velkakirjoja vaihdetaan rahaksi.
Välitetään kaikkia pankkiin kuuluvia asioita.

No. 176 Algoma st. Puhelin 1118

Jokapäiväistäleipää!

on saatavana vanhanmaan reikäleipiä, korppuja kovaa leipää sekä leivoksia kaikesta aausta. Ne jotka aikovat omaa kotia perustaa muistakaa että ei ainoastaan rakkaudella eletä vaan tarvitaan leipää siis lähettäkää tilauksenne.

Huom! Linjoille toimitetaan tilaukset huolella.

Wm Blomqvist.

LEIPOMO

30 Centre St., Puhelin 345. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Yhteiskauppa-yhtiö

Fort Willamissa.

Myy kaikkia ruokatavara alalle kuuluvia tavaroita. (Groceries & Bukhers). Tässä liikkeessä taataan rehellinen palvelus ja hyvä tavara.

Meille saapuu tavaroita, kuten voita ja munia sekä virkistäviä hedelmiä idästä kahdesti viikossa joten ne ovat tuoreita ja parhaita laadultaan. Siis tarvites anne näitä tavaroita on teidän paras tilata ne aina osuuskaupasta.

Paras asia tässä on vielä se että liikevoitto jää teille itsellenne.

Kannattakaa aina omaa kauppanne.

The Finnish Co-op. Store Co. Ltd.

Presson Block — — Phone 1326. — — Simpson st. Fort William.

ROGERSIN UUSI VALOKUVAAMO.

82 Cumberland st. Fallish Footin rautakaupan yläkerrassa.

Parhaiten laitettu valokuvaamo kaksoiskaupungeissa, sekä uusiaikainen kalustomme antavat meille tilaisuuden tarjota teille parempia kuvia kuin mitä voitte saada muualla.

Sallikaa meidän tehdä koe ja te tulette varmaan olemaan tyytyväinen tuloksiin.

Postikortti kuvia $1.00 tusina

Kansalaiset Huom.!

OSUUSKAUPPA

on luotettavin liike tehdä ostoksianne, mikäli tähän astinen kokemus osoittaa. Tavarain hyvyydessä ja halpuudessa se kykenee kilpailemaan yksityiskauppojen kanssa. Ja tulevaisuus on näyttävä mitä kaikkea se kykeneekään tekemään ostajiensa eduksi. Siis kaikki Port Arthurin työläiset rientäkää kilvan tekemään ostoksianne omasta liikkeestänne, joka on

OSUUSKAUPPA

The Co-operative Trading Co.

281 Bay St. Telefooni 1058

Suomalainen kellosepänliike

Tehdään kaikkea kelloalalle kuuluvaa työtä halvalla ja huolellisesti. Varastossa on tasku- herätys- ja pöytäkelloja. Postilähetykset voi tehdä osoitteella: Port Arthur. Albert St., 123.

S. Koivuniemi & Ivar Salo.

ONKO TYYNESSÄ MERESSÄ UPONNUT MANTERE?

Maapallon historian kannalta katsoen Tyyni meri on maan tuntemattomimpia seutuja. Atlannin meren historiaa voimme melkein askel askeleelta seurata geologisten aikausien kulnessa eläinten muinoisten vaelluksien kautta vanhan ja uuden maailman välillä jolloin maayhteyksiä vielä oli olemassa. Tiedämme, että Atlantin

kaikkina geologisina aikoina, kunnes kuivaksi maaksi kohosivat vuorimuodostuksen kautta. Toiset taas luulevat huomanneensa ilmiöitä, jotka todistavat Tyynen meren keskellä verraten myöhäisiin aikoihin, tertiäriaikoihin saakka olleen suuren mannermaan, kokonaisen maanosan, josta ainoastaan hajallisia saaristoja on säilynyt. Tämän mannermaan ympärillä olisi muka joka puolella ollut tavattoman syviä hautoja, jotka sen erottivat muista mannermaista ja jotka olivat syntyneet sen kautta, että meren ulkorenalla rannoille kohosi korkeita vuoria. Silmäys karttaan osottaakin että Tyyntä merta kauttaaltaan ympäröi vuorireunusta, joka kohdalla meressä lähinnä rannikkoa aina on pitkulaiset tavattoman syvät haudat. Nämä haudat olisivat kuitenkin viimeksi mainitun mielipiteen esittäjäinkin mielestä olleet kautta geologisten aikain merenä, joten siis tämä mielipide yhtä tyydyttävästi selittäisi liedekerrostumain täydellisyyden.

Vajonneen mantereen entistä olemassaoloa nämä tutkijat etupäässä puolustavat biologisilla syillä. Tämä manner on muka tarpeellinen, jotta voitaisiin selittää, kuinka korkeammat imettäväiset saattoivat niin äkkiä ilmestyä Europan ja Amerikan vanhempiin tertiärisiin kerroksiin. Ja sieltä myös olisivat Haugin mielestä tulleet kaksineuvoiset kasvit liituajalla sekä Uuteen että Vanhaan maailmaan. Mutta näitä päätelmiä toiset arvelevat heikoiksi. Jos joka kerta täytyisi keksiä uusia maanosia, kun geologian historiassa esiintyy joku selittämättömältä näyttävä aukko kehityksessä niin olisi maapallo piankin liian pieni niitä kaikkia käsittämään. Oikeampi on tunnustaa, että tietomme vielä ovat kovin puutteelliset, havainnoissa itsessään on suuria aukkoja, näistä aukoista voivat selittämättömät ilmiöt ensi sijassa saada selityksensä. On vielä viitattu eräisiin Tyynen meren saarilla säilyneihin omituisiin eläimistöihin, jotka eroavat aivan huomattavasti läheisien mantereiden eläimistöistä.

Niin on esim. Galapagos saarilla laita, kuten jo Darvin huomasi poiketessaan siellä matkallaan maan ympäri. Mutta mahdollista on, että nämät saaret saivat eläimistönsä myöhemmin Amerikan mantereelta, ja että ne ovat saaristossa vähitellen erilaistuneet, niin että on syntynyt aivan uusia lajeja. Ei siis tarvitse otaksua, että saaristo olisi jäännös uponneesta mantereesta tuon erikoisuuden selittämiseksi. On vielä turvauduttu siihenkin, että Tahitin saarella on graniittikallioita, jotka, kuten on todistettu, aina tarvitsevat päälleen paljon maata, jotta paine olisi riittävän suuri niitten taajain ja tasaisten kidemuotojen syntymiseksi. Toisin sanoen Tahitin täytyy olla vain jäännös ennen paljon laajemmasta maasta, josta suurin osa on kulunut pois. Tätä vastaan väitetään, että Tahitin graniittikalliot ehkä voidaan selittää suuriksi lohkareiksi, joita nuoremmat purkautuneet vuorilajit ovat kohottaneet mukanaan maankuoren syvemmistä kerroksista ja jotka eivät ennättäneet laavassa sulaa. Tyynen meren saarilla ja pohjassakin on, kuten yleiseen tunnettua, vielä tänä päivänä paljon tulivuoria.

Hiljattain on Tyynen meren tunteminen saanut melkoisesti lisävalaistusta syvyysmittauksien kautta, joita kaabelilaivat ovat tehneet ja varsinkin „Albatross“-nimisen amerikalaisen laivan töiden kautta. Tällä laivalla oli mukana nykyisen meritutkimuksen mestari John Murray, ja hän on näiden töiden nojalla lausunut uusille perusteille nojautuvan mieli-

kuu Aleutin saariston edustalla olevana syvänteenä, taikka se koko joukon pienempi syvänne, joka on Etelä-Amerikan rannikon, varsinkin Chilen edustalla. Nämä haudat luultavasti ovat syntyneet sen kautta, että merenpohja on poimuttanut alaspäin, samalla kuin rannikon vuoristot ovat poimuttuneet ylöspäin. Toiseen ja kolmanteen ryhmään kuuluvat ne syvänteet, jotka ovat Tyynen meren keskellä mannermaista.. Toiseen ryhmään kuuluvain pääsuunta on pohjoisesta etelään, suoraan kohti Behringin salmea, jonka takana taas on Pohjoisessa jäämeressä samalla maan ympäri kiertävällä meridianilla samanlaisia syviä hautoja, kuten Nansen naparetkensä kautta osoitti. Tämä syvännejakso jakaa maanpinnan kahtia melkein kahdella kolmasosalla sen ympärystästä. Näitten syvänteitten luonteista päättäen näyttää siltä että niiden täytyy olla hyvin vanha piirre maapallon rakenteesta. Ne luultavasti ovat alkuajoista saakka erottaneet Tyynen meren puolella Vanhan ja Uuden maailman toisistaan. Kolmannen suunnan syvänteet taas kulkevat tämän suunnan kanssa ristiin, päiväntasaajan suunnassa. niitä kutsutaan yleensä „Välimeren luontoisiksi syvänteiksi“, koska niitä tavataan ympäri maapallon jotenkin samalla leveydellä kuin Europan Välimeri on, mainitaksemme vain kartalla näkyvistä Mexicon lahden. Mutta vedenalaisia syvänteitä on likimain samoilla leveyksillä ja samassa suunnassa Tyynessä meressä useitakin. Atlantin meren pohjassa niitä ei ole, mutta voitanee otaksua, että ne systä tai toisesta ovat tukkeutuneet. Nämä Välimeren luontoiset syvänteet ovat todistettavasti vanha piirre maapallon rakenteesta. Europan ja Afrikan välisen Välimeren kohdalla on kaikkina geologisina aikoina ollut syviä veden täyttämiä hautasyvänteitä, vaikka meren rantaviivat ovatkin suuressa määrin vaihdelleet. Samansuuntaisten syvänteitten löytyminen Tyynessä meressä näyttää siis todistavan, että Tyyni meri on alkuajoilta saakka ollut merenä, ja ettei otaksuttua suurta maanosaa ole sen keskellä ollut milloinkaan.

Omituista muuten on että yllämainittu maapallon kahtiajako syvänteiden kautta on huomattavana Etelänapamaan ulkopiirteessä. Rossin meri, joka Tyynen meren puolella pistää syvimmälle sen sisään, ja vastapuolelta sitä kohti ulottuva Veddel meri ovat nimittäin jotenkin samalla suoralla linjalla kuin Behringin meri ja sen kautta kulkeva Greenvichin meridiani. Tämä samansuuntaisuus käy sitäkin ilmeisemmäksi, jos vielä huomataan mainittujen napamerien olevankin salmen kautta keskenään yhteydessä ja Etelänapamaan alppijonon siltä kohdalta katkenneen. Silloin voimme täydellä syyllä ruveta puhumaan kahdesta pallonpuoliskosta. Koko maan yli olisi selvään huomattavana ympärillä olevia aloja syvempi ura pallon kiinteässä pinnassa. Atlantin meren pohjassa on kuitenkin hautain sijasta pohjois-eteläsuunnassa pitkä kynnys oikea vedenalainen laaka vuorijono, joka on yhtä pitkä kuin molemmat Amerikat yhteensä. Tämän kynnyksen päällä ovat Tristan da Cunha, Ascension, St. Paul ja Azorit.

HIEROJA.

Otan vastaan sairaita perheissä ja kotonani.

Helsingissä tutkinnon suorittanut.

Mrs. T. Löfqvist,
318 Bay St.

Secord ja Bay katujen kulmassa.

ED. FAURE

Omistaja

Secord katu 108. Puhelin 849.

Harrastakaa
Puhtautta!

Käykää kylpemässä säännöllisesti vähintäin kerran viikossa. Se on terveyden ehto ja suomalaisten vanha kiitettävä hyvä tapa. Sauna lämmin keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2—12 j. p. p.

Huom.! Alusvaatteita pestään.

Entinen E. Krukbeckin sauna.

W. OJA.

— SUOMALAINEN —
RAVINTOLA
ja
PALLOHUONE

A. HELINEN

283 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan
Palovakuutuksia

— Ainoastaan —

:: :: Hyviä sekä luotettavia :: :: yhtiöitä suositellaan.

224 Arthur St.

Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen
Räätäliliike

Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja.

Telef. 682. :: 279 Bay St.

Kaikenlaista ammattiin kuuluvaa korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen
PARTURIN LIIKE

Telef. 1146-c :: 281 Bay Str. Suomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.

HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — —
PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät

Saatavana tupakkaa ja virvoitusjuomia.

Entisessä O. Aarnion kahvilassa Bay St. 279

Jackson & Toleck.

Hammaslääkäri
W. T. McGORMAN

ottaa vastaan sairaita kello 9—6.

Room 1 Mooring Block

Cumberland St.

Port Arthur.

Colemanin S. S. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina kello 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: Valter North Box 56 Coleman, Alta, Can.

Cobaltin S .S. osaston osote on: S. S. osasto. Box 910, Cobalt, Ont., Can.

Canmoren S. S. osaston varsinaiset e li kuukausikokoukset pidetään joka ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuusta kello 2 ilta päivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: Juho Turunen, L Bx 1163 Canmore, Alta, Can.

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C., Canada.

Fort Williamin [illegible] S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:s sunnuntai kello 8 j. pp. Osoite on: S. S. osasto 211 Robertson Street Fort William, Ont.

Ladysmithin S.S. osaston osoite on: S. s. osasto, Bx 277, Ladysmith, B. C. Can.

Port Arthurin S. S. osaston Sairausja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs. G. Bohm 300 Algoma st. ja J. Laakso Cort st. 210 Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 2 päivällä jäsen maksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotona.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Ontarion metsä- ja [illegible] **tatietyöläisten renkaan** kirjeenvaihto osote on: John Salo, 137 Albert Str. Port Arthur, Ont.

Kommunistisen Sammon Takojat Ltd. yhtiön osote on: Sammon Takojat Ltd. Websters Corner's B. C., Canada.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki“ pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina 7.30 illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Sointulan S. S. osaston osote on: S. S. osasto, Sointula, [illegible]

thur, Ont., Can.

Red Deerin S. S. osaston kokoukset pidetään joka 2:nen ja 4:s sunnuntai kuukaudessa.

Kirjeenvaihtajan osote on: Gust Mäki, Ekville, Alta.

Vancouverin suomalainen sosialistiyhdistys „Raivaaja“ pitää kokouksia joka toinen ja neljäs Perjantai, alkaen kello 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoite: Jacob Rämö, Britcola P. O., Vancouver, B.C.

Vancouverin S. S. osaste pitää kokouksensa joka 2:n ja 4:s torstai kuussa, kello 8 illalla. Kirjeenvaihto osote on Local no. 45, S. P. of C. 151 Hastings St W. Vancouver, B. C.

Toronton S. S. Liiton kirjeenvaihtajan osote on: T. s. s. Liitto. 214 Adelaide St., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osotteella: Hj. Mattson, Box 1, Smithville, Minn.

Nepigon S. S. osaston kuukausi kokous pidetään joka 4:jäs sunnuntai kuussa, kello 3 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on F. Salo, Box 15 Nepigon, Ont., Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta klo 8. Kirjevaihtoosoite on C. C. nourisoseura Box 131 Copper Cliff, Ont., Can.

Garson Minning Nuorisoseuran varsinaiset ja ohjelma kokoukset pietään joka sunnuntai-ilta kello 8. Kirjeenvaihto osote on G. M. N. Seura „Yritys“. Garson Mine. Sudbury, Ont.

Salmon Arm s. s. osast n työkokoukset pidetään joka kuukauden 2 ja 4 sunnuntai kelo [illegible] j. p. p. Kirjeenvaihto osoite on: S. S. Osasto, Salmon Arm, Box 658 B. C. Canada.

Victorian Nuorisoseuran varsinainen kokous pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina. Ylimääräjsiä pidetään tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihtajan osote on: V. Nuorisoseura, Mond, P. O. Ont.

Nanaimon S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: N. S. S. osasto, Box 199, B. C.

Sault Ste Marien S. S. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai klo 8.30 ill. Kirjeenvaiht. os.: S. S. osasto West, Lbox 146 Sault Ste Marie, Ont., Can.

Ilmoittakaa Työkansassa.

BANK OF MONTREAL

Perustettu 1817.

Pääoma kaikki maksettu	$14,400,000.00
Jäännös	$11,000,000.00
Varat (omaisuus)	$168,001,175.12

PORT ARTHURIN HAARA-OSASTO

Vekseleitä kaikkialle ja kaikkialta myydään ja ostetaan.
Velkakirjoja vaihdetaan rahaksi.
Välitetään kaikkia pankkiin kuuluvia asioita.

Säästöpankki.

Korkoa maksetaan talletuksista $1.00 ylöspäin. Epäilemättä varma pankki on tämä, syystä että se on suurin ja vanhin Canadassa.

Port Arthurin haaraosasto. W. H. NELSON, Pankkiiri

S. W. RAY JARVIS

RAY, STREET & Co

PERUSTETTU 1884.

PANKKIIRIT

PORT ARTHUR PORT WILLIAM

5 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankkiosastossamme, kun pääoma säästöön vähintäin $1,00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.

Me vakuutamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä, j. n. e. tulipaloa vastaan.

Me voimme vakuuttaa teidät tapaturman varalta.

Meillä on suuri joukko huoneita ja tontteja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.

Pilettiä parhaimmille linjoille kaikkiin Suomen satamiin myydään halvimmilla hinnoilla. Myydään rahaosoitteita jotka lunastetaan ... kaikkialla maapallolla.

Yleisiä uutisia.

SOTAISTA VÄKEÄ

ovat meidän n. k. Canadan ranskalaiset. Sitä osottavat seuraavat L'Action Socialesta, Quebecissa ilmestyvästä ranskankielisestä katoolisen kirkon äänenkannattajasta lainatut rivit:

„Arpa on heitetty; taistelu on käsissä; ranskalaisen suvun viholliset ovat paljastuneet ja siksipä onkin aika toimia. Kunnioitettavat Canadan ranskalaiset papit on kielletty menemästä niihin maakuntiin, joissa englannin kieltä puhutaan opettamaan maanmiehilleen, kuinka parhaiden voi säilyttää äitin kielen puhtaana. Toiseksi useimmissa alemmissa oppilaitoksissa on kielletty opettamasta ranskankieltä sitä haluaville. Siksipä onkin sota julistettu tällaista menettelyä vastaan; diplomatit ovat sanoneet viime sanansa asiasta. Me tulemme taistelemaan oikeuksiemme puolesta oikeuslaitoksesta toiseen siksi kun ne meille myönnetään.''

Sama lehti aivan äskettäin oli hyvin sotaisella tuulella Yhdysvalloissa asuvia katoliuskoisia irlantilaisia kohtaan. Lehti katsoo Ranskan kansan ja ranskankielen parhaaksi maailmassa.

Port Arthurista.

(Jatk. 8:lta sivulta)

kauppiaita, kirjanpitäjiä y. m., joille ihmishenki ja vapaus eivät merkitse mitään. Tämänkin tuomion kestäessä tulee ilmi heissä sekä naurettavia että surkuteltavia puolia.

Toinen näytös: Naisvankilassa. Katja on tuotu sinne vartomaan Siperiaan menemistään. Vankilatoverinsa, jotka ovat varkaita, murhaajia sekä ilotyttöjä, kokevat häntä parhaansa mukaan lohduttaa. Muuten antaa näytös surkuteltavan kuvan. Katjusha saa rahaa sekä tupakkaa, ostetaan viinaa, jota tutkintovankilassa saa ostaa, naiset humaltuvat — tappelevat ja — — Ruhtinas saapuu Katjan luo ilmottamaan aikeistaan pelastaa hänet. Katja ei enää tunne häntä — luulee häntä joksikin — entiseksi — —! Tunnettuaan, saa hän hysteriällisiä kohtauksia ja juopuneen naisen koko raivolla syyttää hän Jumalaa, yhteiskuntaa sekä ruhtinasta. Ruhtinaan käynti kumminkin herättää hänessä eloon ihmisen ja Katja alkaa herätä — alennustilastaan. Näytöksen loppupuoli on surullisen liikuttava.

Kolmas näytös. Sairaalassa. Ruhtinas on toimittanut Katjan sekä erään hänen toverinsa Fedosjan sairaanhoitajiksi, siten helpoittaakseen heidän kärsimyksiään, sillä aikaa itse puuhaten hänen vapauttamistaan. Katja on nyt kokonaan parantunut. Hän ei juo eikä tupakoi enää. Sairaalassakin on hänen entinen elämänsä tunnettua ja tätä käyttää hyväkseen eräs välskäri aikoen —? Ylilääkärille, joka samassa tulee selittää välskäri Katjan aikoneen hänet vietellä. Seuraus on Katjan erottaminen. Ruhtinas joka saapuu, saa kuulla tapauksen, uskoo sen ja — —

Neljäs näytös: Siperiassa. Vankijoukko levähtää eräällä pysäyspaikalla. Katja ja Fedosja ovat ruhtinaan toimesta päässeet altiollisten vankien joukkoon, jossa tapaamme monta jaloa, suurta ja voimakasta luonnetta. Siellä eräs nuori vanki vajkka kuolemaisillaan jo on, huutaa kostoa hirmuhallitukselle. Siellä myös venäläisten upseerien hävittömyys

Vangit tulevat parittain esiin, polvistuvat, tekevät ristinmerkkiä, kellot soivat. — „Ave Maria''-messu lauletaan ja sen kaikuessa esirippu laskee. Mahdotonta on kuvata, selittää koko tämän järkyttävän näytelmän sisältöä, sillä se on siksi suuremmoinen. Senvuoksi olisi suotava, että kukin itse saapuisi näkemään, sillä harvoin näkee sellaista näytelmää kuin „Ylösnousemus''. Näyttelijät tekevät myös parhaansa ja osat ovat olleet jo siksi kauvan ulkona, että roolin muistamattomuus ei tule kysymykseen.

„äffä.''

— **Myytävänä** kolmen huoneen talo hyvillä maksuehdoilla
225 Glauet St.
John Koivu.

— **Matkapilettejä** täältä Suomeen ja päinvastoin myy John B. Mannerstam, 204 Court st.

— **Vuokrattavana** 3 valoisaa huonetta alikerrassa, 87 Genogami ave. — F. Hyrske.

— **Kansalaispapereita** hankkii John B. Mannerstam,
204 Court St.

Agricultural Save & Loan Co.
Rahaa lainataan alhaisimmalla korolla.
Lainoja asuinrakennuksille hankitaan.
H. A. McKibbin.

Talo myytävänä.
Talo, joka sijaitsee 211 Secord str., on myytävänä. Lähempiä tietoja saa hinnasta ynnä muusta omistajalta,
(59) L. Blomqvistilta.

Talo myytävänä.
Talo n:ro 472 Van Norman str., lotti 37½ j., myydään pois muuton takia nyt heti hyvillä ehdoilla. Hinnasta ynnä muusta saatte sopia lähemmin kanssani.
Hjalmar Matson,
272 Van Norman str.

JUMALAN SORMIOPPIKO HISTORIANKÄSITYKSEN OHJELMANA.

(Jatko 3:nnelta sivulta.)

taan. Toiselta puolen on aava meri eroittanut Kiinan muusta maailmasta. Nämä raja-aidat niin maan kuin merenkin puolella, ovat olleet siksi pitkäaikaisia, että kiinalaiset niiden ja varsinaisen Kiinan ilmanalan ja luonnon yhdenmukaisen yksitoikkoisuuden vaikutuksesta ovat kehittyneet sellaisiksi mimmoisia nyt ovat.

Kiinaa ympäröinneet paimentolaisheimot, synkkien erämaiden lapsina, eivät ole voineet sellaisen luonnon ympäröimänä kehittyä eikä oppia uusia, heidän oloihinsa vähemmän sopivia elinkeinoja harjoittamaan. Heitä ympäröivä luonto on tuominnut heidät elelemään entisissä oloissa. Vasta europalaisten kehityskansojen tarve lisätä kauppa-alueitaan Aasian sisäosissa ja hankkia sieltä tuotannolleen raaka-aineita, on voinut avata näille paimentolaisille tien kehitykseen, samalla kun se on saattanut heidät liikeyhteyteen muun maailman kanssa rautahepojensa välityksellä.

Yhtä läpitunkemattomana raja-aitana on kiinalaisia meri ympäröinnyt. Kiinan rannikot eivät ole olleet omiaan houkuttelemaan yritteliäisyyteen merikulkuneuvojen keksimisen alalla. Valtameri ympäröi Kiinaa jotenkin aukeana merenselkänä. Lähimpinä maina on Kiinan rantojen vastapäätä Japani ja Filippiinien saariryhmät joilen asutus noina Kiinan kehityksen varhaisempina aikoina lienee ollut kiinalaisille tuntematon, eivätkä niiden tuotteet, yhtä vähän kuin asukasten kehitystaso olisi voinut tarjotakaan Kiinalle mitään houkuttelevaa. Näistä syistä

malien palvelus ole koskaan ollut niinkään raakaa ja eläimellistä kuin esim. babylonialaisten ja monien muitten vanhan ajan sivistys kansojen. Kiinalaisten historiaan nähden ei siis muut kuin mielettömän uskonkiihkon vallassa olevat mustatakit voine väittää jumalan sallimuksella olleen mitään johtavaa merkitystä.

Egyptin

sivistys on, Kiinaa lukuunottamatta, historiassa varhaisemmilta ajoilta tunnettu Egyptin läpi virtaa Niilin joki, rantaseutujaan laajoilta aloilta tulvavetensä mukana kulettamalla hedelmällisellä liejula helelmöittävä virta, on etupäässä tehnyt mahdolliseksi sen, että jo varhaisina aikoina saattoi tiheä asutus vakiintua Niilin laaksoon. Maan helelmällisyys turvasi verrattain vähillä ponnistuksilla asukkaiden taloudellisen toimeentulon ja antoi heille aikaa kaikellaisten mukavuuksien rakentamiseen ja tieteitten harjoittamiseen. Kun egyptiläisetkään kulkuneuvojen puutteessa ja tiettömien erämaitten ympäröimänä eivät voineet saada perusteellisempaa ja laajempaa käsitystä koko maapalloa ympäröivän luonnon toiminnasta ja laeista, muodostui heidän uskontonsa ja tieteensä sellaiseksi, millaisen käsityksen heitä lähinnä ympäröivä luonto, jonka vaikutuksen alaisena elivät, heissä kasvatti. Niilin virta tulvineen vaikutti tuntuvammin heidän oloihinsa. Ja kun eivät voineet selittää niitä luonnollisia ja aistimilla havaittavia syitä, jotka heille niin hyödyllisen tulvimisen aiheuttivat, alkoivat luonnollisesti ...sua virrassa ja sen vedessä piilevän jonkun yliluonnollisen voiman, jota alkoivat kunnioittaa ja palvella virtaa vesineen pyhänä oliona.

Virran ollessa pyhän ja jumalallisen voiman, eivät virran eläimet tietystikään voineet olla „pekkaa pahempia''. Siitä johtui egyptiläisten eläinten palvelus. Jos kerran jumala saattoi asustaa yhdessä eläimessä, ei ollut mahdottomuus, että sen otaksuttiin ottaneen asuntoonsa myös johonkin toiseen eläimeen.

Virran ohella vaikutti maan hedelmällisyyteen myöskin suotuisa ilma ja kirkkaat poudat, jotka vuorostaan olivat Egyptin kuulakkaan taivaan ja kirkkaiden tähtien ansiota. Niitä täytyi sen vuoksi samoin kunnioittaa ja palvella. Noiden aistimilla silloin käsittämättömien luonnonilmiöiden vallassahan uskottiin ihmisten elämän kokonaan olevan. Tuntemattomien, yliluonnollisten voimien asustaminen eläimissä voi johdonmukaisesti kehittää egyptiläisissä uskon ihmissielujenkin vaellukseen kuoleman jälkeen eri eläinten ruumiissa. Yliluonnollisten voimien siirtymisuskosta on sielunvaellusoppi saanut johdonmukaisesti alkunsa.

Maanviljelijöinä olivat egyptiläiset paikallaan olevaa kansaa, jotka tulivat toimeen omillaan. Mikään ei houkutellut heitä ryöstömatkoille ja sotajalalle ympäristön köyhempien ja hajallisempien heimojen asuinpaikoille. Siksi tuntee historia egyptiläiset alkuaan rauhallisesti kehittyvänä kansana. He uhrasivat työnsä ja toimintansa rauhalliseen mietiskelyyn ja rakensivat jumaliensa sekä hallitsijainsa kunnioittamiseksi komeita temppeleitä, hautaholveja ja pyramiideja, joista muutamat ovat säilyneet jälkimaailman ihmeteltävinä aina meidän päiviimme asti.

Joskin egyptiläisillä ei ollut syytä hyökkäillä vieraita kansoja

tilassäädynkin toimintatarmoa ja synnytti samalla tyytymättömyyttä alhaisarvoisissa vallassaolevaa luokkaa vastaan, heikontaen maan taistelu- ja puolustuskykyä, kunnes assyrialaisten ylivoimaisiksi paisuneet sotaisat laumat pakottivat Egyptin ylivaltansa alle. Sellainen on Egyptin vanhan kukistushistorian loppu.

Mikään ei oikeuta edellyttämään että kristittyjen jumalansallimus olisi tuominnut Egyptin mahtavuuden ja itsenäisyyden häviöön ja antanut sen tapahtua assyrialaisten paljon raaempien ja julmempien sotilaslaumojen eduksi. Eihän kristittyjen jumalalla ollut toki mitään syytä suosia enemmän assyrialaisia kun egyptiläisiä, koska ensin mainitut olivat epäilemättä kauempana kristittyjen jumalan vaatimasta jumalanpelkää väisyydestä kuin egyptiläiset milloinkaan ovat olleet. Jumalansallimusoppi ei siis egyptiläistenkään historiassa ole ollut laisinkaan todettavissa.

(Jatk.)

KETUN TUOMIO.
Kirj. Leo Tolstoi.

Oli kerran talonpoika, joka haastoi yhden lampaistaan oikeuteen. Siihen aikaan kettu oli se, jolla oli tuomarin virka. Se kutsui talonpojan ja lampaan eteensä ja otti selville lähimmät asiaa koskevat seikat.

— Puhu, sanoi hän talonpojalle, mitä sinulla on valittamista.

— Asia on nyt niin, vastasi talonpoika, tässä aamulla huomasin minä, että kaksi kanoistani oli kadonnut. En löytänyt niistä kuin luita ja höyheniä ja yöllä oli lammas ollut yksinään pihalla.

Kettu kuulusteli sitte syytettyä. Lampaan koko ruumis vapisi ja se pyysi tuomarilta suojelusta ja oikeutta.

— On totta, sano lammas, että sinä yönä olin yksinäni pihalla. Mutta en tiedä mitään kanoista, sen vakuutan. Mitä minä muuten niillä tekisinkään? Enhän minä syö lihaa. Herra tuomari voi kysyä kaikilta naapureilta, lisäsi lammas, onko minua koskaan syytetty varkaudesta.

Ketulla oli vielä monta kysymustä tehtävänä sekä talonpojalle että lampaalle. Sitten selitti se juhlallisesti:

— Siihen nähden, että lammas koko yön oli ulkona yksin kanojen kanssa, ja tilaisuus oli edullinen, ja koska kanapaisti niinikään on herkkuisaa ja haluttua ruokaa, tuomitsen ja päätän minä parhaimman omantuntoni mukaan, ettei syytetty ole voinut vastustaa viettelystä. Näin ollen käsken minä että mainittu syytetty on teloitettava ja sen kuollut ruumis sitten luovutettava oikeudelle, lukuunottamatta nahkaa, joka lankeaa kantajalle sen vahingon korvaukseksi, jonka hän on kärsinyt.

Saadaksenne

hyvän ja luotettavan palovakuutuksen halvimmilla maksuilla. Tulkaa meille.

Peter W. Sture.

— **Lasten kesäisessä vatsurissa.** Antakaa heille aina Chamberlains kolera- koliikki- ja vatsurilääkettä sekä Käster-öljyä, niin pikainen parannus on varma.
Myytävänä kaikkialla.

HELPPO PARANNUS.
selän pakotuksesta ja munuaisvaivoista.

Yksinkertaisin ja vaikuttavin lääke Bothin munuais pillerit.
Jos tunnette heikkoutta verentungosta, tulehdusta eli muuta

Heinäkuun erikois halvennusmyynti Vihki- ja Kihlaustavaroille.

Hinnat erittäin halvat.

Meillä on hyvä valikoima Miesten ja Naisten kulta- ja hopeakelloja ja kellonperiä, sekä vihki ja kihlasormuksia, rannerenkaita y. m. y. m.

Kelloja korjataan erikoishalvennuksella heinäkuun ajalla.

Työn hyvyys taatan.

THE
Standard Jewlry Store,
I. FROMAN
omistaja
Simpson ja Bruden kadun kulmassa Fort William
Katsokaa suurta sähkökello kylttiä.

SUOMALAINEN
Lääke kauppa.

Me olemme juuri saaneet lähetyksen Suomesta: Luulinjamenttia, Mixtura simppeliä, Aniisi roppia, Rauta roppia, Riikan palsamia, Eetteri tärpättiä, Veren puhdistus roppia, Snellmannin koliikki roppia, Kolera ja Koliikki lääkettä, sydämen vahvistusroppia. Reserveeraavia roppia.

Antakaa tohtorin resehtit meill ja me valmistamme lääkkeet parhaista ja puhtaista aineista.

Me vaihdamme (checkiä), vekseleitä (money order), ja myymme raha määräyksiä Suomeen ja ympäri koko maailman.

A. L. Smith.

Rohdoskauppias.
Phone 277 — — Port Arthur.

UUSIA KELLOJA

myydään
ja
Vanhoja
korjataan
kohtuhinnoilla

A. C. Mac Nicol

Kulta- ja kelloseppä.

Kelloja korjataan.

Kelloja korjataan halvalla ja parhailla aineilla. Hyviä kulta ja hopea taskukelloja sekä seinä ja herätys kelloja ja hopea tavaroita.

E. ZASLAWSKY
Kulta ja kelloseppä
Kaikki työ taataan
631 Simpson st. Fort William

Laihoille

Jos olette laiha, jos tunnette voiman puutetta, jos veri on heikko, jos olette valju, jos tunnette pyörtymystä, Päänkivistystä, Hermostumista, Innostuksen ja ruokahalun puutetta j. n. e.—niin

Parhainta Manitoban vehnää
Siistin ja puhtain nykyajan myllyistä
Taitavimmat myllärit
Suosittelee ja välittää jauhoja nimeltä

OGILVIE
ROYAL HOUSEHOLD FLOUR

nämä täyttävät jokaisen huolellisen perheen emännän vaatimukset täydellisesti. — Näistä saa

Hyvää leipää, piirakoita sekä torttuleivoksia.

Kysykää ruokatavarakaupastanne

THE OGILVIE FLOUR MILLS CO., Ltd
Montreal Fort William Winnipeg
Jauhaa — 15,000 tynnyriä päivässä.

Teidan kannattaa ostaa

silloin kun tarvitsette huonekaluja, mattoja, linoleumi mattoja, öljykangasta, akkuna ja ovi verhojasekä kaikenlaista jota te tarvitsette kotonanne keväällä ja kesällä.

The Whalen Co. Ltd

Simpson str. Fort William

Tavaroita ajetaan kolme kertaa viikossa Port Arthuriin.

Jos aiotte lähettää
Rahoja Sukulaisille ja Tuttaville Suomessa
on viisasta tehdä sitä Pankkiiritoiminimen
NIELSEN & LUNDBECK'in
24 State Street, New York

välityksellä, joka on vanhin ja suurin suomalainen Pankkiliike ja Pilettiasioimisto Amerikassa.
Kaikki meidän ulosmaksut Suomessa välittävät hyvin tunnetut
SUOMEN YHDYSPANKKI
KANSALLIS-OSAKE-PANKKI
POHJOISMAIDEN OSAKEPANKKI ja
WAASAN OSAKE-PANKKI
kaikella tarkkuudella ja ehdottomalla varmuudella.
Kurssi on Smk. 5:15 Dollarista.
HUOM.! Meidän välityksellämme lähetetään vuosittain yli seitsemän miljoonaa markkaa jaettuna yli kahteenkymmeneenviiteen tuhanteen eri lähetykseen.
Pilettejä kaikille parhaimmille linjoille matkaa varten Suomesta tänne ja täältä Suomeen myydään halvimpiin hintoihin. Ostakaa pilettinne meiltä.

VALOKUVIA

Me olemme ottaneet haltuumme entisen Lane'in, valokuvaamon Port Arthurissa ja varustaneet sen uudella kalustolla ja uusilla koneilla, joten voimme vakuuttaa tekevämme teille siellä mitä hienoimmat kuvat.

Myöskin on meillä vielä entinen kuvaamomme Fort Williamissa, joten, jos haluatte ensi luokan kuvia, voitte ne tulla ottamaan kummassa tahansa näissä meidän kuvaamoissamme.

Burgers Studio,

PORT ARTHUR **FORT WILLIAM**

kuntiin, joissa englannin kieltä puhutaan opettamaan maanmiehilleen, kuinka parhaiden voi säilyttää äitin kielen puhtaana. Toiseksi useimmissa alemmissa oppilaitoksissa on kielletty opettamasta ranskankieltä sitä haluaville. Siksipä onkin sota julistettu tällaista menettelyä vastaan; diplomatit ovat sanoneet viime sanansa asiasta. Me tulemme taistelemaan oikeuksiemme puoles ta oikeuslaitoksesta toiseen siksi kun ne meille myönnetään."

Sama lehti aivan äskettäin oli hyvin sotaisella tuulella Yhdysvalloissa asuvia katoliuskoisia irlantilaisia kohtaan. Lehti katsoo Ranskan kansan ja ranskankielen parhaaksi maailmassa.

Port Arthurista.

(Jatk. 8:lta sivulta)

kauppiaita, kirjanpitäjiä y. m., joille ihmishenki ja vapaus eivät merkitse mitään. Tämänkin tuomion kestäessä tulee ilmi heissä sekä naurettavia että surkuteltavia puolia.

Toinen näytös: Naisvankilassa. Katja on tuotu sinne vartomaan Siperiaan menemistään. Vankilatoverinsa, jotka ovat varkaita, murhaajia sekä ilotyttöjä, kokevat häntä parhaansa mukaan lohduttaa. Muuten antaa näytös surkuteltavan kuvan. Katjusha saa rahaa sekä tupakkaa, ostetaan viinaa, jota tutkintovankilassa saa ostaa, naiset humaltuvat — tappelevat ja — — Ruhtinas saapuu Katjan luo ilmottamaan aikeistaan pelastaa hänet. Katja ei enää tunne häntä — luulee häntä joksikin — entiseksi — —! Tunnettuaan, saa hän hysteriällisiä kohtauksia ja juopuneen naisen koko raivolla syyttää hän Jumalaa, yhteiskuntaa sekä ruhtinasta. Ruhtinaan käynti kumminkin herättää hänessä eloon ihmisen ja Katja alkaa herätä — alennustilastaan. Näytöksen loppupuoli on surullisen liikuttava.

Kolmas näytös. Sairaalassa. Ruhtinas on toimittanut Katjan sekä erään hänen toverinsa Fedosjan sairaanhoitajiksi, siten helpoittaakseen heidän kärsimyksiään, sillä aikaa itse puuhaten hänen vapauttamistaan. Katja on nyt kokonaan parantunut. Hän ei juo eikä tupakoi enää. Sairaalassakin on hänen entinen elämänsä tunnettua ja tätä käyttää hyväkseen eräs välskäri aikoen —? Ylilääkärille, joka samassa tulee selittää välskäri Katjan aikoneen hänet vietellä. Seuraus on Katjan erottaminen. Ruhtinas joka saapuu, saa kuulla tapauksen, uskoo sen ja — —

Neljäs näytös: Siperiassa. Vankijoukko levähtää eräällä pysäyspaikalla. Katja ja Fedosja ovat ruhtinaan toimesta päässeet altiollisten vankien joukkoon, jossa tapaamme monta jaloa, suurta ja voimakasta luonnetta. Siellä eräs nuori vanki vajkka kuolemaisillaan jo on, huutaa kostoa hirmuhallitukselle. Siellä myös venäläisten upseerien hävittömyys on huipussaan. Katja on nyt kuin uusi ihminen. Eräs valtiollinen vanki, Simonsson, on rakastunut häneen ja Katja päättää mennä vaimoksi hänelle vaikka sydämensä nyt täydellisesti kuuluu ruhtinaalle. Armahdus kirje saapuu Katinkalle. Ruhtinas pyytää häntä omakseen. Katjusha tunnustaa rakastavansa häntä, vaan ei suostu vaimoksi, hän tahtoo ennemmin jäädä Siperiaan työskentelemään onnettomuustoveriensa hyväksi. Näytöksen loppu on äärettömän kaunis. — Katja sekä ruhtinas tuntevat, että he ovat kumpikin ylösnousseet. Liikuttava eronhetki tulee. Jäähyväiset ainiaaksi sanottuaan, ruhtinas lähtee. Katja lankeaa polvilleen.

— **Myytävänä** kolmen huoneen talo hyvillä maksuehdoilla
225 Glauet St.
John Koivu.

— **Matkapilettejä** täältä Suomeen ja päinvastoin myy John B. Mannerstam, 204 Court st.

— **Vuokrattavana** 3 valoisaa huonetta alikerrassa, 87 Genogami ave. — F. Hyrske.

— **Kansalaispapereita** hankkii John B. Mannerstam,
204 Court St.

Agricultural Save & Loan Co.

Rahaa lainataan alhaisimmalla korolla.

Lainoja asuinrakennuksille hankitaan.

H. A. McKibbin.

Talo myytävänä.

Talo, joka sijaitsee 211 Secord str., on myytävänä. Lähempiä tietoja saa hinnasta ynnä muusta omistajalta,
(59) L. Blomqvistilta.

Talo myytävänä.

Talo n:ro 472 Van Norman str., lotti 37½ j., myydään pois muuton takia nyt heti hyvillä ehdoilla. Hinnasta ynnä muusta saatte sopia lähemmin kanssani.
Hjalmar Matson,
272 Van Norman str.

JUMALAN SORMIOPPIKO HISTORIANKÄSITYKSEN OHJELMANA.

(Jatko 3:nnelta sivulta.)

taan. Toiselta puolen on aava meri eroittanut Kiinan muusta maailmasta. Nämä raja-aidat niin maan kuin merenkin puolella, ovat olleet siksi pitkäaikaisia, että kiinalaiset niiden ja varsinaisen Kiinan ilmanalan ja luonnon yhdenmukaisen yksitoikkoisuuden vaikutuksesta ovat kehittyneet sellaisiksi mimmoisia nyt ovat.

Kiinaa ympäröinneet paimentolaisheimot, synkkien erämaiden lapsina, eivät ole voineet sellaisen luonnon ympäröimänä kehittyä eikä oppia uusia, heidän oloihinsa vähemmän sopivia elinkeinoja harjoittamaan. Heitä ympäröivä luonto on tuominnut heidät elelemään entisissä oloissa. Vasta europalaisten kehityskansojen tarve lisätä kauppa-alueitaan Aasian sisäosissa ja hankkia sieltä tuotannolleen raaka-aineita, on voinut avata näille paimentolaisille tien kehitykseen, samalla kun se on saattanut heidät liikeyhteyteen muun maailman kanssa rautahepojensa välityksellä.

Yhtä läpitunkemattomana raja-aitana on kiinalaisia meri ympäröinnyt. Kiinan rannikot eivät ole olleet omiaan houkuttelemaan yritteliäisyyteen merikulkuneuvojen keksimisen alalla. Valtameri ympäröi Kiinaa jotenkin aukeana merenselkänä. Lähimpinä maina on Kiinan rantojen vastapäätä Japani ja Filippiinien saariryhmät joilen asutus noina Kiinan kehityksen varhaisempina aikoina lienee ollut kiinalaisille tuntematon, eivätkä niiden tuotteet, yhtä vähän kuin asukasten kehitystaso olisi voinut tarjotakaan Kiinalle mitään houkuttlevaa. Näistä syistä ei kiinalaisissa voinut herätä mitään halua yritellä keksiä kulkuneuvoja meren selillä purjehtimista varten,, kun ei voitu edellyttää sellaisesta hommasta koituvan mitään hyötyä. Eihän tieletty josko meren takana mitään ihmisasutusta tai mantereita löytyi.

Kiinalaisten kehityksen pysähtymiseen ovat näin ollen olleet aivan luonnolliset ja aistimilla havaittavat syyt. Ei ole tarvittu mitään „jumalan sormea" tai sallimusta ohjaamassa kiinalaisten kohtaloa. Luonto sellaisenaan on siitä pitänyt huolen. Ja mitäpä syytä kristittyjen jumalalla olisi voinut ollakaan painostaa kirouksellaan kiinalaisten kohtaloa. Eihän kiinalaisten elämä ja n. s. epäjujoilta aloilta tulvavetensä mukana kulettamalla hedelmällisellä liejula helelmöittävä virta, on etupäässä tehnyt mahdolliseksi sen, että jo varhaisina aikoina saattoi tiheä asutus vakiintua Niilin laaksoon. Maan helelmällisyys turvasi verrattain vähillä ponnistuksilla asukkaiden taloudellisen toimeentulon ja antoi heille aikaa kaikellaisten mukavuuksien rakentamiseen ja tieteitten harjoittamiseen. Kun egyptiläisetkään kulkuneuvojen puutteessa ja tiettömien erämaitten ympäröimänä eivät voineet saada perusteellisempaa ja laajempaa käsitystä koko maapalloa ympäröivän luonnon toiminnasta ja laeista, muodostui heidän uskontonsa ja tieteensä sellaiseksi, millaisen käsityksen heitä lähinnä ympäröivä luonto, jonka vaikutuksen alaisena elivät, heissä kasvatti. Niilin virta tulvineen vaikutti tuntuvammin heidän oloihinsa. Ja kun eivät voineet selittää niitä luonnollisia ja aistimilla havaittavia syitä, jotka heille niin hyödyllisen tulvimisen aiheuttivat, alkoivat luonnollisesti ..suu virrassa ja sen vedessä piilevän jonkun yliluonnollisen voiman, jota alkoivat kunnioittaa ja palvella virtaa vesineen pyhänä oliona.

Virran ollessa pyhän ja jumalallisen voiman, eivät virran eläimet tietystikään voineet olla „pekkaa pahempia". Siitä johtui egyptiläisten eläinten palvelus. Jos kerran jumala saattoi asustaa yhdessä eläimessä, ei ollut mahdottomuus, että sen otaksuttiin ottaneen asuntoonsa myös johonkin toiseen eläimeen.

Virran ohella vaikutti maan hedelmällisyyteen myöskin suotuisa ilma ja kirkkaat poudat, jotka vuorostaan olivat Egyptin kuulakkaan taivaan ja kirkkaiden tähtien ansiota. Niitä täytyi sen vuoksi samoin kunnioittaa ja palvella. Noiden aistimilla silloin käsittämättömien luonnonilmiöiden vallassahan uskottiin ihmisten elämän kokonaan olevan. Tuntemattomien, yliluonnollisten voimien asustaminen eläimissä voi johdonmukaisesti kehittää egyptiläisissä uskon ihmissielujenkin vaellukseen kuoleman jälkeen eri eläinten ruumiissa. Yliluonnollisten voimien siirtymisuskosta on sielunvaellusoppi saanut johdonmukaisesti alkunsa.

Maanviljelijöinä olivat egyptiläiset paikallaan olevaa kansaa, jotka tulivat toimeen omillaan. Mikään ei houkutellut heitä ryöstömatkoille ja sotajalalle ympäristön köyhempien ja hajallisempien heimojen asuinpaikoille. Siksi tuntee historia egyptiläiset alkuaan rauhallisesti kehittyvänä kansana. He uhrasivat työnsä ja toimintansa rauhalliseen mietiskelyyn ja rakensivat jumaliensa sekä hallitsijainsa kunnioittamiseksi komeita temppeleitä, hautaholveja ja pyramiideja, joista muutamat ovat säilyneet jälkimaailman ihmeteltävinä aina meidän päiviimme asti.

Joskin egyptiläisillä ei ollut syytä hyökkäillä vieraita kansoja vastaan, oli toisille heimoille sitä houkuttelevampaa tehdä sotaisia ryöstöretkiä Egyptin varakkaan kansan kimppuun. Se pakotti egyptiläisetkin ennen pitkää kehittämään sotalaitosta, pitääkseen kurissa ympäristön kansoja ja suojellakseen maataan heidän ryöstöiltään ja anastushalultaan. Egyptin muututtua sotilasvaltioksi, syntyi siellä uskonnon kehittämän pappissäädyn rinnalle mahtava sotilassääty, jotka yhdessä ottivat vallanohjat käsiinsä ja alistivat muun kansanaineksen työjuhdikseen ja orjikseen Siten syntyi alhaisarvoisten kasti — työläisluokka Nautinnot ja mielinmääräinen mellastaminen ja alhaisarvoisten kustannuksella herpaisi lopulta sosi. Eihän kristittyjen jumalalla ollut toki mitään syytä suosia enemmän assyrialaisia kun egyptiläisiä, koska ensin mainitut olivat epäilemättä kauempana kristittyjen jumalan vaatimasta jumalanpelkää väisyydestä kuin egyptiläiset milloinkaan ovat olleet. Jumalansallimusoppi ei siis egyptiläistenkään historiassa ole ollut laisinkaan todettavissa.

(Jatk.)

KETUN TUOMIO.

Kirj. Leo Tolstoi.

Oli kerran talonpoika, joka haastoi yhden lampaistaan oikeuteen. Siihen aikaan kettu oli se, jolla oli tuomarin virka. Se kutsui talonpojan ja lampaan eteensä ja otti selville lähimmät asiaa koskevat seikat.

— Puhu, sanoi hän talonpojalle, mitä sinulla on valittamista.

— Asia on nyt niin, vastasi talonpoika, tässä aamulla huomasin minä, että kaksi kanoistani oli kadonnut. En löytänyt niistä kuin luita ja höyheniä ja yöllä oli lammas ollut yksinään pihalla.

Kettu kuulusteli sitte syytettyä. Lampaan koko ruumis vapisi ja se pyysi tuomarilta suojelusta ja oikeutta.

— On totta, sano lammas, että sinä yönä olin yksinäni pihalla. Mutta en tiedä mitään kanoista, sen vakuutan. Mitä minä muuten niillä tekisinkään? Enhän minä syö lihaa. Herra tuomari voi kysyä kaikilta naapureilta, lisäsi lammas, onko minua koskaan syytetty varkaudesta.

Ketulla oli vielä monta kysymystä tehtävänä sekä talonpojalle että lampaalle. Sitten selitti se juhlallisesti:

— Siihen nähden, että lammas koko yön oli ulkona yksin kanojen kanssa, ja tilaisuus oli edullinen, ja koska kanapaisti niinikään on herkkuisaa ja haluttua ruokaa, tuomitsen ja päätän minä parhaimman omantuntoni mukaan, ettei syytetty ole voinut vastustaa viettelystä. Näin ollen käsken minä että mainittu syytetty on teloitettava ja sen kuollut ruumis sitten luovutettava oikeudelle, lukuunottamatta nahkaa, joka lankeaa kantajalle sen vahingon korvaukseksi, jonka hän on kärsinyt.

Saadaksenne

hyvän ja luotettavan palovakuutuksen halvimmilla maksuilla. Tulkaa meille.

Peter W. Sture.

— **Lasten kesäisessä vatsurissa.** Antakaa heille aina Chamberlains kolera- koliikki- ja vatsurilääkettä sekä Käster-öljyä, niin pikainen parannus on varma.
Myytävänä kaikkialla.

HELPPO PARANNUS.
selän pakotuksesta ja munuaisvaivoista.

Yksinkertaisin ja vaikuttavin lääke Bothin munuais pillerit.

Jos tunnette heikkoutta verentungosta, tulehdusta eli muuta sellaista niin Boothin munuaispillerit antavat teille pikaisen avun.

Ne parantavat ja vahvistavat tasaisesti, sairaat munuaiset ja poistavat selän pakotuksen ja reumatismin, sekä puhdistavat veren ja tekevät virtsan eristyksen säännöliseksi.

Ja mikä on paras kaikista niiden vaikuttava parannus on kestävä.

Kaikki rohdoskaupat myyvät niitä 50c. laatikko ja takaavat ne, eli rahanne takaisin jolleivat ne paranna.

R. T. Booth & Co. Fort Erie, Ont. lähetetään koelaatikko vapaasti pyydettäessä.

W. F. Mc Eachern
myy ja takaa Port Arthurissa.

m. y. m.

Kelloja korjataan erikoishal vennuksella heinäkuun ajalla.

Työn hyvyys taatan.

THE
Standard Jewlry Store,
I. FROMAN
omistaja
Simpson ja Bruden kadun kulmassa Fort William
Katsokaa suurta sähkökello kylttiä.

SUOMALAINEN
Lääke kauppa.

Me olemme juuri saaneet lähetyksen Suomesta: Luulinjamenttia, Mixtura simppeliä, Aniisi roppia, Rauta roppia, Riikan palsamia, Eetteri tärpättiä, Veren puhdistus roppia, Snellmannin koliikki roppia, Kolera ja Koliikki lääkettä, sydämen vahvistusroppia. Reserveeraavia roppia.

Antakaa tohtorin resehtit meill ja me valmistamme lääkkeet parhaista ja puhtaista aineista.

Me vaihdamme (checkiä), vekseleitä (money order), ja myymme raha määräyksiä Suomeen ja ympäri koko maailman.

A. L. Smith.

Rohdoskauppias.

Phone 277 — — Port Arthur.

UUSIA KELLOJA

myydään
ja
Vanhoja
korjataan
kohtuhinnoilla

A. C. Mac Nicol

Kulta- ja kelloseppä.

Kelloja korjataan.

Kelloja korjataan halvalla ja parhailla aineilla. Hyviä kulta ja hopea taskukelloja sekä seinä ja herätys kelloja ja hopea tavaroita.

E. ZASLAWSKY
Kulta ja kelloseppä
Kaikki työ taataan
631 Simpson st. Fort William

Laihoille

Jos olette laiha, jos tunnette voiman puutetta, jos veri on heikko, jos olette valju, jos tunnette pyörtymystä, Päänkivistystä, Hermostumista, Innostuksen ja ruokahalun puutetta j. n. e.—niin se kaikki johtuu heikosta ruoasta ja raudan puutteesta veressä.

Rautaa tulee silloin käyttää parannuskeinona, eikä tähän saakka vielä ole keksitty mitään, joka sen tekisi niin helposti kuin Rauta-pillerit.

Ne ovat helpot nauttia, lisäävät voima ja painoa merkillisen lyhyessä ajassa, sekä miehille että naisille.

New York, N. Y.
Herra Apteekkari: Olkaa hyvä ja lähettäkää minulle niitä samoja "Rautapilleria" joita lähetitte viime syksynä. Lähettäkää kaksi pakettia. Ne oli erittäin hyviä, antoivat ruokahalua, ja vahvistivat verta. Lähettäkää aivan niitä samoja, sillä ne oli erittäin hyviä vahvistamaan myös hermostoa. Kunnioituksella Wannotettu Kopia H. Hakonen.

Tilatkaa—heti tänään—viivyttelemättä—kuukauden parannusmäärä—"Lignell'in Vahvistavia Rautapillereitä." Postissa täydellisen käyttöohjeen kanssa $1.00—(postikulut maksettuina).

Lignell'in Suom. Apteekki
Osoite: P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

Tilatkaa Työkansa.

nämä täyttävät jokaisen huolellisen perheen emännän vaatimukset täydellisesti. — Näistä saa

Hyvää leipää, piirakoita sekä torttuleivoksia.

Kysykää ruokatavarakaupastanne

THE OGILVIE FLOUR MILLS CO., Ltd
Montreal Fort William Winnipeg
Jauhaa — 15,000 tynnyriä päivässä.

Teidan kannattaa ostaa

silloin kun tarvitsette huonekaluja, mattoja, linoleumi mattoja, öljykangasta, akkuna ja ovi verhojasekä kaikenlaista jota te tarvitsette kotonanne keväällä ja kesällä.

The Whalen Co. Ltd

Simpson str. Fort William

Tavaroita ajetaan kolme kertaa viikossa Port Arthuriin.

Jos aiotte lähettää

Rahoja Sukulaisille ja Tuttaville Suomessa

on viisasta tehdä sitä Pankkiiritoiminimen

NIELSEN & LUNDBECK'in

24 State Street, New York

välityksellä, joka on vanhin ja suurin suomalainen Pankkiliike ja Pilettiasioimisto Amerikassa.
Kaikki meidän ulosmaksut Suomessa välittävät hyvin tunnetut

SUOMEN YHDYSPANKKI
KANSALLIS-OSAKE-PANKKI
POHJOISMAIDEN OSAKEPANKKI ja
WAASAN OSAKE-PANKKI

kaikella tarkkuudella ja ehdottomalla varmuudella.

Kurssi on Smk. 5:15 Dollarista.

HUOM.! Meidän välityksellämme lähetetään vuosittain yli seitsemän miljoonaa markkaa jaettuna yli kahteenkymmeneenviiteen tuhanteen eri lähetykseen.

Pilettejä kaikille parhaimmille linjoille matkaa varten Suomesta tänne ja täältä Suomeen myydään halvimpiin hintoihin. Ostakaa pilettinne meiltä.

VALOKUVIA

Me olemme ottaneet haltuumme entisen Lane'in valokuvaamon Port Arthurissa ja varustaneet sen uudella kalustolla ja uusilla koneilla, joten voimme vakuuttaa tekevämme teille siellä mitä hienoimmat kuvat.

Myöskin on meillä vielä entinen kuvaamomme Fort Williamissa, joten, jos haluatte ensi luokan kuvia, voitte ne tulla ottamaan kummassa tahansa näissä meidän kuvaamoissamme.

Burgers Studio,

PORT ARTHUR **FORT WILLIAM**

CUMBERLAND KADULLA.
— ME HANKIMME —

Avioliittolupia
ja
Vihkimä
sormuksia

Port Arthur Jewelry Co.

— **Revehtymät vaativat** huolellista hoitoa. Olkaa liikkumatta ja voidelkaa Chamberlain linjamenttillä. Se poistaa kivun ja joudutaa parantumista.
Myytävänä kaikkialla.

Skandinavian
RESTAURANT
629 Simpson Street, Fort William.

Hyvin valmistettua ja terveellistä

RUOKAA

saatavana joka aika päivästä, aterioittain, viikottain ja kuukausittain.

P. YLINEN,
omistaja.

UUTTA! UUTTA!

ENSIKERRAN CANADASSA

Lauantaina 29 p:nä heinäk. kello 9 illalla.

ESITETÄÄN

Temppelin näyttämöllä

„Ylösnousemus“

neilnäytöksinen yhteiskunnallinen näytelmä prologineen. Kirjoittanut Leo Tolstoi.

PROLOGIN HENKILÖT:

Ruhtinas Dimitri Ivanovits Neljudoff ..... F. Hyrske
Sonja, hänen tätinsä ..... Beda Aho
Laura „ „ ..... Hanna Niemi
Katarina Maslova, kamarineiti ..... Saimi Mäki
Matroblja, vanha palvelijatar ..... Sanna Selkämaa
Matrjana, kotiopettajatar ..... Aino Tuominen
Tihon, kamaripalvelija ..... L. Moilanen
Wasiljew, talonpoika ..... J. Elmen
Nuori palvelustyttö ..... Fiina Piippo

Talonpoikia.

NÄYTELMÄN HENKILÖT:

Ruhtinas Neljudoff ..... F. Hyrske
Nihin ..... A. Myllylä
Valamiesten presidentti ..... V. Salmi
Upseeri, ... V.Tuominen
Kirjanpitäjä, ... L. Luoto
Professori, ... K. Kallio
Kauppias, ... Y. Helen
Kapteeni, ... A. Salovaara
Vanhus ..... L. Moilanen
valamiehiä
Yliläkäri, ... O. Anttla
Alilääkäri, ... L. Moilanen
Ylisairaanhoitajatar, ... Emmi Grönlund
Sairaanhoitajatar ..... Selma Pelto
Ustinow, välskäri ..... J. Elmen
Vanginvartija, ... H. Finberg
Eräs upseeri ..... R. Forsgren
Kryltsow, ... A. Salovaara
Novodorow, ... Y. Helen
Simonson ..... L. Luoto
Maria Pawlovna, ... Hilma Panttila
Katinka Maslova ..... Saimi Mäki
Fedosja ..... Hilma Pesonen
Kaunotar, ... Fiina Piippo
Kyttyräselkäinen, ... Hilma Saarinen
Punatukkainen, ... Sofia Risko
Vaimo, ... Hanna Niemi
Vanha Korabljova, ... Fanny Hämäläinen
1 vahtimestari, ... H. Finberg
2 vahtimestari, ... L. Viitasaari
Mummo, ... Selma Pelto
Ukko, ... H. Finberg
Talonpoika, ... J. Elmen
Keuhkotautinen ..... Sanna Selkämaa

Vankeja, Sotilaita, Vartijoita.

Tapahtuu osaksi Moskovassa, osaksi Siperian rajalla.

Pääsymaksut ovat: 50 ja 35c.

HUOMAA! Esirippu nousee täsmälleen kello 9.

Ruotsalaisia

Viikatteita (Extra priim lajia)
Haravia ja
Nurminiittokoneita

sekä

Hyviksi tunnettuja Ruotsin sahoja

FallisFoot'inrautakaupassa.

CUMBERLAND KADULLA.

Teidän Polttoaineenne.

Port Arhurista.

— **Lainakirjastokomitean** kokous keskiviikkona klo 8 illalla.

— **„Murrosaikana“**, Aku Päivin uusi, mahtava työväen näytelmä harjoitellaan torstaina klo 1/2 8.

— **Laulajat.** Perjantaina klo 1/2 11 illalla „Ave maria“ yhdessä näytelmän kera.

— **Myytävänä** yksi keittouuni ja sänky. Kysykää 210 Court st. — A. Laksonen.

— **Myytävänä** ruokailuhuoneen kalusto ja ompelukone. Kysykää 392 Ambrose st.

— **Vuokrattavana** kaksi huoneinen kämppä. Kysykää 419 Mark st. — Matti Vuori.

— **Kämppäjärjestön** toimihenkilöiden kokous Fort Williamin s. osaston haalilla tänään (tiistaina) klo 8 illalla. Tärkeitä asioita!

— **Poismuuton takia** myydään huonekaluja y. m. taloustarpeita ensi keskiviikkona t. k. 26 päivänä 175 Albert str. — E. Mende-

..— **Vahinkolaukaus.** Mr. Flannagon, joka on työskennellyt kaupungin tullikamarissa, yritti viime sunnuntai-iltana ottaa pyssystänsä ulos sinne takertunutta patruunaa. Pyssy laukesi ja kuula lävisti mr. Flannagon lapaluun kohdalta. Haava ei liene hengenvaarallinen.

Huomioon otettavaa!

Voimistelijat kaikki raittiushaalille huomenna eli keskiviikko-iltana klo 8 illalla. Siellä tulee olemaan tärkeitä asioita, muun muassa siellä luetaan puolen vuoden tilikertomus, ja päätämme lopullisesti josko pidämme iltamaa tai ei nyt pijakkoin. Siis kaikki mukaan, naisetkin tällä kertaa.

Johtaja.

150 mailin kontrahti on jo annettu.

T. P. Walsh komppania on saanut ensimäisen sivukontrahdin Canadian Northern rautatien rakennuksella. Hän rakennuttaa 50 mailia sanottua tietä Port Arthurista itään. Siitä eteenpäin 100 mailia rakennuttaa koiruuksistaan tunnettu Nepigon Construction komppania.

— **Taas karannut tietyössä olevia vankeja.** Viime lauantaina tuotiin dawson tiellä työskennelleet vangit taksin kaupungin vankilaan, tietyö kun oli tullut valmiiksi.

Kuitenkin matkalla kaupunkiin viisi miestä katsoi parhaaksi unohtua pois joukosta. Kaikkiaan karkasi tietyössä olleista vangeista yhdeksän.

„Vankilasta vapautettu“ näytelttiin viime lauantaina Temppelissä. Vahinko vaan että arvoisa yleisö ei lukuisammin saapunut katsomaan, sillä näytelmä on parhaiden joukkoon luettava, mitä täällä koskaan esitetään. Missä on syy? Jos näytelmä on ennen esitetty, sen ei pitäisi olla esteenä täällä sen pahemmin kuin muuallakaan. Sillä varmaan jokainen käsittää ettei unsia ja taas unsia jaksa kukaan, sitäpaitsi ei kannatakkaan ostaa, kun kerran ei osaston jäsenetkään, puhumatta muista, suvaitse täyttää velvollisuuttaan. Näytteleminenkin on nykyään niin hyvää, että se tyydyttää kyllä vaatimukset mitä seuranäytämöllä vaaditaan, se on suoraan sanoen parasta mitä on täällä vielä ollut; siis ei pitäisi olla mitään esteitä.

Automobili- onnettomuus.

Viime perjantai-iltana tapahtui automobili-onnettomuus Port Arthurin ja Fort Williamin välisellä tiellä. Port Arthurista lähtenyt auto, jossa olivat J. Smith, W. Roach, J. Henderson ja W. Cottonach, lienee kulkenut neljän tai viidenkymmenen mailin tuntinopeudella. Noin puoli mailia Port Arthurista menetti auto yht'äkkiä ohjauskykyisyytensä ja syöksyi hirvittävällä vauhdilla tien vierustalla olevaan telefoonipylvääseen. Törmäys oli ankara, koska pa paksu pylväs meni poikki kuin korsi, jääden lankojenvaraan roik kumaan. Auto kuuluu menneen yhdeksi rauta- ja messinkimöhkäleeksi. Miehistä on kaksi, nim. J. Smith, Davidson ja Smith elevatori-firman omistaja, sekä W. Roash Patterson'in viljakonttoorin työläinen, loukkaantuneet pahanlaisesti, jälkimäiseltä uskotaan pitävän katkaista jalka. J. Henderson, Avenue tallin omistaja Fort Williamista ja W. Callanach, Kabeka Falls panimokomppanian akentti Port Arthurista, pääsivät vähemmän loukkaantuneina.

Miehillä kuuluu olleen aikomus voittaa rekortti kaksoiskaupunkien välisellä tiellä, mutta se päättyi, kuten edellä on sanottu.

Loukkaantuneita hoitaa täkäläisessä R. M. & G. sairaalassa tri Grozier.

Onnettomuuspaikalla ollut Työkansan johtokunnan jäsen L. Puitka se vuokraa kaupungille.

Kaupunki vapauttaa komppanian 1 päivästä tammikuuta 1911 kaikista kunnallisveroista, jotka ovat noin $7,000 vuosittain. Sopimus ei koske koulu- ja paikallisia parannusveroja.“

„Komppania vapauttaa kaupungin vahingonkorvausvaatimuksesta, jonka se teki kaupunkia vastaan, kun tulva vei Current joen sillan toukok. 27 p. 1908.

„Komppania vuokraa kaupungille satamassa olevia tontteja 99 vuodeksi, lukien edellämainitsetä päivästä tammikuuta 1911, joista vuokra on ensimäiseltä kymmeneltä vuodelta $100.00; senjälleistä vuotuinen vuokra on neljä prosenttia sanottujen tonttien arvosta.“

„Jälkeen kun laiturit, tavarahuoneet ja radat ovat rakennetut, kaupunki maksaa lisävuokraa 4½ prosenttia rakennustöiden maksuksi. Sopimus edelleen määrää, että kaupungin on pidettävä laiturit, tavarahuoneet y. m. hyvässä kunnossa ja rakennettava uudelleen, jos ne aikä syöpi, valkea tai vesi hävittää.“

„Kaupungilla ei ole oikeutta luovuttaa tai uudestaan vuokrata laitureita ilman yhtiön lupaa, muille paitsi Northern Navigation komppanialle tai jollekin toiselle höyryrylaivaliikettä Port Arthuriin höyryrylaivaliijettä Port Arthuriin ja Port Arthurista ulos tai Grand Pacific rautatielle.“

Kaupunki ei salli kenenkään rakentaa laituria 160 jalan sisälle etelään vuokratusta maasta.

Kenraalikuvernörin neuvoston ja Canadan rautatiekomiteen hyväksyttyä piirustukset komppania sitoutuu rakentamaan $250,000 maksavan laiturin, tavarahuoneet ja sellaiset radat kuin katsotaan tavaran kuletuksella tarpeellisiksi.

Komppania alkaa työt 30 päivän kuluttua, kun Ontarion lainlaatijakunta on hyväksynyt sopimuksen.

Siihen asti kun tämä sopimus on hyväksytty ja uusi laituri rakennettu, komppania antaa kaupungin käyttää Arthur kadun suulla olevaa laituria sillä edellytyksellä, että kaupunki maksaa korkoa 4½ prosenttia vuodessa jokaisesta laajennuksesta tai korjauksesta joka on tarpeellinen tehdä kaupungin tai sen vuokraajan vuokra-aikana.

Kaupunki saa tehdä kaiken mutauksen uuden laiturin lähistöllä ja Arthur kadun laiturin luona sinä aikana kuin käyttää sitä.

Canadian Pacific yhtiö antaa Grand Trunk yhtiön käyttää matkustaja-asemiansa.

Jos Canadian Pacific, Grand Trunk ja Canadian Northern rautatiet haluavat kolmen vuoden sisällä rakentaa kaupunkiimme „union aseman“, niin kaupunki antaa siihen tarkoitukseen maata.

Sopimuksen ovat allekirjoittaneet Canadian Pacific yhtiön ja kaupungin viranomaiset.

„YLÖSNOUSEMUS.“

Kirjoittanut Leo Tolstoi.

Maailman mainecn saavuttaneen kirjailijan nimi jo todistaa, että näytelmä „Ylösnousemus“ ei ole tavallisiin kirjailia-tuotteisiin luettava ja niin se todellisuudessa onkin. Romaanina kenties moni suomalaisista on tähän aiheeseen tutustustunut ja voi siis todistaa, että aihe on harvinainen. Näytelmänä on tätä aihetta käsitelty Suomen kansallisteatterissa jo useita vuosia taaksepäin uudelleen ja yhä uudelleen aina suuremmoisella menestyksellä. Nykyään näytelläänkin sitä jo melkein kaikilla europan kielillä.

Prologin aihe lyhykäisyydessään on seuraava Nuori ylhäinen ruhtina Nehljudof vierailessaan ennen sotaan lähtöään tätinsä luona, viettelee rakkauden huumeessaan lapsuutensa leikkitoverin nuoren, kauniin, vaikka

taan) murhasta. Tuomioistuimen jäsenenä on myös ruhtinas. Hän näkee Katjan, tuntee hänet ja silloin omatuntonsa herää. Hän

Huikea hinnanalennus

Lakille ja hatuille.

Päästäksemme eroon tämän kesäisestä Hattu- ja Lakkivarastostamme, olemme laskeneet hinnat seuraavasti

Englantilaisia miesten mustiaja värillisiä huopahattuja, hinta ennen $2.50, nyt $1.25
Vihreitä nuorten miesten hattuja, ennen $1.25, nyt..... 65c.
Hienoja Engiantilaisia kovan puun hattuja, viimeistä mallia, ennen $3, nyt $1.95
Silkkisiä, villasia ja pumpulikankaisia lippulakkia, ennen $1.00 ja 90c., nyt ..... 59c.
Suuri valikoima eri hintaisia olkihattuja, nyt.... puoli hintaa.
Farmareiden laaja lierisiä olkihattuja, oli ennen 30c., nyt 19c.

Jos kuka hyvänsä voi todistaa yhdenkään näistä lakeistamme olevan enemmän kuin NELJÄN KUUN vanhan, saapi parhaimman hatun ilmaiseksi. — Ne ovat kaikki priima päähineitä, mutta suuren tilanahtauden takia täytyy meidän myydä nämät ulos — **vaikka alle omista.**

The Finnish Store Co.

Port Arthur, Ont. Puhelin 911 137 Albert St.

Niittokoneita ja haravia

SISÄÄNTULLUT ISO VARASTO.

Agros Maanviljelyskalusto Kauppa

204 COURT ST.

O. Kivelän

UUSI LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan leipää ja leivoksia kaikesta laadusta.

Lähi seuduille lähetetään tilaukset joutuin ja huolella. Tilaukset voitte lähettää osotteella:

O. Kivelä,

105 Secord St. - - Port Arthur.
Puhelin 1618.

Sauna

AVOINNA:
tiistaina,
perjantaina ja
lauantaina.
HUOM! Alusvaatteita pestään.
J. KIRVESMÄKI.
169 Albert st. Port Arthur

Paikka avoinna!

Työkansalle halntaan saada kunnollinen liikkuva asiamies kulkemaan Ontarion rautatie- ja metsäkämpillä. Hakemukset palkkavaatimuksineen ja mahdollisten suositusten seuraamina lähetettävät osoitteella:

Työkansan Johtokunta.
Box 132 Port Arthur, Ont.

Vuosikokous.

The Co-operative Trading Company Limitedin osakkeenomistajat kutsutaan täten ensimäiseen vuosikokoukseen, joka pidetään Finnish Labors Temppelissä Port Arthurissa, Ont., maanantaina 7 päivä elokuuta kello 8 illalla.

The Co-operative Trading Compay Ltd. Hallinto.

Sairas Voimistelua ja HIERONTAA

Otan hierottavia potilaita asunnossani vastaan ja käyn myöskin perheissä.

Sairas voimistelia ja hieroja OLGA EISSANEN,
352 Foley str.
J. Aarnion talo.

$—$—$—$—$—$—$—$
RAHAA LAINATAAN
nopeasti kiinteimistöjä vastaan
John B. Mannerstam.
204 Court St. Puhelin 1139c
Kauppa, velka y. m. laillisia kirjoja tehdään.
Asioita käjetaan.
$—$—$—$—$—$—$—$

Uusi Suomalainen Apteekki KALEVA

Algoma ja Bay katujen kulmassa talossa n:o 295.

Lääkemääräykset valmistetaan huolella ja tarkkuudella. Kaikellaisia vanhan ja tämän maan lääkkeitä sekä kaikkia apteekkialalle kuuluvia tavaroita aina saatavana.

neilnäytöksinen yhteiskunnallinen näytelmä prologineen. Kirjoittanut Leo Tolstoi.

PROLOGIN HENKILÖT:

Ruhtinas Dimitri Ivanovits Neljudoff	F. Hyrske
Sonja, hänen tätinsä	Beda Aho
Laura „ „	Hanna Niemi
Katarina Maslova, kamarineiti	Saimi Mäki
Matroblja, vanha palvelijatar	Sanna Selkämaa
Matrjana, kotiopettajatar	Aino Tuominen
Tihon, kamaripalvelija	L. Moilanen
Wasiljew, talonpoika	J. Elmen
Nuori palvelustyttö	Fiina Piippo

Talonpoikia.

NÄYTELMÄN HENKILÖT:

Ruhtinas Neljudoff		F. Hyrske
Nihin		A. Myllylä
Valamiesten presidentti		V. Salmi
Upseeri,	valamiehiä	V.Tuominen
Kirjanpitäjä,	valamiehiä	L. Luoto
Professori,	valamiehiä	K. Kallio
Kauppias,	valamiehiä	Y. Helen
Kapteeni,	valamiehiä	A. Salovaara
Vanhus	valamiehiä	L. Moilanen
Ylilääkäri,		O. Anttla
Alilääkäri,		L. Moilanen
Ylisairaanhoitajatar,		Emmi Grönlund
Sairaanhoitajatar		Selma Pelto
Ustinow, välskäri		J. Elmen
Vanginvartija,		H. Finberg
Eräs upseeri		R. Forsgren
Kryltsow,		A. Salovaara
Novodorow,		Y. Helen
Simonson		L. Luoto
Maria Pawlovna,		Hilma Panttila
Katinka Maslova		Saimi Mäki
Fedosja		Hilma Pesonen
Kaunotar,		Fiina Piippo
Kyttyräselkäinen,		Hilma Saarinen
Punatukkainen,		Sofia Risko
Vaimo,		Hanna Niemi
Vanha Korabljova,		Fanny Hämäläinen
1 vahtimestari,		H. Finberg
2 vahtimestari,		L. Viitasaari
Mummo,		Selma Pelto
Ukko,		H. Finberg
Talonpoika,		J. Elmen
Keuhkotautinen		Sanna Selkämaa

Vankeja, Sotilaita, Vartijoita.

Tapahtuu osaksi Moskovassa, osaksi Siperian rajalla.

Pääsymaksut ovat: 50 ja 35c.

HUOMAA! Esirippu nousee täsmälleen kello 9.

Ruotsalaisia

Viikatteita (Extra priim lajia)
Haravia ja
Nurminiittokoneita

sekä

Hyviksi tunnettuja Ruotsin sahoja

FallisFoot'inrautakaupassa.

CUMBERLAND KADULLA.

Teidän Polttoaineenne.

Mitkään eivät ole parempia polttopuiksi kesänaikana, kuin meidän tuoreet sahamyllyhalot.

Tilattuna viisi kuormaa kerralla voitte ne saada seitsemällä dollarilla viidellä kymmenellä sentillä kotiin ajettuna ja säästää siten $5.00. Ajatelkaa sitä.

Teille on eduksi käydä meillä.

The Pigeon River Lumber Co.

Phone 104.

Port Arhurista.

— **Lainakirjastokomitean** kokous keskiviikkona klo 8 illalla.

— **„Murrosaikana“**, Aku Päiviön uusi, mahtava työväen näytelmä harjoitellaan torstaina klo ½8.

— **Laulajat.** Perjantaina klo ½11 illalla „Ave maria“ yhdessä näytelmän kera.

— **Myytävänä** yksi keittouuni ja sänky. Kysykää 210 Court st. — A. Laksonen.

— **Myytävänä** ruokailuhuoneen kalusto ja ompelukone. Kysykää 392 Ambrose st.

— **Vuokrattavana** kaksi huoneinen kämppä. Kysykää 419 Mark st. — Matti Vuori.

— **Kämppäjärjestön** toimihenkilöiden kokous Fort Williamin s. osaston haalilla tänään (tiistaina) klo 8 illalla. Tärkeitä asioita!

— **Poismuuton takia** myydään huonekaluja y. m. taloustarpeita ensi keskiviikkona t. k. 26 päivänä 175 Albert str. — E. Mendelin.

— **„Ylösnousemus“**, harjoitus tänään klo 8 täsmälleen. Huomaa! Kukaan ei millään ehdolla saa olla poissa. Arvoisia jäseniä, jotka haluavat avustaa, pyydetään myös saapumaan.

— **Kroockbeck ja Kallio** matkustivat taas viime torstaina hakemaan lehmiä ja palannevat sieltä tämän viikon kuluessa. Emännät ja isännät pitäkäät varanne.

— **Kansalaispaperit valmiina.** Kaikki ne henkilöt, jotka ovat jättäneet kansalaishakemuksensa minulle, saavat käydä perimässä paperinsa. — John B. Mannerstam, 204 Courd st.

150 mailin kontrahti on jo annettu.

T. P. Walsh komppania on saanut ensimäisen sivukontrahdin Canadian Northern rautatien rakennuksella. Hän rakennuttaa 50 mailia sanottua tietä Port Arthurista itään. Siitä eteenpäin 100 mailia rakennuttaa koiruuksistaan tunnettu Nepigon Construction komppania.

— **Taas karannut tietyössä olevia vankeja.** Viime lauantaina tuotiin dawson tiellä työskennelleet vangit taksin kaupungin vankilaan, tietyö kun oli tullut valmiiksi.

Kuitenkin matkalla kaupunkiin viisi miestä katsoi parhaaksi unohtua pois joukosta. Kaikkiaan karkasi tietyössä olleista vangeista yhdeksän.

„Vankilasta vapautettu“ näyteltiin viime lauantaina Temppelissä. Vahinko vaan että arvoisa yleisö ei lukuisammin saapunut katsomaan, sillä näytelmä on parhaiden joukkoon luettava, mitä täällä koskaan esitetään. Missä on syy? Jos näytelmä on ennen esitetty, sen ei pitäisi olla esteenä täällä sen pahemmin kuin muualakaan. Sillä varmaan jokainen käsittää ettei uusia ja taas uusia jaksa kukaan, sitäpaitsi ei kannatakkaan ostaa, kun kerran ei osaston jäsenetkään, puhumatta muista, suvaitse täyttää velvollisuuttaan. Näytteleminenkin on nykyään niin hyvää, että se tyydyttää kyllä vaatimukset mitä seuranäytämöllä vaaditaan, se on suoraan sanoen parasta mitä on täällä viellä ollut; siis ei pitäisi olla mitään esteitä.

Automobili- onnettomuus.

Viime perjantai-iltana tapahtui automobili-onnettomuus Port Arthurin ja Fort Williamin välisellä tiellä. Port Arthurista lähtenyt auto, jossa olivat J. Smith, W. Roach, J. Henderson ja W. Cottonach, lienee kulkenut neljän tai viidenkymmenen mailin tuntinopeudella. Noin puoli mailia Port Arthurista menetti auto yht'äkkiä ohjauskykyisyytensä ja syöksyi hirvittävällä vauhdilla tien vierustalla olevaan telefoonipylvääseen. Törmäys oli ankara, koskapa paksu pylväs meni poikki kuin korsi, jääden lankojenvaraan roikkumaan. Auto kuuluu menneen yhdeksi rauta- ja messinkimöhkäleeksi. Miehistä on kaksi, nim. J. Smith, Davidson ja Smith elevatori-firman omistaja, sekä W. Roash Patterson'in viljakonttoorin työläinen, loukkaantuneet pahanlaisesti, jälkimäiseltä uskotaan pitävän katkaista jalka. J. Henderson, Avenue tallin omistaja Fort Williamista ja W. Callanach, Kakabeka Falls panimokomppanian akentti Port Arthurista, pääsivät vähemmän loukkaantuneina.

Miehillä kuuluu olleen aikomus voittaa rekortti kaksoiskaupunkien välisellä tiellä, mutta se päättyi, kuten edellä on sanottu.

Loukkaantuneita hoitaa täkäläisessä R. M. & G. sairaalassa tri Grozier.

Onnettomuuspaikalla ollut Työkansan johtokunnan jäsen L. Puittinen kertoi, että heti onnettomuuden tapahduttua saapui paikalle kymmenkunta kaksoiskaupunkien lääkäriä ja sairaanhoitajaa, antamaan apuansa loukkaantuneille. Olisivatpa vain loukkaantuneet olleet köyhiä työläisiä, niin lujallepa olisi taitanut ottaa saada edes yhtään lääkäriä antamaan apuansa.

Port Arthurin kaupungin ja Canadian Pacific rautatieyhtiön välillä on tehty sopimus, joka pääkohdissaan sisältää seuraavaa:

Canadian Pacific rautatieyhtiö rakennuttaa uuden laiturin (jonka pitäisi maksaa $230,000), jon-

senttiä sanottujen tonttien arvosta.“

„Jälkeen kun laiturit, tavarahuoneet ja radat ovat rakennetut, kaupunki maksaa lisävuokraa 4½ prosenttia rakennustöiden maksuksi. Sopimus edelleen määrää, että kaupungin on pidettävä laiturit, tavarahuoneet y. m. hyvässä kunnossa ja rakennettava uudelleen, jos ne aikä syöpi, valkea tai vesi hävittää.“

„Kaupungilla ei ole oikeutta luovuttaa tai uudestaan vuokrata laitureita ilman yhtiön lupaa, muille paitsi Northern Navigation komppanialle tai jollekin toiselle höyrylaivaliikettä Port Arthuriin höyrylaivaliijettä Port Arthuriin ja Port Arthurista ulos tai Grand Pacific rautatielle.“

Kaupunki ei salli kenenkään rakentaa laituria 160 jalan sisälle etelään vuokratusta maasta.

Kenraalikuvernörin neuvoston ja Canadan rautatiekomitean hyväksyttyä piirustukset komppania sitoutuu rakentamaan $250,000 maksavan laiturin, tavarahuoneet ja sellaiset radat kuin katsotaan tavaran kuletukselle tarpeelliseksi.

Komppania alkaa työt 30 päivän kuluttua, kun Ontarion lainlaatijakunta on hyväksynyt sopimuksen.

Siihen asti kun tämä sopimus on hyväksytty ja uusi laituri rakennettu, komppania antaa kaupungin käyttää Arthur kadun suulla olevaa laituria sillä edellytyksellä, että kaupunki maksaa korkoa 4½ prosenttia vuodessa jokaisesta laajennuksesta tai korjauksesta joka on tarpeellinen tehdä kaupungin tai sen vuokraajan vuokra-aikana.

Kaupunki saa tehdä kaiken mutauksen uuden laiturin lähistöllä ja Arthur kadun laiturin luona sinä aikana kuin käyttää sitä.

Canadian Pacific yhtiö antaa Grand Trunk yhtiön käyttää matkustaja-asemiansa.

Jos Canadian Pacific, Grand Trunk ja Canadian Northern rautatiet haluavat kolmen vuoden sisällä rakentaa kaupunkiimme „union aseman“, niin kaupunki antaa siihen tarkoitukseen maata.

Sopimuksen ovat allekirjoittaneet Canadian Pacific yhtiön ja kaupungin viranomaiset.

„YLÖSNOUSEMUS.“

Kirjoittanut Leo Tolstoi.

Maailman maineen saavuttaneen kirjailijan nimi jo todistaa, että näytelmä „Ylösnousemus“ ei ole tavallisiin kirjailia-tuotteisiin luettava ja niin se todellisuudessa onkin. Romaanina kenties moni suomalaisista on tähän aiheeseen tutustustunut ja voi siis todistaa, että aihe on harvinainen. Näytelmänä on tätä aihetta käsitelty Suomen kansallisteatterissa jo useita vuosia taaksepäin uudelleen ja yhä uudelleen aina suuremmoisella menestyksellä. Nykyään näytellään sitä jo melkein kaikilla europan kielillä.

Prologin aihe lyhykäisyydessään on seuraava Nuori ylhäinen ruhtina Nehljudof vieraillessaan ennen sotaan lähtöään tätinsä luona, viettelee rakkauden huumeessaan lapsuutensa leikkitoverin nuoren, kauniin, vaikka köyhän Katjushan, s. t. s. raiskaa hänet. Sen tehtyään ja lupauksia y. m. annettuaan lähtee sotaan.

Näytelmän aihe: 1:nen näytös: Kymmenkunta vuotta on edellisestä kulunut. Katjusha on saanut lapsen. On ajettu pois ainoasta turvapaikastaan, ruhtinaan tätien luota. —— Tästä kaikesta on seuraus että Katjushasta on tullut ilotyttö julkisessa tyttötalossa. Ruhtinas on tällävälin palannut sodasta ja rikkaana miehenä kokonaan unohtanut nuoruutensa morsiamen. Näytös tapahtuu venäläisessä oikeussalissa, jossa muiden rikosjuttujen ohella syytetään Katinkaa (joksi häntä nyt kutsutaan) murhasta. Tuomioistuimen jäsenenä on myös ruhtinas. Hän näkee Katjan, tuntee hänet ja silloin omatuntonsa herää. Hän huomaa rikoksensa koko kauheuden, sillä Katja on sekä henkisesti, että siveellisesti vaipunut lokaan, ja päättää pelastaa hänet keinolla millä hyvänsä.

Tuomioistuimen jäsenet keskustelevat asiasta ja ruhtinaan vastaväitteistä, Katjushan vakuutuksista huolimatta julistavat hänet syylliseksi, tuomiten tyttöparan 20 vuodeksi Siperiaan. Muuten tässä näytöksessä selvään kuvataan venäläisen virkavallan koko mädännäisyys. Tuomarit ovat koottu aineksista, jotka ovat vailla kaikkea intellegensiä, moraalia. Siihen kuuluu ent. upseeria,

(Jatk. 7lle sivulle.)

olevan enemmän kuin NELJÄN KUUN vanhan, saapi parhaimman hatun ilmaiseksi. — Ne ovat kaikki priima päähineitä, mutta suuren tilanahtauden takia täytyy meidän myydä nämät ulos — **vaikka alle omista.**

The Finnish Store Co.

Port Arthur, Ont. Puhelin 911 137 Albert St.

Niittokoneita ja haravia

SISÄÄNTULLUT ISO VARASTO.

Agros Maanviljelyskalusto Kauppa

204 COURT ST.

O. Kivelän

UUSI LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan leipää ja leivoksia kaikesta laadusta.

Lähi seuduille lähetetään tilaukset joutuin ja huolella. Tilaukset voitte lähettää osotteella:

O. Kivelä,

105 Secord St. - - Port Arthur.
Puhelin 1618.

Sauna

AVOINNA:
tiistaina,
perjantaina ja
sunnuntaina.

HUOM! Alusvaatteita pestään.
J. KIRVESMÄKI.
169 Albert st. Port Arthur

Paikka avoinna!

Työkansalle halutaan saada kunnollinen liikkuva asiamies kulkemaan Ontarion rautatie- ja metsäkämpillä. Hakemukset palkkavaatimuksineen ja mahdollisten suositusten seuraamina lähetettävät osoitteella:

Työkansan Johtokunta.

Box 132 Port Arthur, Ont.

Vuosikokous.

The Co-operative Trading Company Limitedin osakkeenomistajat kutsutaan täten ensimäiseen vuosikokoukseen, joka pidetään Finnish Labors Temppelissä Port Arthurissa, Ont., maanantaina 7 päivä elokuuta kello 8 illalla.

The Co-operative Trading Compay Ltd. Hallinto.

Sairas Voimistelua ja HIERONTAA

Otan hierottavia potilaita asunnossani vastaan ja käyn myöskin perheissä.

Sairas voimistelia ja hieroja
OLGA RISSANEN,
352 Foley str.
J. Aarnion talo.

$ — $ — $ — $ — $ — $ — $ — $

RAHAA LAINATAAN
nopeasti kiinteimistöjä vastaan
John B. Mannerstam.
204 Court St. Puhelin 1139c
Kauppa, velka y. m. laillisia kirjoja tehdään.
Asioita ajetaan.

$ — $ — $ — $ — $ — $ — $ — $

Uusi Suomalainen Apteekki KALEVA

Algoma ja Bay katujen kulmassa talossa n:o 295.

Lääkemääräykset valmistetaan huolella ja tarkkuudella. Kaikellaisia vanhan ja tämän maan lääkkeitä sekä kaikkia apteekkialalle kuuluvia tavaroita aina saatavana.

Stephen Ladigen.
Suomalainen apteekari.

Iistipään uusi sauna 216 Mc Intyre St.

Avoinna joka keskiviikkona ja lauantaina kello 2:sta 12:sta j.p.p.

HUOM! Miesten aluvaatteita pestään.

Levittäkää Työkansaa.